ПОЛИТИКИН

ЗАБАВНИК

25. 10. 1985. ● ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ ● ГОДИНА XLVII ● 100 ДИН. ● БРОЈ 1765

ВЕРОВАТНА ПРИЧА О ЂУРЂУ БРАНКОВИЋУ

L. Royo

Рипли

Веровали или не!

УДАВАЧЕ

СА ШПАНСКОГ ОСТРВА ИБИЦЕ, ПОЧЕТКОМ ОВОГ ВЕКА, ПРЕМА СТАРОМ ОБИЧАЈУ, ИЗЛАЗИЛЕ СУ У ДРУШТВУ ТРИДЕСЕТОРИЦЕ МОМАКА. СВАКИ ОД ЊИХ СТРПЉИВО ЈЕ ЧЕКАО ДА ДОЂЕ ЊЕГОВ РЕД ЗА УДВАРАЊЕ.

ЗЕВСОВ ОГРТАЧ

У ПЕЋИНИ КОД ЛИКТАИОНА НА КРИТУ ПОСТОЈИ СТАЛАКТИТНА „ЗАВЕСА". ЛЕГЕНДА КАЖЕ ДА СЕ У ТОЈ ПЕЋИНИ РОДИО ЗЕВС И ДА ЈЕ ТУ ОКАЧИО СВОЈ ОГРТАЧ КОЈИ СЕ СКАМЕНИО.

МОРСКИ РАЧИЋ ЗВАНИ КЛОВН

МОЖЕ ДА ПРОГУТА РИБИЦУ ОД 15 ЦМ, ИАКО САМ НИЈЕ ДУЖИ ОД 6.5 ЦМ.

ГЕРИ И СЕНДИ ИПШТАЈН

ИЗ ЊУЈОРКА СПЕЦИЈАЛИЗОВАЛИ СУ СЕ ЗА ПРАЊЕ КАРОСЕРИЈА И МОТОРА АУТОМОБИЛА. ДА БИ ОЧИСТИЛИ НЕПРИСТУПАЧНЕ ДЕ-

ЛОВЕ ВОЗИЛА, КОРИСТЕ РАЗНОРАЗНЕ ЧЕТКЕ, ПА ЧАК И ЧЕТКИЦУ ЗА ЗУБЕ. ЦЕНА ОВОГ НАРОЧИТОГ ПРАЊА ЈЕ – 145 ДОЛАРА.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА ●●●

● ● ● недавно је један хамбуршки пекар у цик зоре зачуо куцање у излог своје радње и похитао да свежим пецивом услужи прву муштерију. Када је изишао, занемео је од чуда. Пред вратима је стајао – слон! Чим се прибрао, пекар га је понудно топлим кифлама и тек када је дебелокожац доручковао затворио га је у двориште и позвао полицију.

● ● ● тридесетогодишњи Аустралијанац Џон Винсент постао је нови светски рекордер у бацању папиратих авиона. Овај службеник аустралијске авио-компаније „Квантас" успео је да пошаље свој авион на даљину од стотину метара.

● ● ● стручњаци Института за истраживање примата из Најробија дошли су до закључка да су 30 одсто зелених замораца, мајмуна који живе у Кенији и многим афричким земљама, носиоци вируса СИДЕ. Можда је то још један корак у тражењу вакцине против ове болести.

● ● ● свака ласта у потрази за храном дневно утроши око 16 часова, а за то време прелети и до хиљаду километара.

● ● ● у градићу Монтерећо, у близини Караре (Италија), једној од улица дали су име брачног пара Де Вит Велис и Лил Ашесон Велис. Они су 1922. године основали познати часопис „Ридерс дајџест". Готово све улице овог места носе имена највећих италијанских и иностраних издавача.

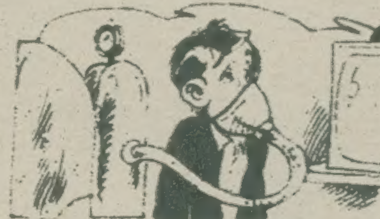

● ● ● подаци које је објавила Економска комисија Уједињених нација говоре да су Европљани и становници САД све старији. Наиме, предвиђа се да ће до 2025. године 22,5 посто Европљана и Американаца бити старији од 60 година. Проценат је двоструко већи него 1950. године.

● ● ● У Фрипорту у Тексасу један алигатор стајао је читав сат насред раскрснице и потпуно зауставио саобраћај. Дугачак преко три метра и тежак 350 килограма алигатор је из оближње реке изашао у потрагу за храном. Намамио га је лавеж неког пса и, следећи свој плен, предалеко је стигао.

● ● ● у Ласи на Тибету отворен је први суперлуксузни хотел са пет звездица. Све собе поред телевизора, телефона и клима-уређаја обавезно имају и апарат са кисеоником, јер Ласа се налази на надморској висини од 3700 метара.

СПОМЕНИК О КОЈИ СУ ЛОМИЛИ ГЛАВЕ

ОСПОРАВАНИ ПОБЕДНИК

ЗАШТИТНИ ЗНАК БЕОГРАДА ПОВЛАЧИО СЕ ПО СКЛОНИШТИМА И НОВИНАМА ДОК НА КАЛЕМЕГДАНУ НИЈЕ ДОБИО СВОЈЕ ЛЕПО МЕСТО С ПОГЛЕДОМ НА ЦЕР

Уопште није неразумљиво да у Београду, престоници земље која је толико ратовала, буде подигнут споменик Победнику. После балканских ратова 1912-1913. године у Београду који је имао 20 болница за прихватање рањеничке битке тај број се попео на 38, родила се идеја да се победницима ратницима подигне споменик. Тако је настала статуа Победник.

Израда је поверена Ивану Мештровићу, једном од наших највећих вајара. Поред статуе, која је требало да стоји на стубу високом седамнаест метара, замишљена је и фонтана са четири базена украшена каменим лавовима. Фонтана је била намењена теразијском тргу.

Архитектонско решење урадила је Јелисавета Начић, прва жена архитекта у Србији. Она је пројектовала и школу код Саборне цркве (данашња О. Ш. „Браће Рибар") у чијем је подруму Мештровић радио статуу Победника. Сам јој је дао име Херолд. Ту су настали и камени лавови.

Када је почео први светски рат, 1914. године, све фигуре су сакривене у склониште на Сењаку. Али рат је преживела само статуа Победника јер је једина била изливена у бронзи. То, међутим, није значило да ће она брзо угледати светло дана. На Сењаку је остала до 1927. године када су Београђани одлучили да поново преуреде теразијски трг. Тада је дат предлог да Победник буде постављен на постамент у много мањој фонтани него што је било замишљено 1913. године.

Пошто је фигура представљала нагог човека, отпочела је једногодишња расправа око тога да ли Победника треба поставити или не. Неки политичари, углавном радикали, мислили су да таква статуа може да буде симбол спортског победника и да му је место само у галерији. Симбол националног победника, по њима, мора имати шајкачу и опанке. Они који су се залагали да статуа буде постављена на Теразијама били су одушевљени њеном уметничком вредношћу, али и славом њеног творца. Анкета која је вођена међу становницима главног града поделила је људе у два табора: на оне који су за постављање и оне који су против Победника на Теразијама.

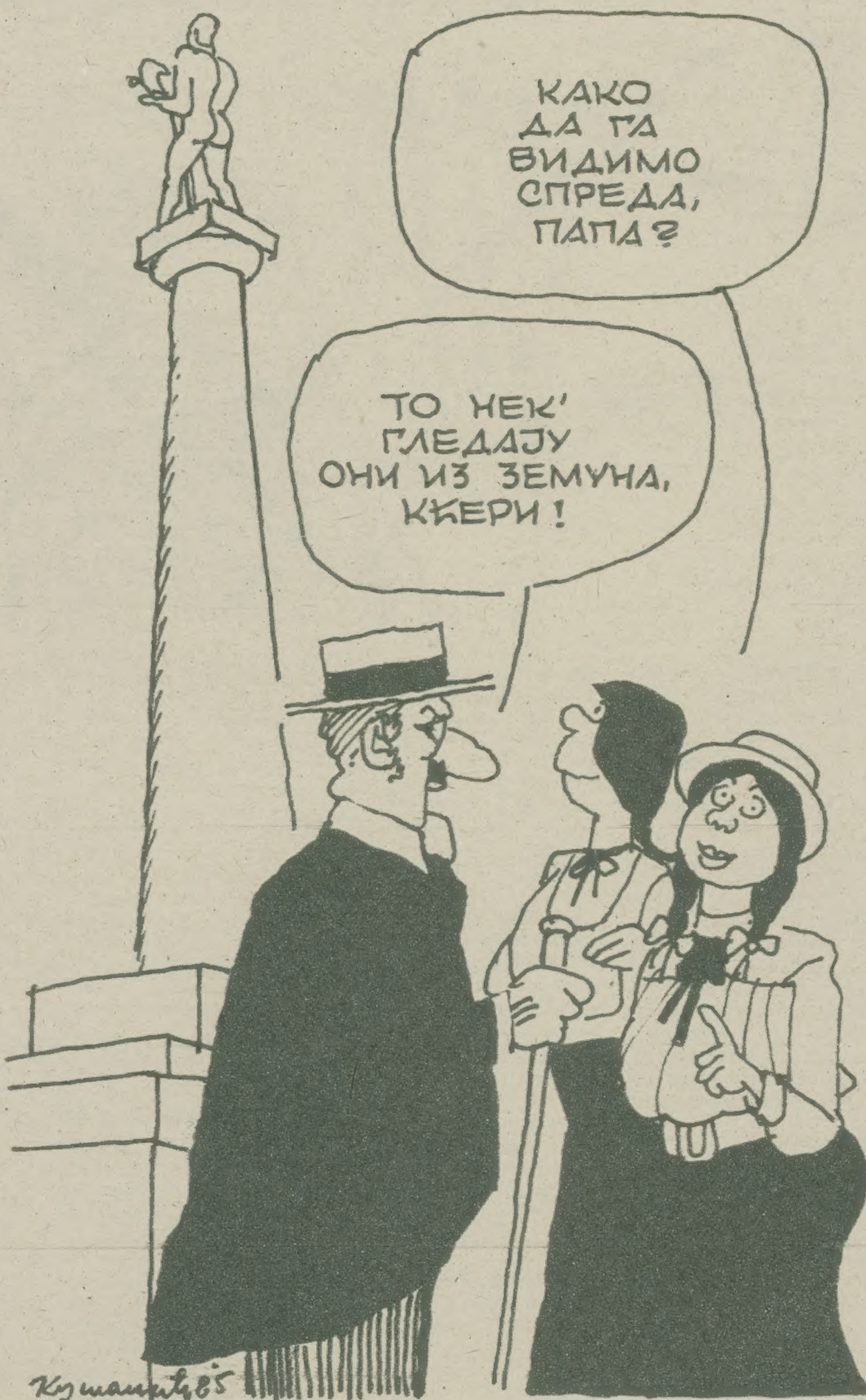
Мајских дана 1927. године „Политика" је почела и да објављује писма читалаца који су имали разне предлоге. Било је претњи упућених председнику београдске општине Кости Куманудију, а било је и врло шаљивих предлога. Један је тако предлагао да се Победник постави на јако висок стуб како се не би видела одличја његове мушкости или пак да буде спуштен у фонтану. Човек кад се купа мора да буде го.

Због све те галаме градски оци су одустали од постављања Победника на Теразијама. Нађено му је ново место – Калемегдан. У августу 1928. године Калемегданска тераса је почела да се гради и добија изглед који данас има. Одлучено је да Победник, неки су га звали и Весник победе, буде постављен на стуб висок осамнаест и по метара. Његово „откривање" било је планирано за 7. октобар 1928. године, на дан пробоја солунског фронта. Међутим, лоше време није дозволило да радови буду завршени на време. Половином октобра Победник је постављен на стуб обложен гранитом. Али, његова неоспорна уметничка вредност и лепота нису били приступачни гледаоцима. Разлог је, углавном, била дрвена ограда.

„Сада је опет постављен на највиши градски бедем на проширеном Калемегдану, не зато да се боље види, већ да се види што мање. Пошто се општини и та мера учинила недовољно предострожна, она је око Победника подигла ограду, тако да се заиста ништа не види. Изгледа да је десет година после победе постало заразно гледати у онога који представља њен симбол. „Он грешник сигурно не може да се начуди шта је скривио овом народу да га неће очима да види. Наиван, каквог га је Мештровић дао, свакако је веровао, да ће се поратне генерације при погледу на њега загревати оном ватром јунаштва и родољубља која је пламтела у онима које он представља".

Овако је, у „Политици" од 1.10.1928. године, Победника бранио један срчани новинар. Он вероватно и није био усамљен борац, пошто су ускоро Победника ослободили ограде. Када се указао, био је окренут према Церу, а „Цер је весник Победе и Јединства" (Политика 26. 9. 1928). Овај његов положај, ипак, био је само случајно изабран. Победник је тако постављен да према калемегданској тераси буде окренут профилом. И то оним који му је најизражајнији.

В. Кастратовић

Илустровао Иво Кушанић

ПАРТИЗАНСКА ПРЕКОРЕДНА ЖЕЛЕЗНИЦА

ЈЕДАН ВОЗ

Илустровао Брана Јовановић

Сутра ћемо напасти град Пакрац. То ће, у ствари, бити лажни напад који само треба да завара непријатељску посаду. За то време ти ћеш, са својом групом металаца, с пакрачке стругаре извући локомотиве и што више вагона Гутманове железнице. Затим ћете, како знате и умете, да их дотерате на слободну територију, у Бучје... Разумеш ли, друже Судар?

– Разумем! – одговорио је оштро вођа групе, мада му баш није било јасно како ће извршити тај задатак.

Звучи невероватно, али је истина: усред Славоније, на стотинак километара од Загреба, где је, са својим нацистичким газдама, столовао злогласни поглавник Анте Павелић, саобраћала је партизанска железница! Додуше, била је то железница уског колосека, али је бесплатно превозила борце и народ слободне територије од јесени 1943. па све до коначног ослобођења Југославије. Имала је и свој ред вожње који је, разуме се, био тајна за окупатора, а оспособљена је одлуком VI корпуса који је у то време био на планини Папуку.

Ипак, непосредну заслугу за њено оспособљавање у партизанским условима има петнаестак партизана металаца које је предводио Вељко Судар. Он је 10. октобра 1943. године добио наређење да оснује ту групу. Наредног дана, кад се јавио на рапорт да је људство спремно, добио је речено наређење.

Постављало се само питање у каквом су стању локомотиве и вагони, а и мостови преко којих је требало да пређу. Неки од њих порушени су још претходне године. Железнице уског колосека, приватно власништво предратног мултимилионера Гутмана, после окупације Југославије и успостављања Независне Државе Хрватске, користила је квислиншка фирма „Славекс", са седиштем у Пакрацу. Она је наставила сечу славонских храстових шума, али сада за потребе Хитлеровог Рајха. Но, већ с јесени 1941. у шумама су се појавили људи с тророгим капама и великим чоханим црвеним звездама. Излазили су из шумског честара и пошто би са неколико хитаца у ваздух упозорили машиновође да зауставе воз, пријатељски би им говорили:

– Другови, ми смо партизани... Напустите воз!

Згранути железничари су се покоравали наоружаним људима који би, одмах затим, уз помоћ ћускија и греда, испревртали вагоне и локомотиве у шикару поред пруге. Железничари су се пешке враћали у Пакрац и извештавали о догађају. „Славекс" је окупљао раднике и уз пратњу усташа слао их да поново оспособе возове. Од партизана – ни трага ни гласа. Али већ сутрадан, кад би кренули вагони натоварени храстовим балванима, опет су се појављивали људи с тророгим партизанским капама.

– Другови, зар вам још није јасно? – говорили су железничарима. – Нећемо дозволити да „Славекс" пљачка наш народ.

Негде 1942. дирекција „Славекса" је капитулирала и одлучивши да спасе што се може спасти, повукла је локомотиве и преостале вагоне до Пакраца и оставила их код стругаре.

Потпаљена „Ела"

Све је то знао Судар док је са својом групом у зору 12. октобра чекао уговорени знак у заседи изнад села Кусоња, у непосредној близини Пакраца. Али, ипак највише је бринуо за локомотиве које месецима нису радиле.

Онда је његова група зачула артиљеријску канонаду. Знали су да је то почетак напада, па су кренули према периферији града. У то заштекташе митраљези, па почеше да грувају бомбе и неуједначена пушчана паљба. Кад су дошли у близину стругаре, угледаше неколицину усташа како се, одбијајући партизанске јурише, повлаче према центру Пакраца.

– Сад смо ми на реду! – повикао је Судар и повео групу према локомотивама на колосеку крај стругаре.

Једни ускочише у локомотиве, а други потрчаше да сипају воду у њих, док су трећи из напуштене радионице прикупљали потребан алат. На несрећу, разводници за пару на локомотивама били су или отворени, или су недостајали, па их је требало тражити. Пуцњава се, додуше, удаљила, јер су партизани успели да са периферије потисну усташку посаду у центар, али борба се тек тада распламсала великом жестином. Над градом се појавио усташки

ЈЕ ДОБИО КРИЛА

УДАРНА ГРУПА ВЕЉКА СУДАРА ОТЕЛА ЈЕ УСТАШАМА ЧЕТИРИ ЛОКОМОТИВЕ И НА НЕВЕРОВАТАН НАЧИН ПРЕБАЦИЛА ИХ ПРЕКО РЕКЕ НА СЛОБОДНУ ТЕРИТОРИЈУ.

авион из којег су митраљезом гађали партизане. Срећом, није схватио шта значе стубови црног дима који су почели да се уздижу из стругаре. Пилот је вероватно мислио да су партизани запалили стругару, а у ствари, Сударови момци су већ били подложили локомотиву на којој је писало – „Ела"... Око пола два после подне, „Ела" је већ бректалa под пуном паром. Ускоро је „Ела" гурала пред собом неколико вагона. Преостале три локомотиве, такође већ оспособљене, још су загревале воду у котловима... Одмакавши прилично према Кусоњама, партизани на „Ели" угледаше поново онај авион. Крај пруге зарасле у коров била је крошња једног великог ораха. Зауставили су „Елу" под његовим грањем, уздајући се да их пилот неће приметити. Тако је и било. Кад је нестао негде изнад Пакраца, откачише локомотиву и вратише се назад на стругару да помогну осталима.

Од преосталих локомотива и вагона сада је сачињена композиција у којој је било дванаест теретних и један путнички вагон. Иако са четири локомотиве, кретали су се веома споро...

Усташе су схватиле

Коров на запуштеној прузи кочио је точкове малих локомотива. Кад су се сви нашли на успону, пред кусоњским мостом, композиција је стала. Сунце је већ зашло иза шуме, кад је Судар наредио машиновођи последње локомотиве:

– Врати се на стругару по песак!

Из удаљеног града још се чула јека борбе. Нису знали да ли су партизани почели да одступају!

Ипак, локомотива се вратила с неколио канти песка. Посули су га по прузи и воз је кренуо даље, све дубље у слободну територију. Споро, али ипак без застоја, сутрадан у зору, композиција се нашла пред срушеним мостом преко речице Пакре. Требало је оспособити мост дуг 32 метра, тако што ће на постојеће потпорне стубове набацити греде и „патос" на који затим треба поставити шине. Међутим, грађа коју су за ту сврху повукли са стругаре, није била довољна. Тек на лицу места, Судар и његови металци, приметили су да су грађу за мост развукли сељаци и набујала Пакра...

– Ништа, насећи ћемо грађе – рече један од бораца.

– Јесте, за једно седам дана – прогунђа Вељко Судар. – Ништа од тога, него ће једна локомотива и два вагона да се врате у Пакрац и да довуку још грађе са стругаре.

– А ако су се наши већ повукли? – запита неко.

– То ћемо видети кад стигнемо до стругаре – одговори Судар.

Партизани су још држали опкољен град, али су усташе схватиле шта се одигравало на стругари, па кад се локомотива поново појавила почеше да је гађају топом. Ипак, стигли су на стругару и само их је један зид штитио од топовских зрна. Уместо у локомотиву, једно зрно погоди малу кућицу у близини.

Усташка артиљерија је сада већ гађала сасвим близу. Морали су што пре да крену. Локомотива пуном паром јурну према Кусоњама. Било је већ поподне кад су стигли до моста на Пакри. Ту их дочека нова невоља: недостајали су клинови за причвршћавање шина!

Локомотива и један вагон морали су опет, пети пут да се врате у Пакрац. Клинова је код стругаре било у изобиљу... Кад су, захваљујући партизанском нападу који још није био сасвим обустављен, стигли назад, већ је био мрак. Али око моста су гореле велике ватре које су осветљавале градилиште. Шеснаест људи се сад бацило на посао: требало је да склепају најнужнију конструкцију преко које може да се пребаци партизанска железница. С тмурног неба тада је почела да пада киша... Ипак, то је било лакше него под артиљеријском ватром. Пред зору је машиновођа Милош Прибецки кренуо с првом локомотивом преко готовог моста. Машина је милела, а Прибецки је стајао на вратима спреман да скочи у реку, ако мост попусти.

Мост се угибао, али је издржао.

У зору 14. октобра све локомотиве и вагони били су с оне стране Пакре. Тада су Сударови борци поново расковали мост, сву грађу натоварили на воз и продужили даље.

Још дуго се по славонским селима причало како је партизански воз прелетео Пакру!

Б. Ђ.

ПРАВО МЕСТО ДА СЕ ГАЗДИ КАЖЕ СВЕ

Норберт Милер из западнонемачког града Гелсенкирнена се одлично провео на забави коју његова компанија, сваке године, организује за своје намештенике. И у мушки ВЦ је ушао изврсно расположен и довољно нацврцкан да газди, кога је тамо срео, у лице сручи шта је о њему одувек мислио, а никада није имао смелости да му каже. Газда га је отпустио на лицу места.

Када се ујутро пробудио Норберт се није угризао за језик, јер је за то већ било прекасно, него је уложио тужбу суду надлежном за радне спорове. Суд је пресудио да санитарне просторије, мушке или женске, нису место за вођење послова, односно да: „ниједан радник не може бити отпуштен у ВЦ-у".

Сутрадан је газда отпустио Норберта. У својој канцеларији. ■

С КРЕВЕТОМ У ГРОБ

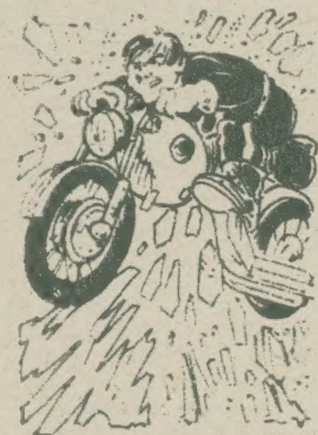
Тестамент Француза Елиона из Тулуза био је својеврстан. Наиме, Елион је био познат по томе што је цео живот провео у кревету. Био је толико лењ да га је мрзело чак и да седи. Захтевао је, у свом тестаменту, да буде сахрањен са креветом, душецима, јорганом и целом постељином. Жеља му је, а то је богато платио, била испуњена. Једино су морали да ископају један од најширих гробова у Француској. ■

КО ДА МУ ОДОЛИ?

Како драгана није хтела да му верује на реч, Карло Андреоти одлучио је да јој на делу докаже колико је воли. Сео је на мопед, пролетео кроз стаклени зид једне римске самопослуге у којој вољена ради и завршио у брду конзерви. Карло је тако постигао све што је хтео изузев најважнијег: да „у лету" зграби девојку и одвезе је са собом.

Пошто пролетање кроз стакло, уз могућност да се уз то још и повреде недужни људи, ипак није сасвим безазлено дело, заљубљени Карло морао је да одговори на неколико питања полиције. Завршило се тако што су му на годину дана одузели возачку дозволу, наложили да надокнади причињену штету, али девојку је дефинитивно освојио. Ко да одоли таквој жестини осећања? ■

УКОПАВАМО С МНОГО РАЗУМЕВАЊА

Неке ствари би заиста могле да се кажу на нешто зґоднији начин. У локалним новинама америчког града Окланда, „Окланд посту", недавно је објављен следећи оглас: – Фирма „Полард и синови" има разумевања за високе цене сахрањивања вољених...

Коме је до укопавања с разумевањем, ваљда ће да похрли у фирму „Полард и синови". ■

КАКО УБИТИ МУВУ

Како убити муву? Један професор из Чикага разрадио је технику до детаља. Једини начин да се нападници применом (ручне) силе дође главе, јесте да човек нациља тачно 1,25 центиметара из места на коме се ова налази. Како мува увек узлеће под углом од шездесет степени, изгледи да се постигне пун погодак су изврсни. Не тврди професор то што тврди тек тако: до значајног закључка дошао је после дужег експериментисања током кога је, користећи филмску камеру, снимио узлетање хиљаде мува. ■

КУПИТЕ УВРЕДУ, ДОКРАЈЧИТЕ ТАШТУ!

Нема шта не може да се купи. Реј Џонс из Остина у Калифорнији продаје увреде. Купују их зетови којима је ташта преко главе. Реј вређа на јавном месту и то по следећем ценовнику: милион старих динара за пар тешких увреда, четиристо хиљада плус за бацање пите с јајима и кајмаком ташти у лице. „Фирма" има уговорене послове за годину дана унапред. И сви хоће комплетну услугу: и погрде и питу у лице. ■

МОЈ СОКОЛЕ, ЗАР И ТЕБЕ КРИЈУМЧАРЕ

Службеници Специјалне америчке агенције за риболов и пољопривреду разбили су недавно велики кријумчарски ланац – птичијих јаја. Јаја нипошто нису била обична, тајним каналима из гнезда у Великој Британији стизала су преко океана у САД искључиво јаја соколова. Пошто би се ту испилили, мале соколове продавали су по астрономским ценама богатим купцима са Блиског истока који их користе у лову. ■

ЋОШКАСТО ЈЕ, ЗЕЛЕНО ЈЕ, ГРАШАК ЈЕ

Наука стварно чини чуда. Више, рецимо, уопште нећемо морати да стрепимо да нам се грашак не откотрља с виљушке. Неће моћи, биће коцкаст. Ћошкасти грашак дело је канадског биолога др Виљема Хантера. Хибрид др Хантера има равне стране и заобљене крајеве, али је у свему осталом баш као прави. Треба само још да се на њега навикнемо. ■

ХОЋЕТЕ ЛИ ДА СЕ УДАТЕ ЗА МЕНЕ?

Недавно се на суду у чехословачком граду Брну појавила Магда Кровард. Ова седамдесетједногодишња неудата старица одговарала је због узнемиравања јавности. Са прозора свога стана (а Магда живи у приземљу) заустављала је мушкарце увек с истим питањем: „Хоћете ли да се венчамо?" Објаснила је да у томе не види ништа страшно и, на крају, поновила исто питање и – судији. ■

ДРАГИ СУГРАЂАНИ, КРИМИНАЛЦИ...

У доба када је држава забрањивала точење алкохола, неки гангстери на томе су стицали богатство, а неки пунили затворе, градоначелник Њујорка Ал Смит одржао је говор у чувеном затвору Синг Сингу. Пре него што га је одржао, градоначелник га је неколико пута несрећно почињао са:

– Драги моји суграђани...

– Драги моји ортаци...

– Било како било, драго ми је што вас овде видим у толиком броју...

Ту је градоначелник Смит беспомоћно слегнуо раменима и коначно прешао на следећу реченицу. ■

Илустровао Димитрије Костић

БИТИ ЂАК У... КИНИ

ПИШУ, БРИШУ, И УЗДИШУ!

УЧИТИ ШКОЛУ У ОВОЈ ЗЕМЉИ ЗНАЧИ ИМАТИ, ПРЕ СВЕГА, ДОБРО ПАМЋЕЊЕ И МНОГО СТРПЉЕЊА. АЗБУКА БРОЈИ 50 ХИЉАДА ЗНАКОВА, А ДА БИ НЕКОГА СМАТРАЛИ ПИСМЕНИМ ДОВОЉНО ЈЕ ДА ЗНА САМО 5 ХИЉАДА.

Код нас је или све или ништа: или знаш свих тридесет слова, па си писмен, или нека не знаш, па ниси писмен. Кинеско идеограмско писмо има око педесет хиљада знакова, али никоме не пада на памет да их све научи, особито у школи. У древној цивилизацији која је измислила писмо кад нико за Словене није ни знао (ваљда ни они сами) све је одавно релативно, па је релативна и писменост.

Сматра се да писмен човек треба да зна око пет хиљада знакова, отприлике онолико колико употребљавају новине. Само веома учени људи, особито они који се баве класичним кинеском филозофијом, историјом и књижевношћу, знају неколико десетина хиљада знакова. Говорило се да је Гуо Можуо (ранија транскрипција Куо Мо-џо), чувени кинески литерата и председник Кинеске академије наука, знао свих педесет хиљада знакова. Али, он је умро 1978, а после тога није се чуло да је ико успео све идеограме да научи до мере да то и други уваже.

Никад ниси сасвим писмен

Да би ђак научио један идеограм, потребно је доста времена, али човек никад не зна које је то време. Вредни ђаци уче, у напреднијој фази, и по 80 до 100 идеограма дневно, али кад то, после недељу дана, проверавају, често се испостави да су половину у међувремену заборавили. Један знак – који се још зове идеограм или карактер (а не, како се на страни понекад каже, хијероглиф, што је египатско писмо) – треба написати и по 20 или 30 пута да би човек био сигуран да га је научио. Али, и то је релативно: некад си научио да један идеограм распознаш, то јест да га прочиташ, али не и да га напишеш. Значи, ниси сасвим писмен.

Зашто је то тако?

Објашњење је дуго и сложено, а за почетак је довољно констатовати да се чак и једна обична нула пише са тринаест потеза (наравно, кичицом у кинеском калиграфском писму), па да се наслуте остале невоље. Мао Цедунг је 1975. предложио да се нула пише арапском бројком и читаоци партијског листа „Женмин жибао" су то одушевљено поздравили. Страни дописници који су у то време оскудевали у вестима из Кине, такође су били одушевљени: могли су да пишу о Маовом доприносу упрошћавању нуле.

Кинеска латиница

Кинеско писмо је у великој мери сликовно, идеограмско, а језик тонски и слоговни: сваки знак је један слог. Кинези, отуда, од првих школских дана развијају визуелно памћење. Ако се једна реч напише латиницом, – а Кинези имају и своју латиницу, pinyin, која се у описмењавању користи као помоћно средство. То значи да ђаци прво морају да науче 22 слова кинеске латинице да би почели да уче сопствено писмо – онда то Кинезу много не значи. Један слог, представљен једним карактером, може да има четири тона. На пример, ако у ресторану затражите tang (супу), могу вам донети шећер, такође tang, али с другим тоном. Слично је и са сољу: тражите yan, а донесу вам цигарете, такође yan, али са другим тоном.

То је прва невоља с латиницом. Друга је можда још већа: Кинеза има преко једне милијарде и сви миленијумима пишу исто, али изговарају другачије. Разлика између пекиншког дијалекта (који је основа књижевног изговора и у Кини се еуфеминизирано назива putonghua, „заједнички језик", а не страни мандарински, по пореклу, јер су тим језиком некад говорили мандарини на царском двору у Пекингу) и шангајског иста је колико и између српскохрватског и македонског, рецимо. Пекинжанин не разуме Кантонца: њему кантонски звучи као вијетнамски. Али, да би се мали Кантонац описмени, он уз идеограме мора да научи и putenghua, пекиншки изговор, односно књижевни језик.

Основна школа траје негде пет, негде шест, а негде осам година. (Постављен је план да се широм Кине поступно уведе обавезно осмогодишње школовање.) Основна школа, особито на селу, где траје краће, даје само минимум писмености – две до три хиљаде знакова. Судите и сами: 80 одсто кинеског становништва живи на селу. („Женмин жибао" штампа посебно издање за село у коме користи мањи број идеограма него иначе.) Пристојно писмен Кинез је обично онај који је завршио нижу средњу школу, то јест има још два разреда средње, после основне школе. Али, и њега чекају разне замке. Једном ми се у књижари десило да један млади продавац, несумњиво добро писмен – чим продаје књиге, није знао како да на рачуну напише реч индиго.

Тежак предмет – историја

После описмењавања, које, ето, може да траје док је човек жив, ђак у Кини највише мука има са националном историјом. Друге древне цивилизације (египатска, грчка, римска) биле су и прошле, а кинеска цивилизација је једина која има континуитет од шест хиљада година. Тешко је, рецимо, и у српској националној историји упамтити све владаре, а како је тек малим Кинезима кад је први ујединитељ Кине, цар Ћин Ши Хуанг Ди, живео још у другом веку пре нове ере (то је онај који је подигао Велики кинески зид), а потом су се ређале силне династије, од којих је свака трајала по неколико векова.

Наравно, ђак из историје не учи само династије, него и многе сељачке устанке, а дужан је да се упути и у све оно што је кинеска цивилизација изумела: лунарни календар, иригационе системе, свилу, компас, штампарију, барут, нотни систем, конфучијанску или таоистичку филозофију, традиционалну медицину и многе друге тешке ствари.

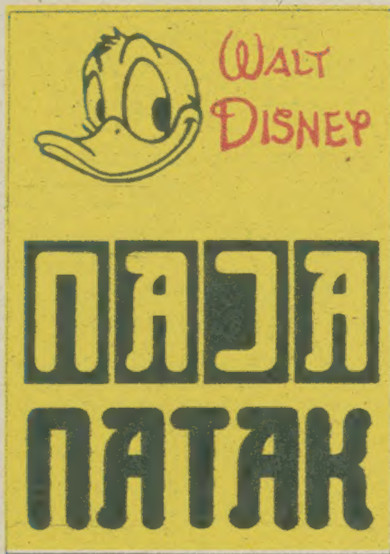
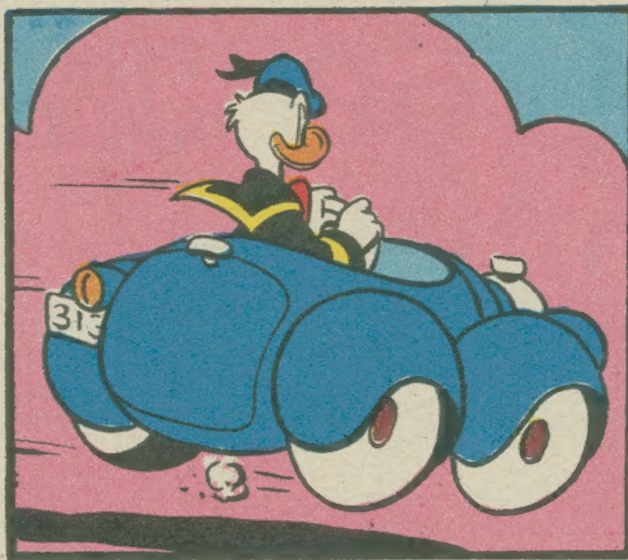
Илустровала Босиљка Кићевац

Ако се томе додају историја и географија света (макар и у најгрубљим оквирима), математика, физика, хемија, биологија и разне друге егзактне науке, па на то још музика и физичко васпитање, ђацима у Кини не остаје много времена за забаву. Ђаци у Кини морају много да бубају.

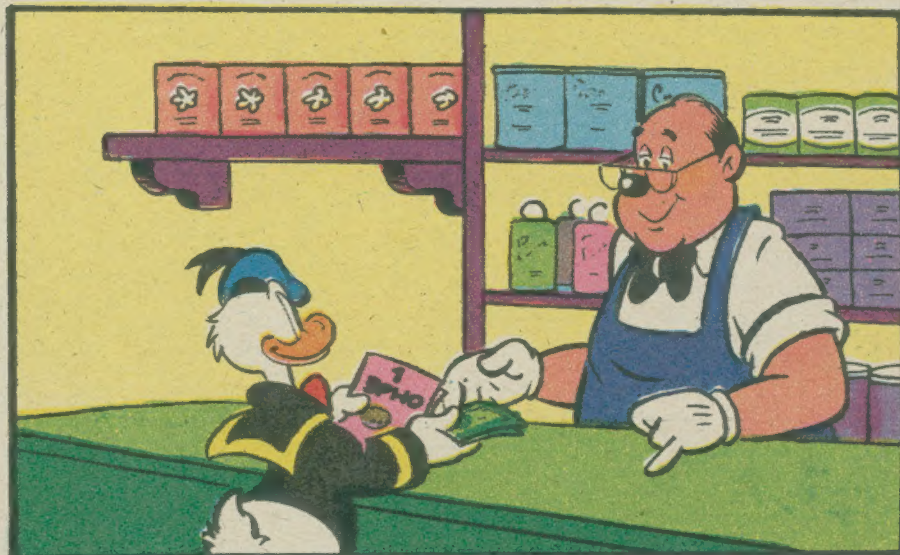
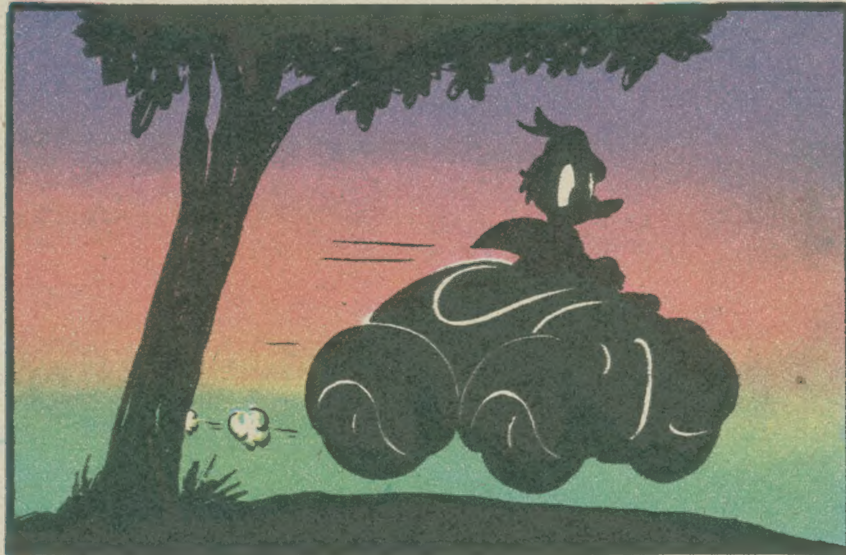
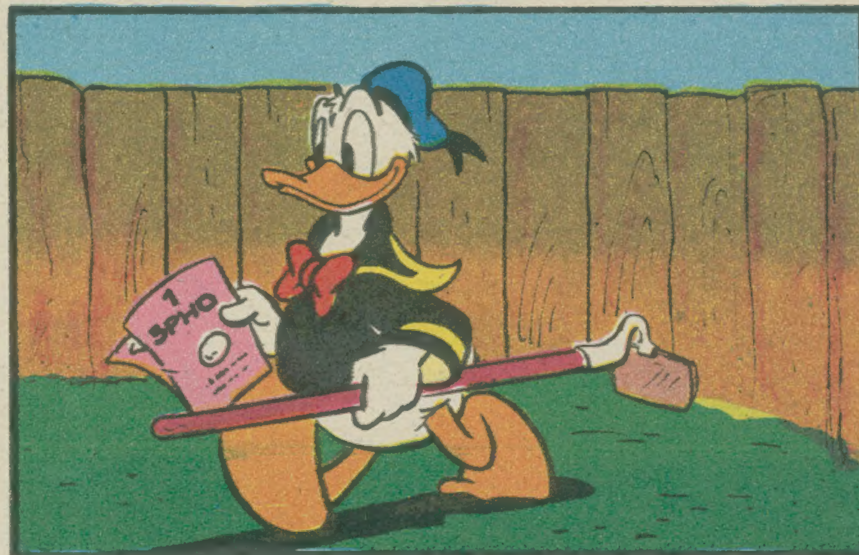
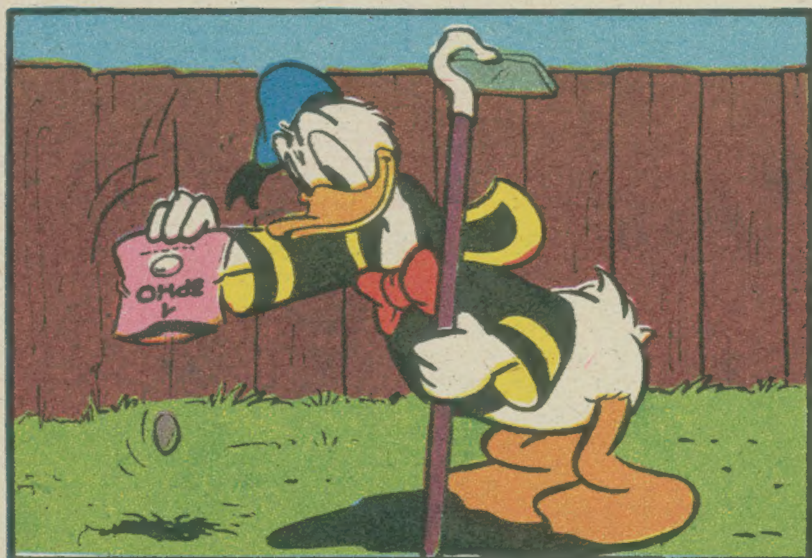
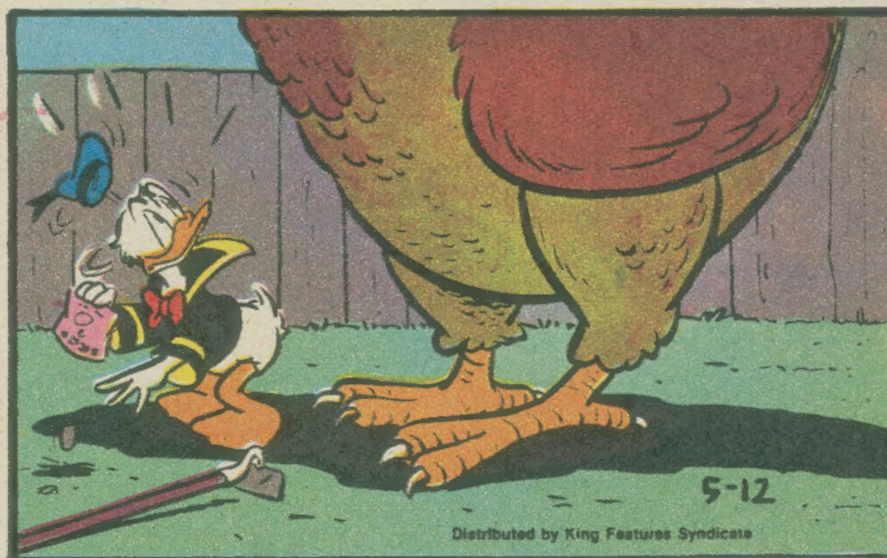
Они то најчешће и чине, јер другог избора нема. С отварањем Кине према спољном свету порасло је и интересовање за оно што се збивало или се збива у другим земљама, па су глад за знањем и жеље за поређењем (а та поређења су корективи традиционалних представа о националном идентитету и националним вредностима) у несумњивом порасту.

Најпре описмењавање, а потом и обимна наставна грађа, изискују много напора, стрпљења и систематичног рада. Млади Кинез можда пре него његови вршњаци у другим земљама и цивилизацијама сазна колико не зна. Онај кога свест о великом незнању подстакне настоји да научи што више и да одмери своје могућности и домете. И у једном и у другом случају рађа се и негује скромност, једна од основних кинеских националних врлина.

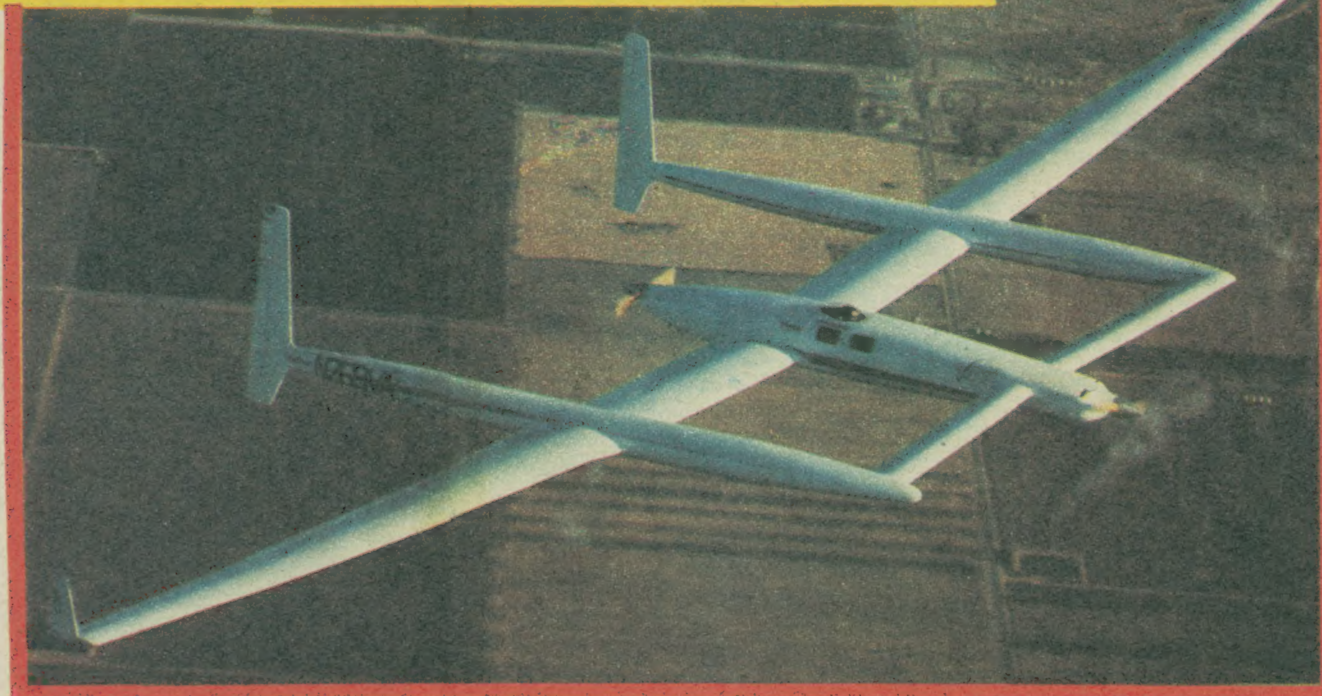
Драгослав Ранчић

WALT DISNEY
ПАЈА
ПАТАК

ПОЉОПРИВРЕД
АПОТЕКА

ЏИНОВСКО
СЕМЕ
ЗА УЗГОЈ
ЏИНОВСКОГ
ПОВРЋА
1 ЗРНО-100 дин.

1 ЗРНО

1 ЗРНО

5-12
Distributed by King Features Syndicate

ЧИМЕ СВЕ МОЖЕ ДА СЕ ОБЛЕТИ СВЕТ

Војиџер којим ће Ратан и Јегерова облетети свет снимљен је недавно на свом првом лету

НАПРАВИ АВИОН – И ПУТУЈ

НЕКА ДРУГА БРАЋА ПРАВЕ КАДЕ, ЛУЛЕ, КИШОБРАНЕ... БРАЋА РАТАН ПРАВЕ АВИОНЕ ЗА СЕБЕ И ДРУГЕ.

Кад смо били клинци, наљутио сам се на Берта и нисам хтео да му дам да се игра мојим авионом – играчком – сећа се Дик.

– Онда је он сам себи направио нов, и тај је био бољи од мога. Тако је открио моделарство.

Четрдесетједногодишњи Берт Ратан и његов пет година старији брат Дик воле авионе још од дечачких дана. Научили су да пилотирају као тинејџери.

Дик је и данас активан пилот, док се Берт посветио пројектовању нових модела. Њихов заједнички сан је да својим авионом облете Земљу, и то без спуштања.

Као студент Берт је пројектовао свој први прави авион и назвао га Вери-виген. Сам га је и направио, претежно у гаражи, а после учешћа на локалном аеромитингу многи су пожелели да имају такву летелицу. Берт је излазио у сусрет њиховим жељама, али истовремено је измишљао нове моделе. Свим његовим авионима лако се управља, а у ваздуху, на први поглед, чини се као да лете уназад. Сви модели имају на носу помоћна крила. Ништа необично, пошто су их некад користила и много чувенија браћа Рајт. Али, крила браће Ратан имају двоструку улогу. Као и свака крила, помажу да авион остане у ваздуху и спречавају губитак брзине; кад летелица превише успори, она прва губе потисну моћ и авион се носем окреће према земљи, а онда обрушавањем поврати брзину.

– Решење се крије у новим материјалима – каже Берт. – Време алуминијума је прошло. Материјал који ми користимо зове се магнамитски графит-фибер. Чвршћи је од челика, а лакши пет пута. Када би се авио-индустрија преоријентисала на нове материјале, био би то велики корак напред.

За лет око света браћа спремају модел „Војиџер" (путник). Личи на катамаран, има распон крила као „боинг 727", лакши је од 900 килограма. Има два наизменична мотора, један напред и други назад; први вуче а други гура, и то брзином од око сто миља на сат. При таквој брзини за пут око света биће потребно готово дванаест дана, а то је прилично. Један пилот никад не би успео сам. С Диком ће зато летети пилот Ђина Јегер (није ни у каквом сродству с Чаком Јегером, пробним пилотом који је први пробио звучни зид). Ђина је

У овој кабини ће двоје храбрих пилота провести 12 дана

Тексашанка, раније је била кротитељ коња и ронилац, а за ову прилику завршила је специјални курс за случај принудног слетања на море. У добром друштву све је лепше (и лакше), а Ђина и Дик се добро слажу.

За тако дуг лет треба много горива. „Војиџер" ће носити око 1500 галона распоређених, због равнотеже, у десетак резервоара. По свему судећи, Ђина и Дик ће бити присиљени да држе дијету, јер кад се укрца сва неопходна опрема и сваки слободан кутак искористи за гориво, за храну готово да нема места.

Сви су нестрпљиви и уверени у успех. Садашњи рекорд у непрекидном летењу (без досипања горива) поставио је 1962. године војни „Б-52" када је од Окинаве долетео до Мадрида. „Војиџер" ће стартовати из Мохаве, затим преко Хаваја и Аустралије стићи до рта Добре Наде, одатле до северне обале Јужне Америке, па кући, у Калифорнију.

Данашњој младој генерацији која је одрасла уз орбиталне летове може да се чини да лет око наше планете и није неки подвиг вредан пажње, али подухват се и не предузима само ради имена у Гинисовој књизи. Као што је својевремено Линдбергов авион „Дух Сент Луиса", који је био специјално прављен за лет преко Атлантика, позитивно утицао на развој авио-индустрије, тако и браћа Ратан желе да помакну ствар напред.

Ако се све буде одвијало према њиховом плану, лако може да се догоди да се и велике индустрије заинтересују и поклоне више пажње овим малим спортским летелицама. Све предности су на њиховој страни: лако управљање, економична потрошња, једноставно одржавање, разноврсна употреба; могу чак да се испоручују по систему „састави сам" што би им осетно снизило цену.

М. Иванић

ВЕРОВАТНА ПРИЧА О ЂУРЂУ БРАНКОВИЋУ

ДЕСПОТА С

НАДОМАК АРХЕОЛОШКЕ ИСТИНЕ О ВЕЛИКОМ СРПСКОМ ВЛАДАРУ ПРЕКОПАЛИ СМО ЗАПИСЕ КОЈИ МИРИШУ НА СТАРА ВРЕМЕНА

Кад је Стефан Лазаревић потерао коња касом ка шуми, свима је пало у очи да се деспот, иначе одличан јахач, врло лоше држи у седлу.

Упркос слабости коју је осетио, Стефан није хтео да одустане од лова. Можда ће му оштар јутарњи ваздух помоћи. Али, пре него што је доспео до ивице шуме, пред очима му се замаглило. Затегао је узде да заустави коња. Изненада, јак бол у потиљку пресекао му је дах и деспот се без свести сручио на земљу.

Међу дворанима је настала узбуна. Најближи су притрчали и на рукама га пренели до шатора. Узалуд су га дозивали. Стефан је тек пред вече дошао свести. Једине речи које је успео да изусти, биле су:

– По Ђурђа... по Ђурђа!

Затим је опет изгубио свест. Пред поноћ 30. јула 1427. Србија је остала без господара.

Син „издајице са Косова"

На вест о ујаковој смрти, Ђурађ Бранковић је пожурио у Београд. Град је затекао у жалости и страху не само од унутрашњих немира већ и од Турака. Било је потпуно неизвесно да ли ће они уважити Стефанову жељу да на престо седне његов сестрић или ће кренути да прегазе Србију. Тим пре што су на круну и сами полагали право засновано на удаји његове сестре Маре Лазаревић за султана Бајазита. У таквој атмосфери, Ђурађ је сматрао разложним да уради две ствари: да поводом ступања на престо не приређује никакву свечаност и да великашима који су се окупили на двору како би, по обичају тог времена, поднели оставке, те оставке не усвоји. Овај потез је био мудар: Ђурађ је тиме показао дубоко поштовање према ујаку, веома омиљеном у народу, и стекао несумњиву наклоност његових великодостојника. А то је било веома важно за човека који није уживао баш велику популарност. Био је син Вука Бранковића, „издајице" са Косова.

Један од првих послова новог господара био је да Србију што боље припреми за очекивану најезду Турака. Даље, да настави пријатељство са Угарском којој је, по уговору склопљеном између Стефана и краља Жигмунда, морао да препусти Београд и Голубац. Оставши без престонице, Ђурађ почиње да гради Смедерево. По жељи његовој, жене Јерине или жељи грчких мајстора, требало је по свему да личи на Цариград. Осим Смедерева, гради, утврђује и дозиђује и друге градове. Разуме се, градилишта на све стране захтевају велики новац. Српски деспот није сиромашан, напротив, спада у најбогатије људе свог времена. Ипак расписује додатне порезе. Народ кулучи, не без роптања, даје оно што се од њега тражи и кривца за муке које су га снашле не види ни у Турцима због којих се све то ради, ни у Ђурђу чија је то идеја, већ у поноситој странкињи која са њим дели престо.

По описима које су оставили савременици, Јерина је висока, витка стаса, ситна лица, лепих црта. Међутим, оно што на њој плени није лепота већ продуховљеност. У време кад је Ђурађ ступио на престо, имала је између 35 и 40 година. Облачила се, по угледу на моду византијског двора, у дуге хаљине од свиле или кадифе, везене златним и сребрним нитима. На глави је носила венац од драгог камења или позлаћеног нојевог перја. Иако је одевању посвећивала велику пажњу, волела мирисне водице и накит, Јеринина највећа љубав била је – власт. Њен глас се у државним пословима често чуо: није било ничег што би Ђурађ предузео а да претходно не сазна и њено мишљење. И то је био још један од разлога што је народ није волео. Све што је она рекла или учинила мерено је срцем а не разумом. Веровало се да је жена камена срца. Историја, међутим, друкчије говори.

Саветујући Ђурђу низ прилично непопуларних мера, Јерина је, изгледа, ипак имала у виду опстанак и интересе српске државе. Тако је и подржала деспотову одлуку да старију кћер, Катарину, уда за Улриха Цељског, брата Варваре, жене краља Жигмунда. Карактер младожење могао би да се опише једном јединим речју – грозан.

Овај брак који је требало да потврди пријатељство са Угарима изазвао је велико незадовољство међу Турцима. Тако је и Ђурђа довео у велику неприлику. Процењујући да би српско-угарско савезништво могло да се окрене против њега, турски султан Мурат II је запросио Мару, млађу кћер, девојчицу од 13-14 година која је од Бранковића наследила не само лепоту већ и памет. Тај захтев је тешко погодио Ђурђа: нежан отац и хришћанин, какав је био, никако није желео да Мару да „некрсту". Било шта друго да је Мурат захтевао он би без оклевања испунио. Ипак, сазвао је сабор и препустио државном већу одлуку. Пресудну реч рекла је Јерина. Да спасе државу, жртвовала је дете. И веће и деспот приклонили су се њеној одлуци.

Све што је Ђурађ могао да учини за своју љубимицу било је да што дуже одложи њен одлазак у Једре-

У ЧЕКАЛИ У ЗАСЕДИ

не. Правдао се прикупљањем спреме. И кад је Мурат већ изгубио стрпљење, а Порта му, због деспотовог „безобразлука", саветовала да покрене војску, Ђурађ је одлучио да пошаље кћер.

Велика слабост – вишак врлина

За разлику од Јерине, Ђурађ је у народу ипак уживао наклоност. Истина, никад се није заборављало чији је син, па ни то да је после очеве смрти, борећи се за српску круну, и на ујака с војском кретао. Ипак, његови напори да земљу сачува од угарских и турских насртања нису остали незапажени. Пуних тридесет година борио се да сачува Србију од османлијске силе. Плаћао је данак од 50.000 дуката, слао војну помоћ, златом плаћао „пријатељску" помоћ великих везира. Истовремено, настојао је да одржава пријатељске везе с угарским краљем и усрдно радио на стварању хришћанске лиге.

По записима његових савременика, сачуваним у ватиканским, бечким, турским и дубровачким архивима, Ђурађ је био мудар политичар, сасвим дорастао Млечанима, иако су они важили као најпрепреденије дипломате свог времена. Папа Пије II оставио је о њему белешку: „Био је достојан дубоког поштовања (кад би само о вери мислио како треба), беседник пун ауторитета, телом величанствен".

По неким историчарима главне слабости су му биле вишак врлина јер, кажу они, опрезност је врлина политичара али сувишна опрезност постаје слабост. Било како било, чињеница је да је Ђурађ био човек који је много путовао, много видео, много препатио, па према томе имао и велико искуство. За боље сналажење у политичким водама несумњиво му је од велике користи било и познавање језика. Одлично је говорио грчки, италијански, турски. Тврде да је био одважан, вешт на оружју, и добар стратег, и као такав, речју – трн у оку турској држави.

Одрастао у богатој породици, Ђурађ Бранковић је изградио посебан однос према новцу. Мерећи моћ новца и снагу људских карактера, предност је давао – новцу. Њиме је куповао наклоност, пријатељство, заштиту.

Захваљујући томе Ђурађ је и могао да држи сталну најамничку војску од 10.000 коњаника (углавном Грка и Далматинаца). У случају одбрамбеног рата могао је да рачуна на 40.000 војника: у та времена сваки великаш је располагао сопственом војском коју је у случају потребе стављао на располагање господару. Ова војна сила није била нимало за потцењивање ако се зна да су у исто време француски и енглески краљеви располагали са по 30.000 војника. Додуше, они су за ратове ван земље имали нешто више војске од Ђурђа, по 15.000 коњаника.

Прогнани владар

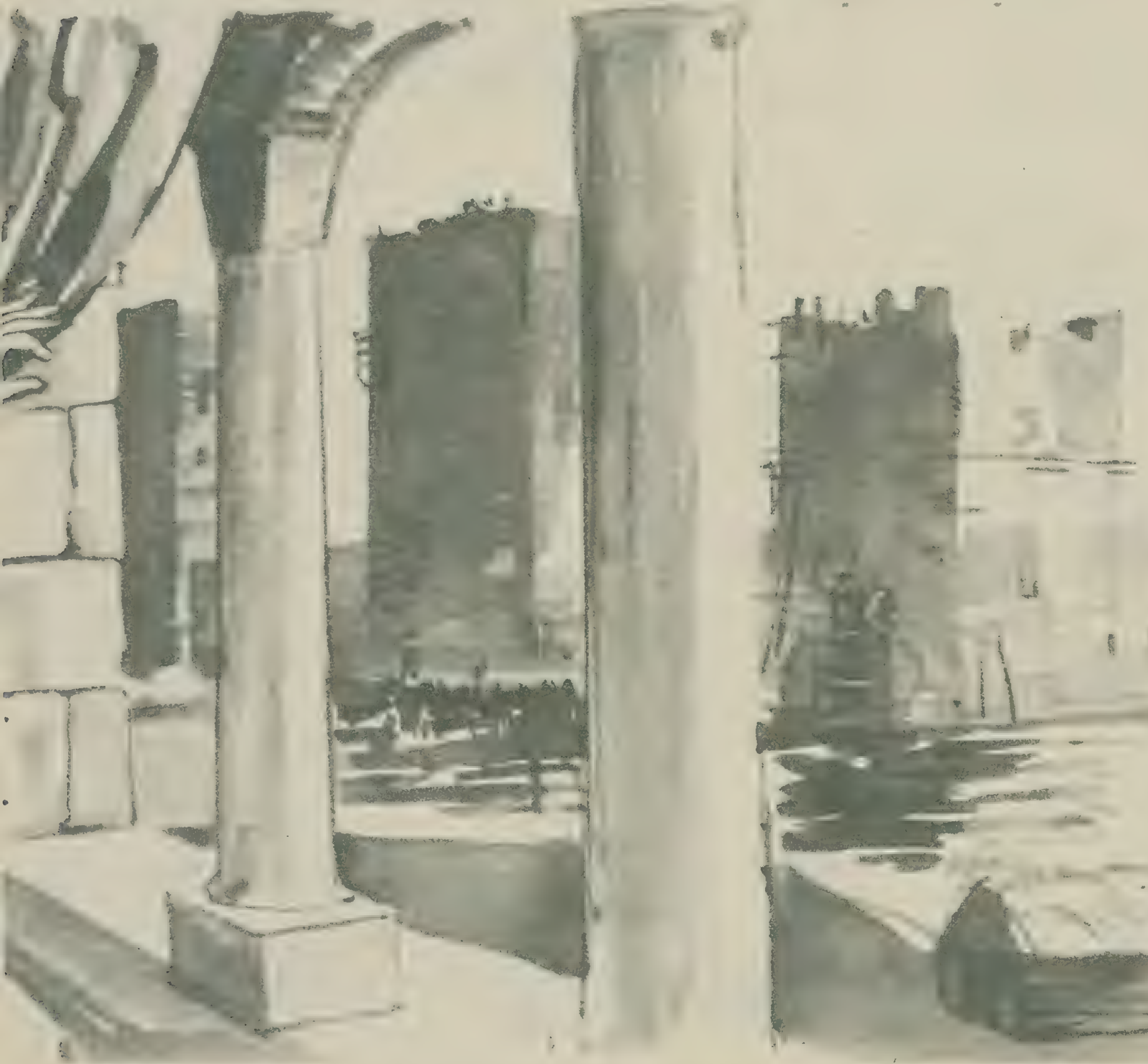
Стално на опрезу, свестан да Марина удаја за Мурата неће бити препрека Порти да пошаље војску на Србију, Ђурађ је стално био у стању приправности. Године 1437. султан га је обавестио да креће на Угарску и затражио не само пролаз кроз Србију него и помоћ у људству. Срећом, пале су велике кише које су у доброј мери оправдале деспотово „не". Следеће године, изговора више није било. Последице: пад Смедерева и Ђурђев одлазак из земље. Са Јерином и сином Лазаром одлази у Сегедин, краљу Албрехту да моли за помоћ. Међутим, краљ није свемоћан. И тако почиње још једно лутање српског владара: тражи уточиште у својим приморским градовима. Привремено га налази у увек пријатељском Дубровнику. Моли помоћ од Млечана. У међувремену, Србија је поробљена, попаљена, опустошена. Отпор пружа једино Ново Брдо, па и оно после четири године пада.

Најзад, 13. јула 1444. године, склапа се мир. Од Турака добија Србију и заробљене синове, Гргура и Стефана. Враћа се са Јерином и Лазаром у Смедерево али, по наређењу султана, Гргур и Стефан су ослепљени. За Ђурђа сада већ старца, био је то најстрашнији ударац. Утеху му пружа Марин повратак из Једрена: 1451. године Мурат је умро и његов наследник Мухамед допушта јој да се врати оцу.

Три године касније Ђурађ све благо преноси из Смедерева у Угарску. За то му је требало, ни мање ни више – пуних 15 дана. Србији су дани одбројани. Њеном деспоту, такође. Средином децембра, путујући кроз Угарску, налетео је на угарску заседу код Купинова. Мада дубоко зашао у девету деценију, деспот се срчано брани. У краткој и неравноправној борби изгубио је два прста на руци и слободу. Из заробљеништва га пуштају тек на интервенцију самог краља и обећање да ће исплатити 100.000 дуката.

Рана на руци никад није зарасла. Стање се погоршало кад га је захватила грозница у коју је пао потресен вешћу о убиству зета Улриха Цељског. Двадесет четвртог децембра 1456. године деспот је умро. Сахрањен је у Кривој Реци под Рудником. Ту је имао и један од дворова у којем је, у данима среће, много пута боравио. Тачно место двора још није откривено, мада му је крагујевачки археолог Димитрије Мадас на трагу.

Олга Вукадиновић

Илустровао: Брана Јовановић

DIK BROWNE

ХОГАР СТРАШНИ

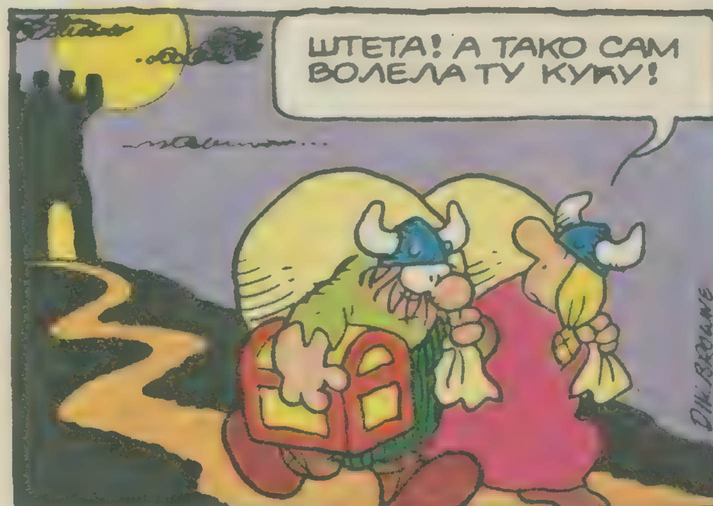

РАЗМИШЉАЊА ИСАКА АСИМОВА

ЧЕКА ЛИ РОБОТ ЧОВЕКОВО МЕСТО?

БИВШИ ПРОФЕСОР БИОХЕМИЈЕ И СЛАВНИ ПИСАЦ КЊИГА НАУЧНЕ ФАНТАСТИКЕ ПОРЕДИ ЧОВЕКА И РОБОТА. НАВОДЕЋИ ВРЛИНЕ И МАНЕ И ЈЕДНОГ И ДРУГОГ, ТВРДИ ДА ЧОВЕК ВИШЕ НЕ МОЖЕ БЕЗ СВОГ МЕХАНИЧКОГ САПУТНИКА. ПРОЧИТАЈТЕ ЗАШТО.

Праве се све савршенији и све способнији роботи: пројектују се са интелигентно програмираним рукама и разним чулима; а једног дана ће се можда правити и такви роботи који ће поседовати моћ размишљања. Неће ли тада почети да преузимају на себе све већи број све сложенијих и све креативнијих послова?

Неће ли људска бића морати да прелазе с једног посла на други, увек у потрази за нечим чиме роботи прате у стопу на све вишем нивоу, док не наступи дан кад више уопште неће бити ничег што једино људи могу да раде? Хоће ли људи бити осуђени на доколицу и досаду, неће ли умирати просто стога што више неће бити ничег што би давало неки смисао њиховом животу? Једном речју, хоће ли хомо сапиенс најпре застарети, а затим и нестати и неће ли робот заузети његово место као хомо супериор?

Хоће ли нам помоћи да спасемо себе

Можемо се цинично запитати неће ли то, на крају, бити логичан и рационалан развој ствари. Ако једног дана буду створени роботи јачи и интелигентнији од људи и ако им се усади јачи осећај за друштвене обавезе него што га ми данас имамо, неће ли они с правом заузети наше место?

То су, међутим, тешко схватљива и непријатна маштања. Има много тога што јесте, што је било и што ће бити пристојно и чудесно кад се ради о људским бићима, а можда ћемо уз помоћ робота – и компјутера, опште узев – још успети да спасемо себе и наш свет.

Сем тога, ако у очајању и покушамо да се помиримо с тим да ће нас роботи заменити, можда ће се показати да је то немогуће. Људском мозгу није лако наћи равна, а камоли да га нешто превазиђе. Људски мозак садржи десет милијарди неурона и сто милијарди ћелија које их одржавају. Сваки неурон повезан са стотинама и хиљадама других, што сачињава једну незамисливо сложену мрежу. А поврх свега, сваки појединачни неурон није само нешто што се просто укључује и искључује, већ је и сам по себи ултрасложен физичко-хемијски систем који нисмо ни издалека способни да схватимо. Укупна сложеност мозга се готово не да ни исказати и зацело превазилази нашу могућност да је лако схватимо.

Човечији мозак се састоји од беланчевина и нуклеинских киселина, а резултат је три и по милијарде година еволуције путем насумичних мутација и природне селекције која дејствује под притиском нагона за самоодржањем. Компјутер се састоји од електронских елемената и електричне струје, а резултат је свега четири деценије смишљеног развоја људи који раде гоњени жељом да створе нешто што ће нам боље послужити. С обзиром на разлике у структури, развоју и сврси, било би чудно кад би се ти производи на било који начин могли упоређивати.

Компјутер је првенствено замишљен да се бави аритметиком. Сваки проблем, ма колико изгледао сложен, који се било како даје разложити на одређене низове аритметичких радњи, може се решити помоћу компјутера. То што нас компјутер задивљује својим способностима, не потиче из врсте аритметичких операција које је он у стању да реши, већ из чињенице што сваку такву операцију може да изведе у милијардитом делу секунде и да то учини без грешке.

Несавршени људски мозги

С друге стране људски мозак је невероватно несавршен кад је у питању аритметика. Потребна му је и сада, као што му је одувек била потребна, помоћ споља да би решио и најпростије проблеме. Почели смо тиме што смо бројали на прсте, затим смо прелазили на све боље ствари служећи се рачунаљком, пером и хартијом, арапским бројевима, логаритмима и логаритмарима, механичким калкулаторима и најзад компјутерима.

Посао људског мозга не састоји се уопште у манипулисању бројевима. Састоји се и одувек се састојао, у резоновању и креативном мишљењу – то јест у вештини доношења разложних закључака на основу недовољних доказа; у таленту да се мисли филозофски, проницљиво, имагинативно, маштовито; у способности да се лепота, узбуђење и радост извуку из света који нас окружује и из оног што сами стварамо, што без нас не би никад постојало.

Нећемо ли на крају програмирати роботе да обављају и те ствари? То неће бити лако. Пре свега и ми сами не знамо како то чинимо, тако да ће проблем организације понашања робота на људски начин бити и надаље одиста тежак.

Узмимо само овај пример. Ви сте у стању, као и свако други, да препознате велико и мало слово А, писано курзивом, полуцрно или штампано на било који од стотину разних начина, или нашкрабано као велико или мало слово рукописом хиљада разних људи. У свим тим случајевима препознаћете га тако рећи сместа и без имало напора знаћете да се ради о слову А. Били бисте вероватно изненађени кад би вам неко рекао да сте учинили подвиг; међутим, компјутери се још ни данас не могу програмирати да тако нешто постигну.

Готово свако људско биће, чак и сасвим обични људи, у стању су да учине нешто изузетно не знајући како то постижу, а све су то чисто људске ствари које ниједан робот неће можда никад постићи. Као изузетно постигнуће можда ћемо једног дана успети да програмирамо робот да обави неку људску радњу на рудиментаран начин – али зашто бисмо се трудили кад то свако људско биће може да уради далеко боље.

Не, ако резултат наше технологије треба да буде хомо супериор, то ће произићи из нас самих. Са новопронађеним методама генетског инжењерства можда ћемо сазнати како да усавршимо свој мозак и повећамо његову ефикасност, а то ће значити да учимо да правимо роботе све већих способности. У ствари, компјутери ће нам помоћи да усавршимо сопствени мозак, а наши савршенији мозгови помоћи ће нам да пројектујемо боље роботе, што ће се одиграти у скоковима.

Крајњи резултат састојаће се у томе што ће роботи и људи наставити да напредују паралелним путевима и свако од њих ће функционисати све боље у области за коју је створен. Са нашим веома различитим талентима увек ће бити места како за људска створења тако и за роботе. Као савезници који сарађују, а не као непријатељи који се надмећу, моћи ћемо да све боље схватимо понашање васионе и да мудро користимо њене законе постижући заједно далеко више него што бисмо икад постигли свако за себе.

(Одломак из есеја „РОБОТИ, ДРУШТВО И БУДУЋНОСТ")

ЈАХАО САМ ГВОЗДЕНОГ ЈЕЛЕНА

КАКО ЈЕ ИЗГЛЕДАЛО 1928. ГОДИНЕ ПУТОВАТИ БИЦИКЛОМ НА АРКТИК. ЧИТАМО ДНЕВНИК МЛАДОГ ЕЛЕКТРИЧАРА И СТРАСНОГ ПУСТОЛОВА ГЛЕБА ТРАВИНА.

Још у детињству моји најдражи јунаци били су Фауст, Одисеј и Дон Кихот. Маштао сам да, кад порастем, и ја будем пустолов. Одлучио сам да на бициклу обиђем Арктик. Био сам свестан колико је то тежак подухват, па сам се пуних пет година припремао. За то време прејездио сам хиљаде километара возећи бицикл по разним временским приликама и путевима. Док сам служио војску, озбиљно сам проучавао географију, геодезију, зоологију, ботанику, учио механичарски занат... После војске радио сам на изградњи електричне централе на Камчатки, где сам могао да испробам своју и издржљивост бицикла возећи планинским стазама, кроз непроходне шуме, преко брзих река. Тек тада сам могао да кренем у своју пустоловину...

Здравље за два живота

У Мурманску, кад сам већ прешао добар део пута, срео сам незнанца са огромном капом, у топлој крзненој бунди који се представио: Андрушенко, лекар, староседелац Севера. Не верује ни у ђавола ни у бога, али оно што је о мени чуо сматра натприродним. Сумњичаво ме загледао, бојажљиво пипкао моју бунду, панталоне... и одједном предложио да ме прегледа. Пристао сам. У ординацији ми је дуго опипавао пулс, слушао плућа, куцкао ме по леђима и грудима и сав запрепашћен саопштио ми: – Братац, ти имаш здравља за два живота!

Моја појава је у арктичким областима изазивала велико неспокојство тамошњих врачева који су се уплашили за свој углед међу домороцима.

„Јаше на гвозденом јелену држећи се за рогове од гвожђа – застрашивали су народ. – То не може на добро да изађе". И поред тога нису ми правили сметње, чак су разгласили да је рђава и сама помисао да се мени деси неко зло, а камоли да човек на гвозденом јелену настрада у арктичким тундрама...

У рано пролеће 1930. године код западне обале Нове земље (група острва у Северном леденом океану између Баренцовог и Карског мора) преживео сам најтеже тренутке.

Сам себе оперисао

Читавог дана дувао је снажан ледени ветар у лице. Олујни налети обарали су ме с бицикла и тада бих морао да, лежећи на леду, забодем нож између жица да га ветар не би одувао. Тек увече ветар је мало посустао па сам, онако сав исцрпљен, почео да припремам постељу. Као и обично, секирицом сам насекао коцке леда и од њих као од цигала озидао заштитни зид од ветра. Затим сам згрнуо гомилу растреситог сувог снега који ми је служио као душек и јорган. Заспао сам на леђима скрстивши руке на грудима. Пробудивши се, сав ужаснут схватио сам да не могу да раставим руке ни да се окренем на бок. Знао сам шта се десило. Ноћу, недалеко од мог коначишта, створила се пукотина на леду, излила се вода и поквасила мој кревет. Мој душек и јорган од снега претворени су у лед, а ја сам се нашао заробљен у некој врсти леденог скафандра. Једва сам успео да бар мало ослободим, од студени одузете, руке и дохватим нож. Не сећам се колико сам се времена ослоба-

Глеб Травин у последњим годинама живота

КО ЈЕ ГЛЕБ ТРАВИН?

Глеб Травин (1902–1979) био је електричар. Прочуо се по свом трогодишњем путовању на бициклу границама Совјетског Савеза, а нарочито леденим пространствима Арктика. Пустоловину је започео у јесен 1928. године кренувши из Петропавловска на Камчатки, преко Сибира до Средње Азије и Кавказа, а одатле на север до Арктика...

После повратка с пута радио је као спортски тренер бициклиста, мотоциклиста и аутомобилиста. Оженио се Вером Шантовом, Финкињом по пореклу и кћерком лекара с којом је имао петоро деце.

ђао леденог загрљаја, прво с бокова, па с ногу, обуће... Најзад, успео сам и да устанем, али је сва одећа на мени била залеђена као окамењена. Нисам могао ни да помислим да седнем на бицикл. Преостало ми је само да га вучем по смрзнутом снегу једва носећи и себе. Нада да ћу се можда спасти јавила се кад сам наишао на свеж траг јеленске запреге у снегу. Дуго и грозничаво пратио сам траг и нисам погрешио: угледао сам шатор. Уз помоћ старца номада истрљао сам тело снегом и тек што сам се мало угрејао осетио сам страшан бол у ногама.

Палчеви су ми били надувени и поцрнели. Знао сам да је то гангрена и да ме чека сигурна смрт. Одлучио сам да себи ампутирам прсте. Чим сам почео операцију, жене које су дотад пажљиво бринуле о мени излетеле су из шатора дивљачки кричећи: „Кељи! Кељи!" Нисам имао времена да размишљам о њиховом вриштању. Тек кад сам завршио операцију, обрисао и превио ране, замолио сам старца да ми објасни те крике. „Кељи" значи ђаво-људојед.

– Ти – рекао је старац – сечеш сам себе и не плачеш. А то само ђаво може.

Бекство од помоћи

У јулу 1930. године на острву Вејгач, где сам се задржао да залечим ране, сазнао сам да је у Карском мору ледом окован читав конвој совјетских и иностраних бродова који су пловили према ушћу Јенисеја. Одлучио сам да их посетим. На брзину сам припремио стари чамац за спасавање и, пловећи на једра или веслајући, стигао сам до окованих лађа. Кад се сазнало ко сам, Николај Евгенов, чувени истраживач Арктика, одмах је организовао разговор морнара са мном. Нешто као конференцију за штампу. Слушали су ме пажљиво али кад сам им саопштио намеру да на бициклу стигнем до Чукоте, почели су да ме одговарају. Евгенов, лично, упозоравао је: „Схватите, после Диксона нема прихватних база! Нема хране! Ми до Чукотке још не можемо да се пробијемо ледоломцима, а ви бициклом?! То је сигурна смрт! Предлажем да останете с нама". Кад су видели колико сам тврдоглав, јавили су се гласови који су предлагали да ме ухапсе и заробе на броду да не чиним лудости.

Ипак су ме пустили. Био сам сигуран да ћу успешно остварити свој циљ. Чак ни на суровом Арктику живот никада сасвим не замире. Од снажних мразева лед пуца, кроз пукотине заједно с водом излазе и рибе. Уосталом, ја сам се извештио у пецању. Ловио сам их оштром куком од жице с бицикла. Дневно сам пецао по две рибе у просеку. Често је на мојем јеловнику било и месо северних животиња, које сам, такође, вешто ловио. Јео сам два пута дневно, у шест ујутру и у исто време увече. Осам часова дневно проводио сам путујући, осам часова сам трошио на спавање, а остало време за набавку хране, припрему коначишта и писања дневника.

Већину пута превалио сам возећи бицикл, али сам повремено морао да се возим и на санкама које су вукли упрегнути јелени или пси. Дешавало се да сам морао да пешачим носећи свог „гвозденог јелена" на леђима. Најтеже ми је било кад наиђем на дубок снег. Тада бих морао да стајем на скије и вучем бицикл на нарочитим санкама. У тим приликама једва сам прелазио десетак километара дневно. Изгубљено бих надокнадио кад изађем на лед: возећи бицикл по леду дневно сам прелазио по 75 и више километара.

Вожња бициклом по леду увек је била ризична јер је претила опасност да налетим на пукотину маскирану снегом или танак лед... Често сам падао, а један пад ме умало није коштао главе.

Крајем октобра 1930. требало је да се пребацим преко Пјасине, највеће реке на полуострву Тајмир. Највећа невоља био је клизав и веома танак, готово проziран лед. Нисам имао избора. Залетео сам се и насред реке изгубио контролу над бициклом и пао пробивши лед. Срећа да је бицикл одлетео даље и није се потопио са мном. Иначе би потонуо као секира и однео ми на дно читаву опрему. И поред тога није ми било лако. Праћакао сам се у леденој води покушавајући да ухватим ивицу леда која никако није издржавала моју тежину већ је пуцала при сваком покушају. Кад сам најзад осетио да ме лед држи, распростро сам се по њему и пипкајући рукама као фока перајама отпузао до бицикла и склонио га на сигурно. Мокра одећа на мени одмах се смрзла. Спас сам нашао на обали. Свуда около биле су разбацане коже и утробе северних јелена. Срећа. Ловци су били данас и нису одмах могли да пренесу читав плен. Знао сам да ће се ујутру вратити по остатак. Одмах сам се завукао у коже, заложио се смрзнутим месом и одмах заспао. Пробудили су ме ловци.

Приредио
Дарко Чварковић

Илустровао НЕНАД МИЛИЋЕВИЋ

Илустровао БРАНА ЈОВАНОВИЋ

ВУЧИЋИ МОЈА БРАЋА

ДОК ЈЕ ТЕЛО РАЊЕНЕ ДЕВОЈЧИЦЕ НЕПОМИЧНО ЛЕЖАЛО НА ИСПУСТУ СТЕНЕ, ВУЧИЦА ЈОЈ ЈЕ БРИЖНО ЛИЗАЛА РАЊЕНЕ РУКЕ И НОГЕ.

• • •

Рат је био кратак и поразан. Југословенска војска се у нереду повлачила. Сваког дана поред планинске кућице, у коју су одмах после капитулације земље избегли мајка, син и кћер – десетогодишња Даница Видаковић – пролазили су појединачно, или у групицама, распасани војници бивше југословенске војске. Понеки од њих би се задржао испред куће колико да му домаћица пружи чашу воде или нешто хране. Пошто се домаћин, иначе стари ратник, ни после двадесетак дана од капитулације није појавио, у породицу се уселио немир. Слутили су најгоре, али нада их није напуштала. Кад год би Даница приметила неког војника који јој није деловао сувише озбиљно, пришла би му да га упита зна ли нешто о њеном оцу. Већина је девојчицу тешила како ће тата брзо да се врати, али како су дани одмицали она је била све забринутија.

Идем на Ћулав!

Ливаде под планином мај је већ увелико прошарао каћуном и висибабом.

И док су око подне брат и сестра уређивали леје за лук и салату, пред кућу, као без душе, задихана, бану рођака Милка. Пре него је успела ма шта да каже, по изразу лица видело се да носи радосне вести. Збацила је с леђа велики војнички ранац и готово подвриснула:

– Стигао је! Ено га иде уз село!

Срећи нигде краја. Даница и Миле су љубили и грлили а кад се прво узбуђење стишало, девојчица је, као први контакт с оцем, одвезала његов ранац. На врху је угледала официрски доглед који је добро познавала. У жељи да што пре угледа оца синула јој је идеја:

– Идем на Ћулав да догледом видим тату!

– Никако! – повикали су Миле и рођака, али ко да је заустави?! Она је већ, с догледом око врата, грабила према оближњој шумици. Туда је водила стаза према врлетној стени са које се, као на длану, видело цело село. Ћулав је, иначе, био приступачан само с једне стране, с доње се стена окомито спуштала стотинак метара. Негде по средини имала је, додуше, неколико испуста у виду малих тераса.

А Даница, сва устрептела и важна што јој се о врату њише очев доглед, грабила је према Ћулаву. Кад је стигла, онако узбуђена, није ни погледала испред себе. Одмах је почела да регулише оштрину на догледу. Далеко испред себе угледала је сеоски пут којим су ишли неки људи и, намештајући се да међу њима препозна оца, згазила на каменчић, изгубила равнотежу и полетела у амбис. Прва тераса само ју је окрзнула, друга одбацила, на трећој само што се није зауставила – четврта је била нешто шира. На њој се тело смирило.

Пошто је ни после двадесетак минута није било, брат је отишао да је потражи и, како рече, „испраши јој тур”. Издалека је схватио да је на стени нема. Помислио је да су се негде кроз шуму мимоишли па се бзро вратио. Али, тамо је није било.

Звер се усправила

Сви су се разлетели да је траже. Мајка је отишла према Ћулаву. Кад је стигла до стене, инстинктивно је погледала доле. Призор јој је заледио крв у жилама. На четвртој тераси, педесетак метара ниже, лежало је непомично тело девојчице изнад које је чучао вук и лизао јој рањаве руке. Покушала је да викне, али јој је глас остао у грлу. У очајању, кренула је да се спусти низ стену. Немогуће! Док је смишљала како да сиђе, учинило јој се да је Даница померила ногу. То јој је улило нову снагу и наду. Најкраћим путем спустила се кроз оближње грмље. Звер је и даље „радила свој посао” али је будно пратила сваки покрет жене. Кад се спустила надомак четврте терасе, терен је био приступачнији, па је могла слободно да стане, али... Шта ако звер насрне на дете?

Размишљала је: шта је – ту је. Напред мора. Негде из даљине чула је гласове мужа и сина како је дозивају. Била се већ толико примакла тераси да је чула дахтање звери и једва чујно јецање своје девојчице које ју је силовито повукло напред. Изгубила је опрез. Звер се усправила на све четири ноге и уз непрекидано режање почела постранце да се повлачи према стени. Жена је тек тада приметила да на крају терасе постоји мала пећина према којој је звер узмицала. Држећи је стално на оку чучнула је поред Данице и почела да је подиже. То што је сада угледала одгонетнуло јој је понашање вука. Наиме, на улазу у пећину гурала су се три вучића не старија од месец дана. До тог тренутка у грчу – сада су јој потекле сузе. Схватила је да је мајка-вучица и према њеном детету осетила оно што свака мајка, па била она и звер, осећа према рањеном и немоћном. Док је у наручју с Даницом напуштала терасу, обазрела се. Вучица је већ спокојно лежала а три мала несташка узимала су свој редовни оброк из њених набреклих брадавица.

Мајка је успела да Даницу донесе до куће. За дивно чудо, девојчици су све кости биле неозлеђене, убрзо се и освестила.

Живот у овој малој породици наставио је да тече као и пре. Само је мајка сваког јутра одлазила на Ћулав да вучици и њеном подмлатку однесе нешто хране. Звер ју је у почетку гледала с неповерењем, али је већ после два-три дана мирно чекала на тераси и храну односила у пећину.

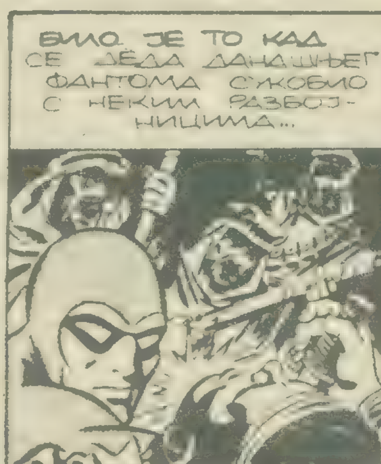
Зора Меленица

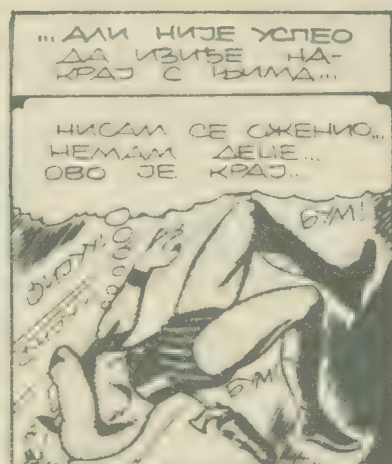
ФАНТОМ: БОЛНИЦА У ЏУНГЛИ

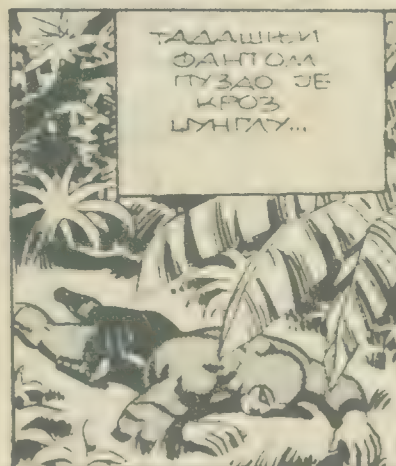
ПИШЕ: ЛИ ФОЛК (LEE FALK) ЦРТА: СЈУ БЕРИ (SY BARRY)

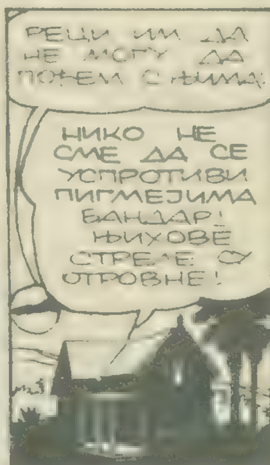

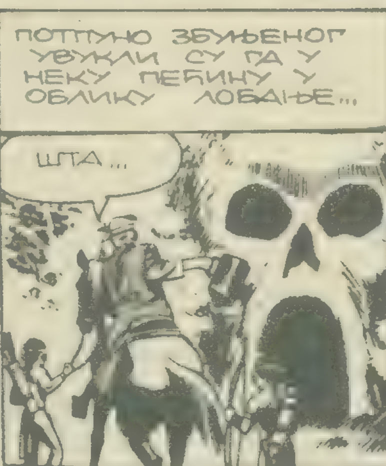

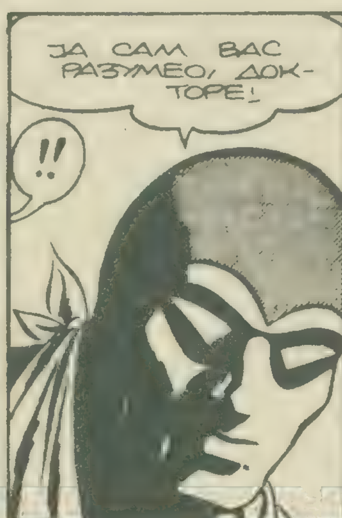
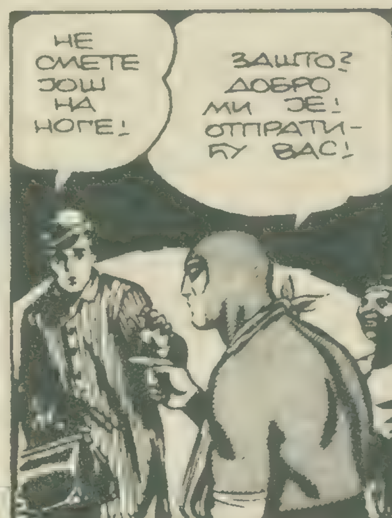

ИЗВАДИО САМ МЕТКЕ... НИСУ ПОВРЕЂЕНИ ВИТАЛНИ ОРГАНИ! МОРАЋЕ ДА ЛЕЖИ НЕКО ВРЕМЕ!
УХ... ОВДЕ КАО ДА МЕ НИКО НЕ РАЗУМЕ!
FALK & BARRY 7/6

ЈА САМ ВАС РАЗУМЕО, ДОКТОРЕ!
!!

НЕ СМЕТЕ ЈОШ НА НОГЕ!
ЗАШТО? ДОБРО МИ ЈЕ! ОТПРАТИЋУ ВАС!

ИЗГУБИЛИ СТЕ ДОСТА КРВИ.. ТРЕБА ДА СЕ ОДМАРАТЕ...
НИШТА НЕ БРИНИТЕ... ЧЕКАЈТЕ...
...ХОЋУ ДА ВАМ ПЛАТИМ!
FALK & BARRY 7/7

ЈЕ ЛИ ОВО ДОВОЉНО?
ОХ! С ТИМ БИХ МОГАО ДА ИЗГРАДИМ МАЛУ БОЛНИЦУ!

НЕ... ДОБИЋЕТЕ ЈОШ НЕШТО... СПАСЛИ СТЕ И МЕНЕ И МОЈУ ЛОЗУ... ПРУЖИТЕ РУКУ...
?

ОВО ЈЕ ЗНАК МОЈЕ ЗАХВАЛНОСТИ!
?

АКО ВАМ ФАНТОМ ИКАД У ЖИВОТУ БУДЕ ЗАТРЕБАО, ЗНАЈТЕ ДА ЋЕ САМ ДОЋИ!
?

ВОЛЕО БИХ ДА ВАМ ПРЕВИЈЕМ РАНУ ЗА СЕДАМ ДАНА!
ДОЋИ ЋУ!
FALK & BARRY 7/8

ДОКТОРА СУ ИЗВЕЛИ ИЗ ПЕЋИНЕ ВЕЗАНИХ ОЧИЈУ...
КО ЛИ ЈЕ ОН?

КАСНИЈЕ...
ТРЕБАЛО БИ ДА СЕ ОЖЕНИТЕ...
ЗНАМ ТО И САМ...

САМО, ДА ЛИ СВОЈУ САПУТНИЦУ МОГУ НАЋИ ОВДЕ У ЏУНГЛИ...

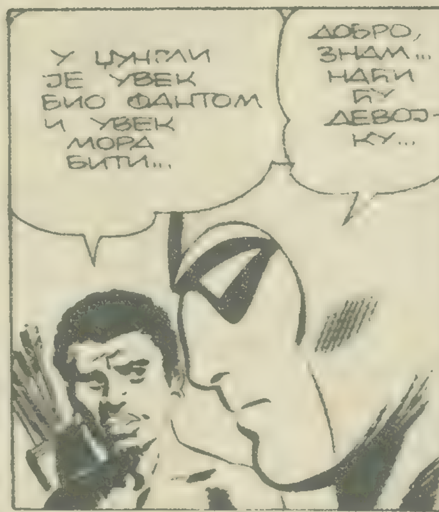
ДОКТОР КЕРИ ЈЕ СТИГАО ДО АМБУЛАНТЕ...
НЕВЕРОВАТНО... КАО ДА САМ САЊАО...
FALK & BARRY 7/9

А КАД ЈЕ УШАО У КУЋУ...
ЏЕНИ! ОТКУД ТИ ОВДЕ?
ИЗНЕНАЂЕН СИ, БРАТЕ?

ДА ЛИ ОВДЕ ДОКТОРИ ИЗЛАЗЕ У НОЋНИМ КОШУЉАМА?
ЗАШТО СИ ДОШЛА?

ДА ТИ ПОМОГНЕМ У ТВОЈОЈ БОЛНИЦИ!
ЈА ЈОШ НЕМАМ БОЛНИЦУ, СЕСТРО! ЏУНГЛА НИЈЕ ЗА ЖЕНУ!

ЖИВОТ У ЛОНДОНУ И ЊУЈОРКУ ЈЕ ДОСАДАН...
МИСЛИЛА САМ ДА ЋУ ТИ ОВДЕ БИТИ ОД КОРИСТИ...
FALK & BARRY 7/10

У ЏУНГЛИ ЈЕ УВЕК БИО ФАНТОМ И УВЕК МОРА БИТИ...
ДОБРО, ЗНАМ... НАЋИ ЋУ ДЕВОЈКУ...

ЗА ТО ВРЕМЕ...
ОСТАНИ КОЈУ НЕДЕЉУ...
НЕ, ОСТАЋУ МНОГО ДУЖЕ!

АЛИ, ТИ СИ ЛЕПА, МЛАДА ЖЕНА, ИМАШ МНОГО УДВАРАЧА И...
СВИ СУ ДОСАДНИ!

ТРЕБА ДА СЕ УДАШ И СТЕКНЕШ ПОРОДИЦУ! У ОВОЈ ДИВЉИНИ НЕЋЕШ НАЋИ МУЖА!
КО ЗНА? УОСТАЛОМ, НЕ ЖУРИ МИ СЕ!
FALK & BARRY 7/11

ОХО! ОТКУД ТИ ТАЈ ДИЈАМАНТ?
ЧУДНА ЈЕ ТО ПРИЧА... ОБЕЋАО САМ ДА НИКОМ НЕЋУ РЕЋИ...

ЧАК НИ СЕСТРИ!
А КАКАВ ТИ ЈЕ ТО ЗНАК НА РУЦИ?

ДОБИО САМ ГА ТАМО ГДЕ И ДИЈАМАНТ!
?

БЕРТЕ, НЕ БУДИ ТАКО ТАЈАНСТВЕН!
FALK & BARRY 7/13

МОРАЋЕШ ИПАК ДА МИ ОДАШ ТАЈНУ!
МОГУ САМО ДА ТИ КАЖЕМ ДА ЋУ, ЗАХВАЉУЈУЋИ ОВОМ ДИЈАМАНТУ, МОЋИ ДА ПОДИГНЕМ БОЛНИЦУ!
FALK & BARRY 7/14

ХМ! НИСАМ ЗНАО ДА ЈЕ ДОКТОР ОЖЕЊЕН...

РЕКЛИ СТЕ МИ ДА ДОЂЕМ НА ПРЕВИЈАЊЕ!
ОХ!

ДОНЕСИ МИ МАЛО ВРУЋЕ ВОДЕ, ЏЕНИ!
ДОБРО!

ПУСТИ... МОГУ САМА...
НЕ, ЈА ЋУ!
FALK & BARRY 7/15

ЗАШТО МИ НИЈЕ ДАО ДА УЂЕМ У СОБУ?

БОЛИ ЛИ?
НЕ!
?!

ОДЛИЧНО ЗАРАСТА!
ДОБРО! А МОГУ ЛИ САД ДА ВАМ ЧЕСТИТАМ НА ОНАКО ДИВНОЈ СУПРУЗИ?

СУПРУЗИ?
ВИДЕО САМ ЈЕ ПРЕ НЕГО ШТО САМ УШАО!

ОХ... ТО ЈЕ МОЈА СЕСТРА ЏЕНИ! ДОШЛА МИ ЈЕ У ПОСЕТУ!
ХОЋУ ЛИ ВАС ОПЕТ ВИДЕТИ?
НАДАМ СЕ ДА НЕЋЕТЕ!
FALK E BARRY 7/16

ДОКТОР КЕРИ ЈЕ ПРОДАО ДИЈАМАНТ, И ТАКО, ПРЕ 75 ГОДИНА, НИКЛА ЈЕ МАЛА БОЛНИЦА НА ИВИЦИ ЏУНГЛЕ...

ЏЕНИ, САД ЈЕ ВЕЋ ВРЕМЕ ДА СЕ ВРАТИШ КУЋИ!
НЕ! ЈОШ ТИ ЈЕ ПОТРЕБНА МОЈА ПОМОЋ!
King Features Syndicate Inc.
World rights reserved
FALK & BARRY 7/20

МОЖДА ЋУ ГА ОПЕТ ВИДЕТИ...

ТАЈ ДОКТОР ЈЕ БАШ ФИНИ ЧОВЕК...
И СЕСТРА МУ ЈЕ ФИНА...

ЗАШТО МЕ СТАЛНО ЗАПИТКУЈЕШ ЗА ОНОГ МАСКИРАНОГ МОМКА?
ОНАКО... А ЈЕ ЛИ ОЖЕЊЕН?
FALK & BARRY 7/21

ОТКУД ЈА ТО ЗНАМ! А ЗАШТО?
ТАКО... РАДО ЗНАЛА САМ!

ОНОЈ БОЛНИЦИ ПОТРЕБНА ЈЕ ЗАШТИТА.. СТАВИЋУ СВОЈ ЗНАК НА ЊУ...

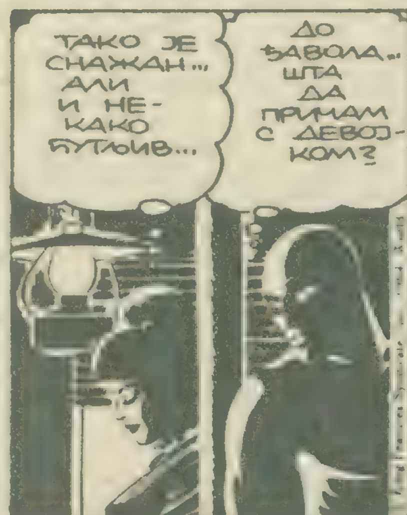

У СТВАРИ, ДОШАО САМ ДА ЈЕ ВИДИМ...
ОХ, ЕВО ГА!

ВИДЕЛА САМ ТЕ КАД СИ БИО КОД МОГ БРАТА... А ОВАЈ ЗНАК НА СТУБУ ИСТИ ЈЕ КАО И ОНАЈ НА РУЧНОМ ЗГЛОБУ МОГА БРАТА!
ОВАЈ ЗНАК ПОЗНАЈУ СВИ СТАНОВНИЦИ ЏУНГЛЕ! ОН ШТИТИ ОД ЗЛА!
FALK E BARRY 7/22

СВАКОГ?
ПА, НЕ БАШ...

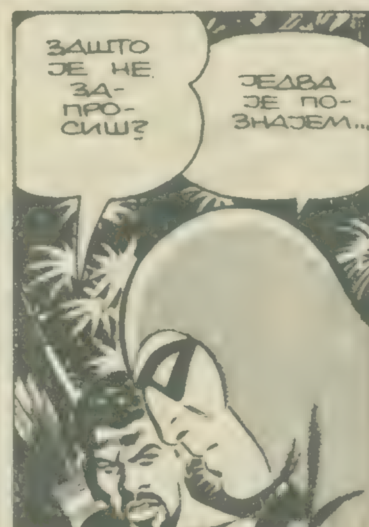
ТАКО ЈЕ СНАЖАН... АЛИ И НЕКАКО ЋУТЉИВ...
ДО ЂАВОЛА... ШТА ДА ПРИЧАМ С ДЕВОЈКОМ?

РАСПИТАЛА САМ СЕ ПО ЏУНГЛИ... ЗНАМ КО СИ...
КАЖУ ДА СИ ГОСПОДАР ЏУНГЛЕ, ДА СИ ЈАК КАО ДЕСЕТ ТИГРОВА ДА СИ НАЈМУДРИЈИ...
FALK E BARRY 7/23

...И ДА ИМАШ ЧЕТИРИ СТОТИНЕ ГОДИНА! ЈА ТИ НЕ БИХ ДАЛА ВИШЕ ОД ТРИСТА!
О... МОРАМ ДА ИДЕМ! ЗДРАВО!
© King Features Syndicate Inc. 1964 World rights reserved

ЗАШТО ЈЕ НЕ ЗАПРОСИШ?
ЈЕДВА ЈЕ ПОЗНАЈЕМ...

МОРАШ ДА ИМАШ ПОТОМСТВО, ФАНТОМЕ!
ИДИ И ЗАПРОСИ ЈЕ!
FALK E BARRY 7/24

ОХ! ВРАТИО СИ СЕ?
ДА... ОВАЈ...

ЏЕНИ... ЈА...
ДА?

ХОЋЕ ОНА УДАТИ ЗА ЊЕГА?
?

ХОЋЕ ОН ЖЕНИТИ ЊУ?
ДА... ОН ЈЕ ГОВОРИО УМЕСТО МЕНЕ... ДА ЛИ ЋЕШ СЕ УДАТИ ЗА МЕНЕ?
М... МОЛИМ?
FALK E BARRY 7/25

МАЛО СЕ ЗНАМО... ТИ СИ НЕЖНА ДЕВОЈКА... ЈА ЖИВИМ У ПЕЋИНИ, У ДИВЉИНИ...

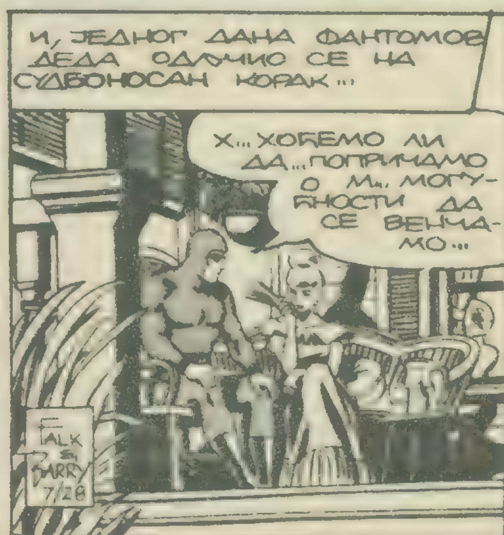

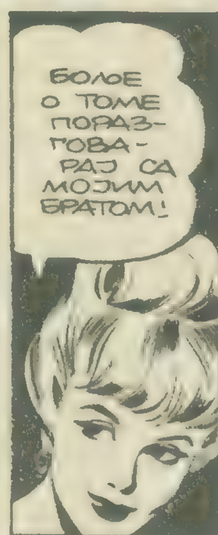
ВОЛЕЛА БИХ ДА ВИДИМ ТУ ПЕЋИНУ?
?

ОД ТАДА, СВАКЕ ВЕЧЕРИ ФАНТОМ СЕ ВИЂАО С ЏЕНИ...
СИГУРНО ТИ НЕДОСТАЈЕ ГРАДСКИ ЖИВОТ И РАСКОШ!
НИМАЛО! ВОЛИМ НОЋИ У ЏУНГЛИ!
FALK & BARRY 7/27

ХОЋЕ ЛИ ЈЕ ВЕЧЕРАС ПИТАТИ?
МОЖДА...

ЏЕНИН БРАТ ЈЕ БИО ЗАБРИНУТ...
ШТА ДА РАДИМ?
© King Features Syndicate, Inc., 1964 World rights reserved

И, ЈЕДНОГ ДАНА ФАНТОМОВ ДЕДА ОДЛУЧИО СЕ НА СУДБОНОСАН КОРАК...
Х... ХОЋЕМО ЛИ ДА... ПОПРИЧАМО О М... МОГУЋНОСТИ ДА СЕ ВЕНЧАМО...
FALK & BARRY 7/28

БОЉЕ О ТОМЕ ПОРАЗГОВАРАЈ СА МОЈИМ БРАТОМ!

ИДИ!
ОДМАХ!

ЈА... ОВАЈ...
ПА?

ТРАЖИМ РУКУ ВАШЕ СЕСТРЕ! ОНА НЕМА НИШТА ПРОТИВ...
ОХ!
FALK & BARRY 7/29

РАЗГОВАРАЋУ СА ЏЕНИ! ДОЂИТЕ СУТРА!
ДОБРО!

ВИДИМО СЕ СУТРА УВЕЧЕ!

МОЈ ОДГОВОР ЈЕ — НЕ!
АЛИ... ЗАШТО?

СЕСТРО, ЈА ОВДЕ БРИНЕМ О ТЕБИ! НЕ МОГУ ДА ДОЗВОЛИМ ДА СЕ УДАШ ЗА НЕПОЗНАТОГ БЕЗИМЕНОГ МАСКИРАНОГ ЧОВЕКА!
ТАТА БИ ПОБЕСНЕО!
ЗНАМ, АЛИ ОН О ТОМЕ НЕМА ПОЈМА!
FALK & BARRY 7/30

ЈА САМ СВОЈЕ РЕКАО!
© King Features Syndicate, Inc., 1964 World rights reserved

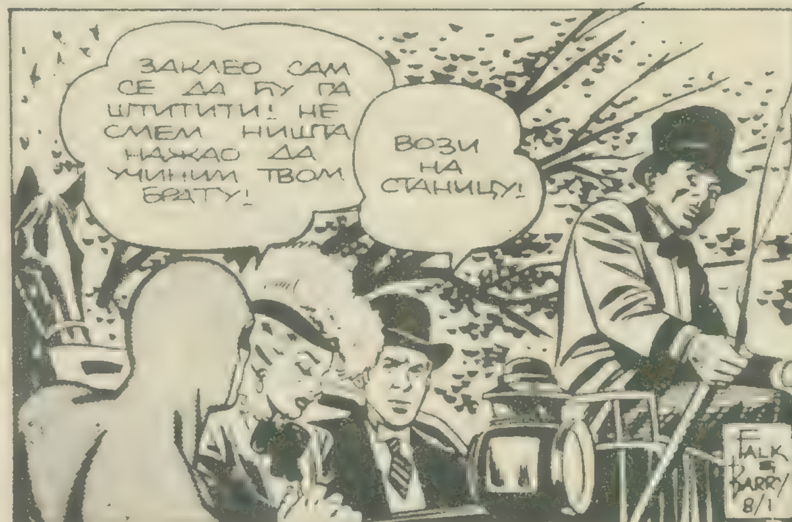

И, СУТРАДАН...
ОТИШЛА?
ДОКТОР ЈЕ ОДВЕЗАО СЕСТРУ НА ВОЗ!

ЏЕНИ, МОРАШ КУЋИ! ТРЕБА ДА СЕ УДАШ ЗА НЕКОГ СЛИЧНОГ НАМА, НЕ ЗА ПЕЋИНАРА!
ШМРК!

ФАНТОМ ЈЕ ЈУРНУО ЗА ЏЕНИ...
СТОЈ!
ДРАГИ!

ЗАШТО СИ ЈЕ ОТЕО?
ОТЕО СВОЈУ РОЂЕНУ СЕСТРУ? СВАШТА!

ЏЕНИ СЕ ВРАЋА КУЋИ! НЕЋЕ СЕ УДАТИ ЗА ТЕБЕ!
!

ЗАКЛЕО САМ СЕ ДА ЋУ ГА ШТИТИТИ! НЕ СМЕМ НИШТА НАЖАО ДА УЧИНИМ ТВОМ БРАТУ!
ВОЗИ НА СТАНИЦУ!

ТАКО ЈЕ БОЉЕ ЗА ТЕБЕ ЏЕНИ! ВЕРУЈ МИ!

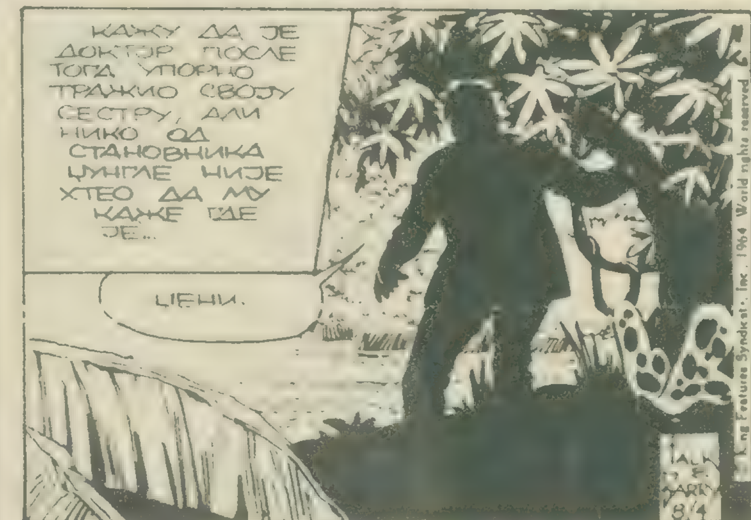

НЕЋУ ДА ИДЕМ! ОСТАЋУ С ЊИМ!

ХОЋУ ДА ОСТАНЕМ!
ЏЕНИ, МОЛИМ ТЕ!

ФАНТОМ ЈЕ ЧУО ШТА ЈЕ ЏЕНИ ВИКНУЛА...

ОНДА ОСТАЈЕШ!
?

!!

КАЖУ ДА ЈЕ ДОКТОР ПОСЛЕ ТОГА УПОРНО ТРАЖИО СВОЈУ СЕСТРУ, АЛИ НИКО ОД СТАНОВНИКА ЏУНГЛЕ НИЈЕ ХТЕО ДА МУ КАЖЕ ГДЕ ЈЕ...
ЏЕНИ.

ДОКТОР ЈЕ У ЏУНГЛИ БИО БЕЗБЕДАН ЈЕР ЈЕ НОСИО ФАНТОМОВ ЗАШТИТНИ ЗНАК...
ГДЕ ЈЕ МОЈА СЕСТРА?

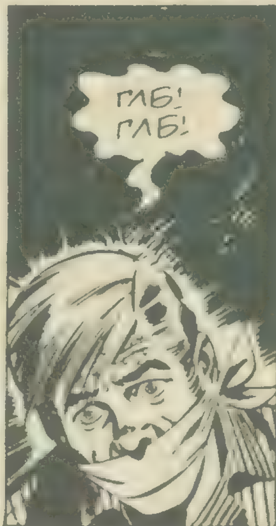

А ЈЕДНЕ НОЋИ...
ДУХ КОЈИ ХОДА ПОСЛАО НАС ЈЕ ПО ТЕБЕ!
ОООХ!

ДОКТОР ЈЕ ОПЕТ ПУТОВАО ЏУНГЛОМ ВЕЗАНИХ ОЧИЈУ...

ПРОШАО ЈЕ ИСПОД НЕКОГ ВОДОПАДА...
FALK & BARRY 8/5

... А ОНДА МУ ЈЕ СКИНУТ ПОВЕЗ С ОЧИЈУ, АЛИ **САМО** С ОЧИЈУ...
!

... И ПРОГЛАШАВАМ ВАС ЗА МУЖА И ЖЕНУ...
FALK & BARRY 8/6

ГЛБ! ГЛБ!

ТАКО СУ СЕ ВЕНЧАЛИ ФАНТОМ И ЏЕНИ... ВЕСТ О ТОМЕ ПРОНУЛА СЕ ЏУНГЛОМ...
ФАНТОМ!
ФАНТОМ!
ФАНТОМ!

ЖЕЛЕЛА САМ ДА БУДЕШ НА ВЕНЧАЊУ И ПОЖЕЛИШ МИ СРЕЋУ!
НЕ ЖЕЛИМ ВИШЕ НИКАД ДА ТЕ ВИДИМ!

БЕСАН И ЉУТ, ДОКТОР ЈЕ ПОКУШАО ДА ОБРИШЕ ЗНАК...
НЕ МОЖЕ... ПРОКЛЕТ ДА ЈЕ!

ПОКУШАО ЈЕ ДА ГА УКЛОНИ И СА БОЛНИЦЕ...
НЕЋУ ВИШЕ ДА ГА ГЛЕДАМ...

БАР ОДАВДЕ МОГУ ДА ГА СКИНЕМ!
FALK & BARRY 8/7

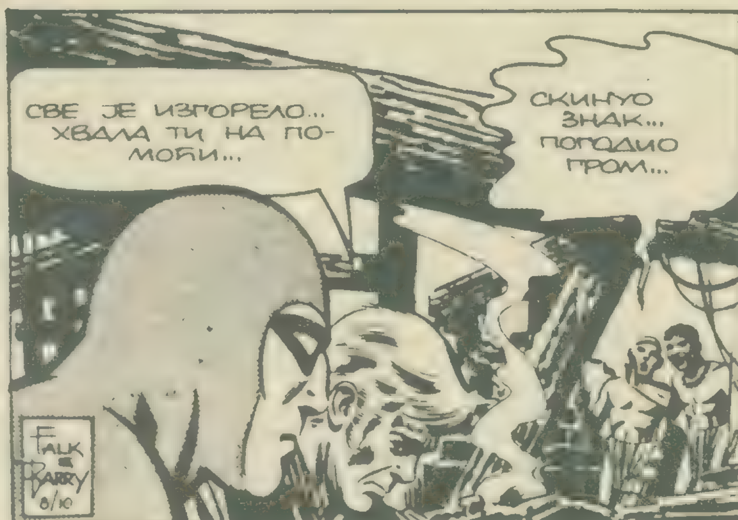

ТЕ НОЋИ ГРОМ ЈЕ УДАРИО У БОЛНИЦУ...
КРАААК!

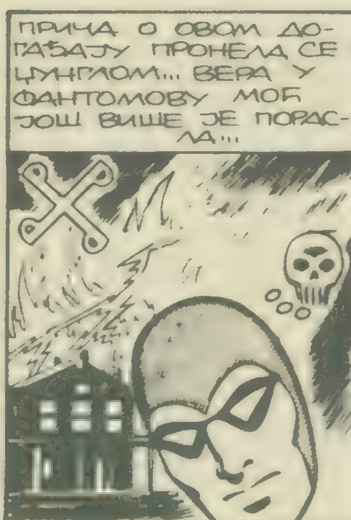

ЗГРАДУ ЈЕ БРЗО ЗАХВАТИО ПЛАМЕН...

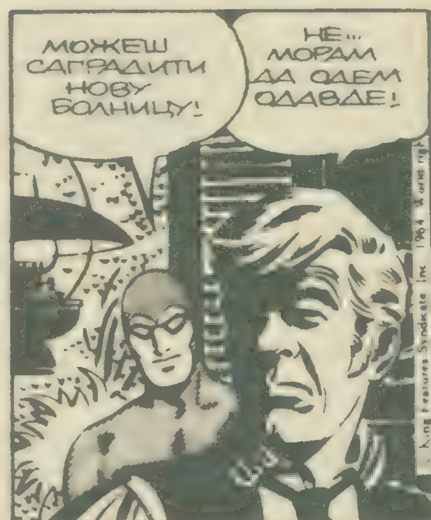

ИЗНЕСИТЕ БОЛЕСНИКЕ!

ФАНТОМ ЈЕ ОДМАХ УЗЈАХАО КОЊА И КРЕНУО ПУТ БОЛНИЦЕ...
FALK & BARRY 8/8

С ЊИМ СУ КРЕНУЛИ И ПИГМЕЈИ... ПОМАГАЛИ СУ ДОКТОРУ ЧИТАВУ НОЋ...
ЧИМ САМ УКЛОНИО ТВОЈ ЗНАК, ГРОМ ЈЕ УДАРИО У ЗГРАДУ! ЈЕСИ ЛИ ТИ ЧОВЕК ИЛ' БОЖАНСТВО?
ПССТ! ЋУТИ И РАДИ!

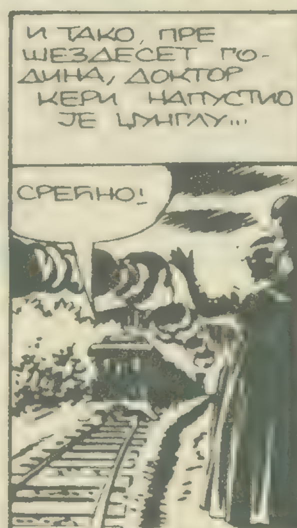

СВЕ ЈЕ ИЗГОРЕЛО... ХВАЛА ТИ НА ПОМОЋИ...
СКИНУО ЗНАК... ПОГОДИО ГРОМ...
FALK & BARRY 8/10

ПРИЧА О ОВОМ ДОГАЂАЈУ ПРОНЕЛА СЕ ЏУНГЛОМ... ВЕРА У ФАНТОМОВУ МОЋ ЈОШ ВИШЕ ЈЕ ПОРАСЛА...

МОЖЕШ САГРАДИТИ НОВУ БОЛНИЦУ!
НЕ... МОРАМ ДА ОДЕМ ОДАВДЕ!

ЏЕНИ, ОПРОСТИ НА СВЕМУ... УДАЛА СИ СЕ ЗА ДИВНОГ ЧОВЕКА...
ПРЕДИВНОГ...

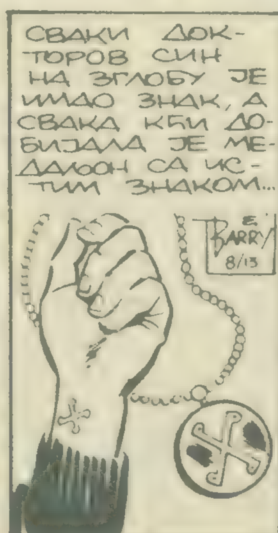

ЗБОГОМ! ЧУВАЈ МИ СЕСТРУ!
ЗБОГОМ!

И ТАКО, ПРЕ ШЕЗДЕСЕТ ГОДИНА, ДОКТОР КЕРИ НАПУСТИО ЈЕ ЏУНГЛУ...
СРЕЋНО!

А НА ЊЕГОВОМ ЗГЛОБУ ОСТАО ЈЕ ФАНТОМОВ ЗАШТИТНИ ЗНАК...
ДА ЛИ ЈЕ СВЕ ТО БИО САН?
FALK & BARRY 8/11

ФАНТОМОВ ДЕДА ЈЕ ДОБИО СИНА...

И ДОКТОР КЕРИ СЕ ОЖЕНИО И ДОБИО ВЕЛИКУ ПОРОДИЦУ...

СВАКИ ДОКТОРОВ СИН НА ЗГЛОБУ ЈЕ ИМАО ЗНАК, А СВАКА КЋИ ДОБИЈАЛА ЈЕ МЕДАЉОН СА ИСТИМ ЗНАКОМ...
BARRY 8/13

ШТА ЈЕ ОВО, ТАТА?
ПОРОДИЧНИ АМБЛЕМ КОЈИ ДОНОСИ СРЕЋУ!
АЛ ЈЕ НАШ ТАТА СУЈЕВЕРАН!

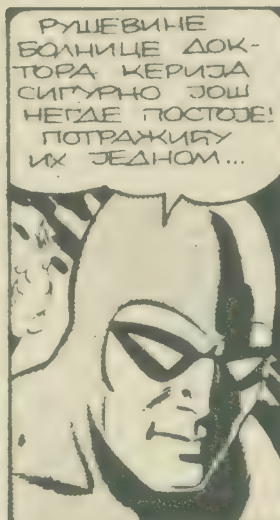

ДОКТОРОВА ДЕЦА СУ ОДРАСЛА, ОСНОВАЛА ПОРОДИЦУ, А ОН ЈЕ УНУЦИМА ЧЕСТО ПРИЧАО СВОЈУ ЧУДНУ ПРИЧУ...
... А ОНДА САМ ОТИШАО У ПЕЋИНУ У ОБЛИКУ ЛОБАЊЕ...

КАДА ЈЕ ДОКТОР КЕРИ УМРО, НА НАДГРОБНОМ СПОМЕНИКУ УКЛЕСАН МУ ЈЕ ТАЈ ТАЈАНСТВЕНИ ЗНАК...
БЕРТ КЕРИ
1875–1950
FALK & BARRY 8/15

ЈЕДНОГ ДАНА, КАД ОДРАСТЕМ, ОТИЋИ ЋУ НА ТО МЕСТО О КОМЕ МИ ЈЕ ДЕДА ПРИЧАО!

ЗНАЧИ, ТАКО СЕ МОЈ ДЕДА ЗАЉУБИО И ОЖЕНИО...

1870
1915

РУШЕВИНЕ БОЛНИЦЕ ДОКТОРА КЕРИЈА СИГУРНО ЈОШ НЕГДЕ ПОСТОЈЕ! ПОТРАЖИЋУ ИХ ЈЕДНОМ...

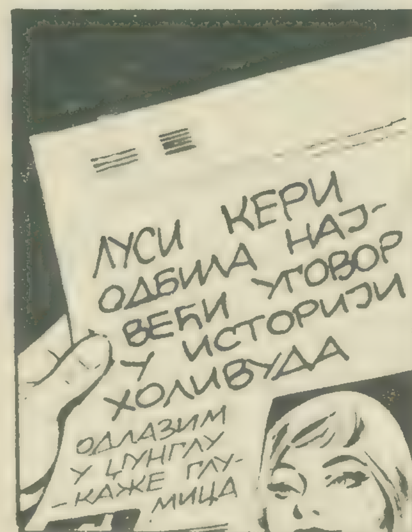

ЗА ТО ВРЕМЕ, ДАЛЕКО ОДАТЛЕ, У ХОЛИВУДУ...
ХОЋЕШ У ЏУНГЛУ? А ЗАШТО, ЛУСИ?
ДА НАЂЕМ НЕКЕ РУШЕВИНЕ!

ЛЕПА УНУКА ДОКТОРА КЕРИЈА ПОБЕДИЛА ЈЕ НА ИЗБОРУ ЗА „МИС"...

... И УБРЗО ЈЕ ПОСТАЛА ЈЕДНА ОД НАЈВЕЋИХ ХОЛИВУДСКИХ ЗВЕЗДА...

...И ПРОГЛАШАВАМ ЛУСИ КЕРИ ЗА ГЛУМИЦУ ГОДИНЕ!

ЛУСИ, ПОТПИСАЋЕШ НАЈВЕЋИ УГОВОР У ИСТОРИЈИ ХОЛИВУДА! СНИМАЊЕ ПОЧИЊЕ СУТРА!
НЕ! ПРВО МОРАМ НА ПУТ!

ЛУСИ КЕРИ ОДБИЛА НАЈВЕЋИ УГОВОР У ИСТОРИЈИ ХОЛИВУДА
ОДЛАЗИМ У ЏУНГЛУ - КАЖЕ ГЛУМИЦА

ШТА ЋЕШ У ТОЈ ЏУНГЛИ, ЛУСИ?
ЈОШ ДОК САМ БИЛА САСВИМ МАЛА...

... ЖЕЛЕЛА САМ ДА ВИДИМ ЏУНГЛУ И ПРОВЕРИМ ИСТИНИТОСТ ЈЕДНЕ ПРИЧЕ!
КОЈЕ?

О БОЛНИЦИ КОЈА ЈЕ ИЗГОРЕЛА ОД УДАРА ГРОМА!
??

ЛУСИ, ЗАБРАЊУЈЕМ ТИ ДА ИДЕШ САМА!
ИАКО СИ МИ ВЕРЕНИК, НИШТА МИ НЕ МОЖЕШ ЗАБРАНИТИ! ЗАПАМТИ ТО!

АЛИ, ЗАШТО НЕ ПОЂЕШ СА МНОМ?
ЗНАШ ДА НЕ МОГУ, РАДИМ НА ОНОМ ФИЛМУ!
© King Features Syndicate, Inc., 1964. World rights reserved

ДА, ЗНАМ!
А ТО ЗНАЧИ - ОДЛУЧИЛА СИ ДА ИДЕШ БЕЗ МЕНЕ!

ДА... МОРАМ НЕШТО ДА НАЂЕМ... А МОЖДА И НЕКОГА СРЕТНЕМ...
?

НОВОСТИ: ЛУСИ ПУТУЈЕ ЗА БЕНГАЛИ
ЧУВАЈ СЕ!
№ 6

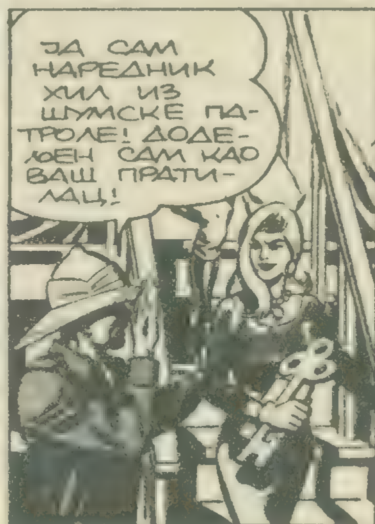
ПОЗНАТА ГЛУМИЦА, ЛУСИ КЕРИ ДАНАС СТИЖЕ У МОРИСОН
FALK & BARRY 8/21

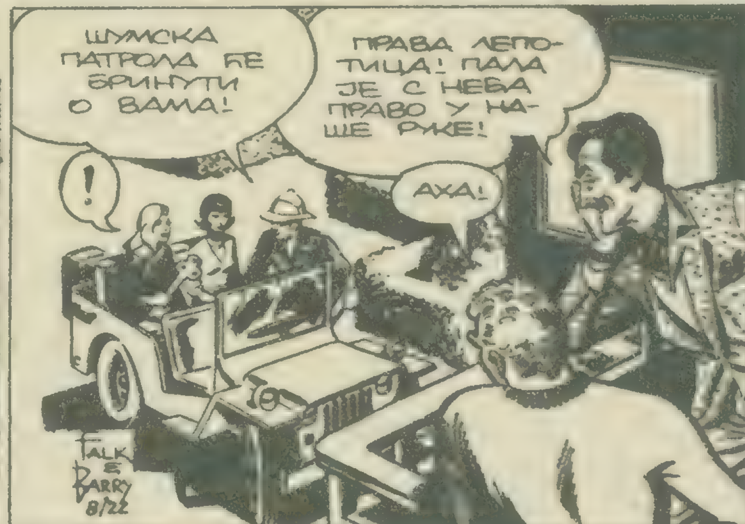
ЛУСИ! ЛУСИ!
ГРАДОНАЧЕЛНИК ЧЕКА ДА ВАС ПОЗДРАВИ!
ДОБРО ДОШЛА У БЕНГАЛИ
ЛУСИ
ОХ! А ЖЕЛЕЛА САМ ДА ОВО ПРОЂЕ БЕЗ ПОМПЕ И ПУБЛИЦИТЕТА!
© King Features Syndicate, Inc. 1964. World rights reserved

...И УРУЧУЈЕМ ВАМ КЉУЧЕВЕ НАШЕГ ГРАДА!
ХВАЛА ВАМ!
ДОБРО ДОШЛА ЛУСИ
ЛУСИ

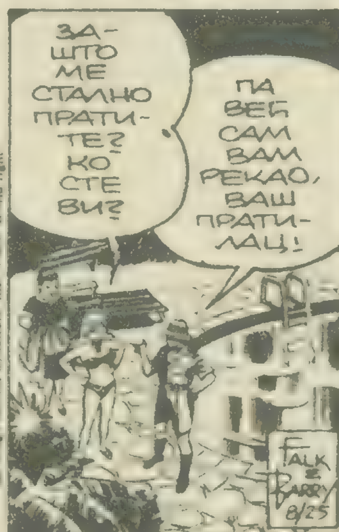
ЈА САМ НАРЕДНИК ХИЛ ИЗ ШУМСКЕ ПАТРОЛЕ! ДОДЕЉЕН САМ КАО ВАШ ПРАТИЛАЦ!
© King Features Syndicate, Inc. 1964. World rights reserved

ШУМСКА ПАТРОЛА ЋЕ БРИНУТИ О ВАМА!
ПРАВА ЛЕПОТИЦА! ПАЛА ЈЕ С НЕБА ПРАВО У НАШЕ РУКЕ!
!
АХА!
FALK & BARRY 8/22

КОНФЕРЕНЦИЈА ЗА ШТАМПУ У БЕНГАЛИЈУ! СВАШТА!
ЈА САМ МИСЛИЛА ДА ЈЕ ОВО ДИВЉИНА!
ТО СЕ НЕ МОЖЕ ИЗБЕЋИ, ЛУСИ!

ЗАШТО МЕ СТАЛНО ПРАТИТЕ? КО СТЕ ВИ?
ПА ВЕЋ САМ ВАМ РЕКАО, ВАШ ПРАТИЛАЦ!
FALK & BARRY 8/25

АКО ВАМ НЕШТО ЗАТРЕБА, У ТАКВОМ КОСТИМУ...
А, ТАКО!
ОООПС!
ПЉУС!

ИЗВИНИТЕ... МАЛО САМ СЕ ЗБУНИО... ЗНАТЕ, ОВДЕ НЕМА МНОГО ДЕВОЈАКА КАО ШТО СТЕ ВИ...
ХМММ!

АКО ЖЕЛИТЕ, ОТИЋИ ЋУ У ШТАБ И ТРАЖИТИ ЗАМЕНУ!
НЕ, ОСТАНИТЕ! АЛИ УБУДУЋЕ ПАЗИТЕ ШТА ГОВОРИТЕ И КУДА ИДЕТЕ!

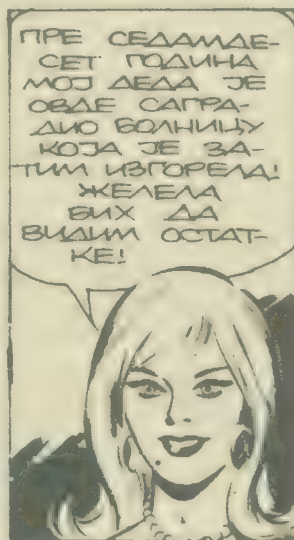
БАШ ЈЕ СИМПАТИЧАН
FALK & BARRY 8/26

ХОЛИВУДСКА ЗВЕЗДА ЛУСИ КЕРИ ОДРЖАЋЕ КОНФЕРЕНЦИЈУ ЗА ШТАМПУ ДАНАС У ПЕТНАЕСТ САТИ...
ТО СМО И ЧЕКАЛИ!

КОЛИКО МОЖЕ ДА ВАМ ВРЕДИ ТА МАЛА?
НАЈМАЊЕ МИЛИОН!
ЦАП!
ЦАП! ЦАП!

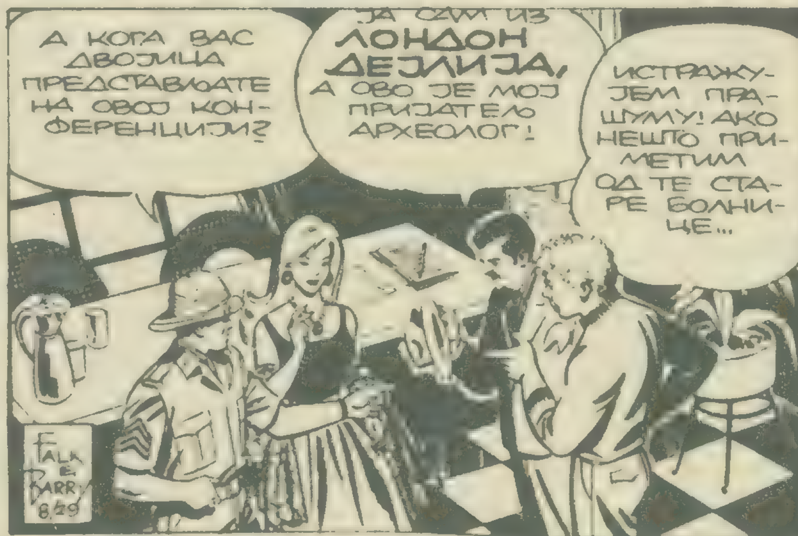

ЗАР ЈЕ ОВО ПРЕС КОНФЕРЕНЦИЈА?
ПА, БЕНГАЛИ ЈЕ МАЛИ, ЛУСИ!
ГОВОРИТЕ У МИКРОФОН, МОЛИМ!
КАКО ВАМ СЕ ДОПАДА БЕНГАЛИ?

НИСАМ ИМАЛА ПРИЛИКЕ БАШ МНОГО ДА ВИДИМ!
А ЗАШТО СТЕ ДОШЛИ ОВАМО?

ПРЕ СЕДАМДЕСЕТ ГОДИНА МОЈ ДЕДА ЈЕ ОВДЕ САГРАДИО БОЛНИЦУ КОЈА ЈЕ ЗАТИМ ИЗГОРЕЛА! ЖЕЛЕЛА БИХ ДА ВИДИМ ОСТАТКЕ!

ЗНАТЕ ЛИ МОЖДА ГДЕ СЕ ТАЧНО БОЛНИЦА НАЛАЗИЛА?
РАСПИТАЋЕМО СЕ!

?

А КОГА ВАС ДВОЈИЦА ПРЕДСТАВЉАТЕ НА ОВОЈ КОНФЕРЕНЦИЈИ?
ЈА САМ ИЗ ЛОНДОН ДЕЈЛИЈА, А ОВО ЈЕ МОЈ ПРИЈАТЕЉ АРХЕОЛОГ!
ИСТРАЖУЈЕМ ПРАШУМУ! АКО НЕШТО ПРИМЕТИМ ОД ТЕ СТАРЕ БОЛНИЦЕ...

СВАКАКО МИ ЈАВИТЕ!

ЛОНДОН ДЕЈЛИ? ХМ...

ОДУВЕК САМ ЖЕЛЕЛА ДА ЈАШЕМ КРОЗ ПРАВУ ЏУНГЛУ!
ОВО ЈОШ НИЈЕ ПРАВА ЏУНГЛА!

НИСМО МНОГО ОДМАКЛИ ОД ГРАДА!

ТРАЖИМ ОСТАТКЕ БОЛНИЦЕ... АЛИ ОВДЕ НИ ТРАГА ОД НЕКОГ НАСЕЉА!
ЈАВИЋУ ПАТРОЛИ ДА И ОНА НЕШТО ПРЕДУЗМЕ!

ОСТАЦИ МОРА ДА СУ ТУ НЕГДЕ! А ТУ МОРА БИТИ ЈОШ НЕШТО, ОДНОСНО, ЈОШ НЕКО...
А КО ТО?

ЈЕСТЕ ЛИ ИКАД ЧУЛИ ЗА ФАНТОМА?
НАРАВНО! А КО НИЈЕ? ТО ЈЕ НЕКА ВРСТА ДУХА... ПРАЗНОВЕРЈЕ СТАНОВНИКА ЏУНГЛЕ!
FALK & BARRY 9/1

НЕ... ФАНТОМ ЈЕ БЕСМРТАН ДУХ КОЈИ ХОДА! ОН ПОСТОЈИ!

ЕТО! ШТА САМ ВАМ РЕКАО?
РАДО БИХ МУ ПОВЕРОВАЛА!

ТЕШКО ЋЕ ИЋИ С ТИМ ТИПОМ ИЗ ПАТРОЛЕ!
ОН ЈЕ САМ, А НАС СМО ДВОЈИЦА!
ЦАП! ЦАП! ЦАП! ЦАП!

ТРАЖИМ НЕКЕ СТАРЕ ПОДАТКЕ О ДОКТОРУ КЕРИЈУ...
НЕ ВЕРУЈЕМ ДА ЋЕШ НЕШТО НАЋИ! ПАТРОЛА ЈЕ ОДУВЕК БИЛА ВАН СВЕТА, А ОПЕТ У ЦЕНТРУ ЗБИВАЊА!

ЕВО! НАШАО САМ!

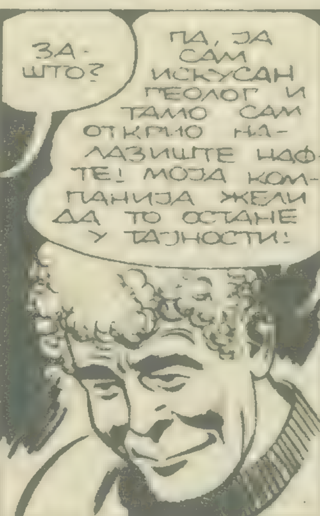
НИШТА О БОЛНИЦИ! САМО СЕ ПОМИЊЕ ДОКТОР БЕРТ КЕРИ!
ТО ЈЕ МОЈ ДЕДА!

НЕ ОДВАЈА СЕ ОДЊЕ!
САМО СТРПЉИВО, МОМЧЕ!
ЦАП! ЦАП! ЦАП!
FALK & BARRY 9/2

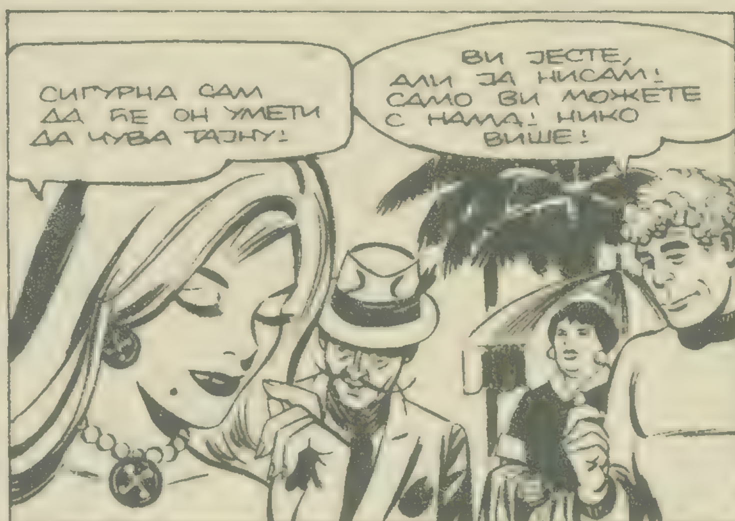
ГОСПОЂИЦЕ ЛУСИ, ТРАЖИ ВАС НЕКИ РЕПОРТЕР ИЗ ЛОНДОНА!
ОХ! МОЖДА ЈЕ НЕШТО ОТКРИО!

ИЗВОЛИТЕ!
ОНА СТВАРНО ВРЕДИ МИЛИОН!

МИСЛИМ ДА СМО ПРОНАШЛИ ОСТАТКЕ ТЕ СТАРЕ БОЛНИЦЕ!
ТО ЈЕ ДУБОКО У ШУМИ! ТАМО САМ ИСПИТИВАО ЗЕМЉИШТЕ И...
ФАНТАСТИЧНО!
ЦАП!
FALK & BARRY 9/3

И ДОМОРОЦИ СУ НАМ РЕКЛИ ДА ЈЕ ТАМО НЕКАД ДАВНО БИЛА БОЛНИЦА КОЈУ ЈЕ ПОГОДИО ГРОМ!
ТО МОРА ДА ЈЕ ДЕДИНА БОЛНИЦА! ПОЗВАЋУ НАРЕДНИКА ХИЛА!
ЖАО МИ ЈЕ, АЛИ ТАМО ВИШЕ НИКОГА НЕ СМЕМ ДА ОДВЕДЕМ!
FALK & BARRY 9/4

ЗАШТО?
ПА, ЈА САМ ИСКУСАН ГЕОЛОГ И ТАМО САМ ОТКРИО НАЛАЗИШТЕ НАФТЕ! МОЈА КОМПАНИЈА ЖЕЛИ ДА ТО ОСТАНЕ У ТАЈНОСТИ!

ИПАК... ТРЕБАЛО БИ ДА СЕ ЈАВИМ НАРЕДНИКУ...
У ТОМ СЛУЧАЈУ, ЗАБОРАВИТЕ НА ОНО ШТО САМ ВАМ РЕКАО!
ЦАП!
© King Features Syndicate Inc. 1964 World

СИГУРНА САМ ДА ЋЕ ОН УМЕТИ ДА ЧУВА ТАЈНУ!
ВИ ЈЕСТЕ, АЛИ ЈА НИСАМ! САМО ВИ МОЖЕТЕ С НАМА! НИКО ВИШЕ!

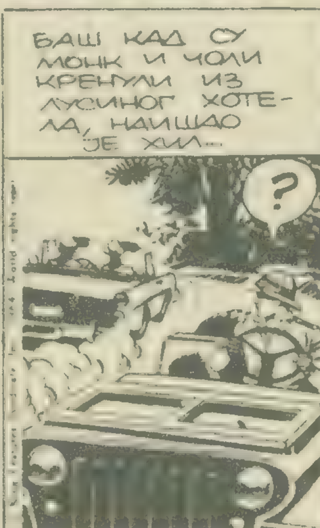
КРЕЋЕМО У ЗОРУ! ИДЕТЕ ЛИ ИЛИ НЕ?
FALK & BARRY 9/5

ПА, ДОШЛА САМ ОВАМО САМО ДА БИХ ВИДЕЛА ОСТАТКЕ ДЕДИНЕ БОЛНИЦЕ... ШТО ДА НЕ ПОЂЕМ?

ДОБРО! ИДЕМ И ЈА!
БУДИТЕ СПРЕМНИ И НИКОМ НИ РЕЧИ!
ЦАП!

БАШ КАД СУ МОНК И ЧОЛИ КРЕНУЛИ ИЗ ЛУСИНОГ ХОТЕЛА, НАИШАО ЈЕ ХИЛ...
?

ИЗЛАЗИТЕ ЛИ ВЕЧЕРАС, ЛУСИ?
НЕ! РАНО ЋУ НА СПАВАЊЕ! СЛОБОДНИ СТЕ, ЧУВАРУ!
FALK & BARRY 9/7

ИПАК ЈЕ ТРЕБАЛО ДА МУ КАЖЕТЕ ЗА СУТРАШЊИ ПУТ!
И СВЕ УПРОПАСТИМ? НЕ, ТО НИКАКО!

СВИЋЕ! КРЕЋЕМО!
УХ! БАШ МРЗИМ РАНО ДА УСТАЈЕМ!

ЗАР НЕЋЕМО АУТОМОБИЛОМ?
ТАМО КУДА МИ ИДЕМО, НЕМА ПУТЕВА!
ЛУСИ... ЈА НЕ УМЕМ ДА ЈАШЕМ!
FALK & BARRY 9/8

НЕ МОРАТЕ ТО ДА УЧИТЕ!
ВИ НЕЋЕТЕ С НАМА! ИДЕ САМО ЛУСИ!
ЦАП!
King Features Syndicate Inc. 1964

КОЛИКО ЈЕ ТО ДАЛЕКО?
НИЈЕ МНОГО!
ВРАТИЋЕМО СЕ ДО МРАКА!

ПРЕ МРАКА?
ДА, ДО ВЕЧЕРЕ!

ЧЕКАЈ МЕ У ХОТЕЛУ, ТИСИ!
ЗАР БАШ МОРАТЕ ИЋИ САМИ?

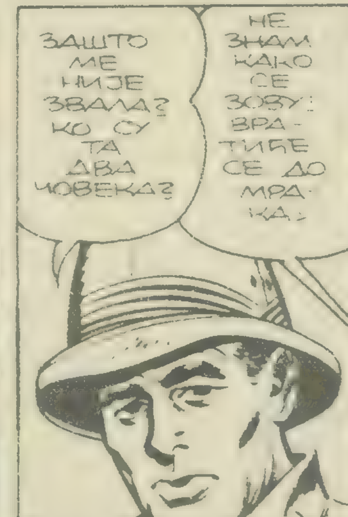

НИСАМ САМА! ИМАМ ДВА СНАЖНА ЗАШТИТНИКА!
ОНИ МЕ БАШ И ПЛАШЕ...
Hotel
FALK & BARRY 9/9

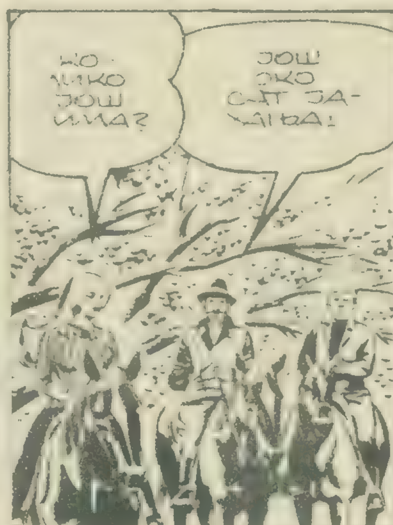

ДОБРО УГЛАНЦАЈ ТЕ ЦИПЕЛЕ, ХИЛЕ!
ЛАКО ЈЕ ЊЕМУ! ЧУВА ЛЕПУ ЛУСИ ПА СЕ ПРАВИ ВАЖАН!

ЈА ЋУ НОЋАС МАЛО У СКИТЊУ! ХОЋЕШ СА МНОМ?
НЕ! ЈА САМ НА ДУЖНОСТИ!

ЛУСИ ЈЕ ОТИШЛА? КУДА?
У ЏУНГЛУ! ДА ВИДИ РУШЕВИНЕ ДЕДИНЕ БОЛНИЦЕ!

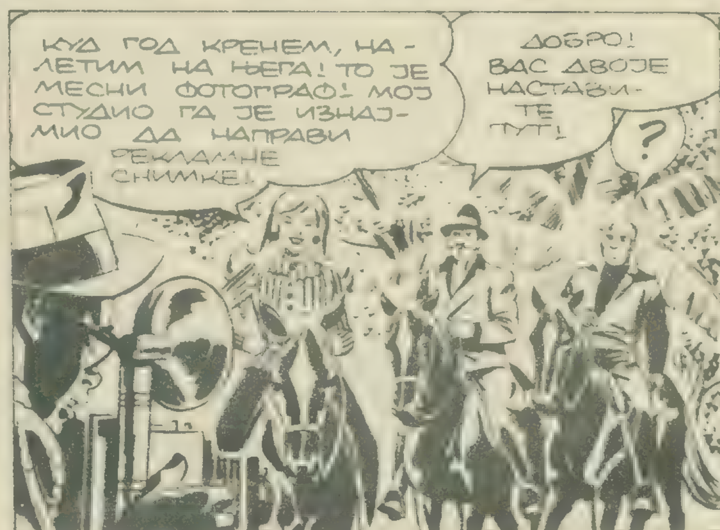

ЗАШТО МЕ НИЈЕ ЗВАЛА? КО СУ ТА ДВА ЧОВЕКА?
НЕ ЗНАМ КАКО СЕ ЗОВУ: ВРАТИЋЕ СЕ ДО МРАКА.

У КОМ ПРАВЦУ СУ КРЕНУЛИ?
НЕ ЗНАМ... НИСАМ ОБРАТИЛА ПАЖЊУ!

КОЛИКО ЈОШ ИМА?
ЈОШ ОКО САТ ЈАХАЊА!

ИЗНЕНАДА...
ШКЉОЦ!

ХЕЈ!
УХ! ОВАЈ САМО СЛИКА!
КО ЈЕ ОН?
ЈОШ ЈЕДАН ОСМЕХ, МОЛИМ!

КУД ГОД КРЕНЕМ, НАЛЕТИМ НА ЊЕГА! ТО ЈЕ МЕСНИ ФОТОГРАФ! МОЈ СТУДИО ГА ЈЕ ИЗНАЈМИО ДА НАПРАВИ РЕКЛАМНЕ СНИМКЕ!
ДОБРО! ВАС ДВОЈЕ НАСТАВИТЕ ТУТ!
?

ХОЋУ КОПИЈУ СНИМАКА!
ЦАП!

У РЕДУ! А КОЛИКО ЖЕЛИТЕ?
ЈА ХОЋУ АПАРАТ, МУВАЛО!

ГДЕ ЈЕ?
ЧОЛИ? УЗИМА КОПИЈЕ СНИМАКА!

АЛИ ЗАШТО... ЈАО! МОЈ АПАРАТ!
ТРАС!

НЕЋУ НИКАКВЕ СНИМКЕ, БУДАЛО!
УХ!
ТУП!

ЕВО ЧОЛИ-ЈА!
ЈЕСТЕ ЛИ СЕ ДОГОВОРИЛИ ЗА КОПИЈЕ?
FALK BARRY

ЈЕСАМ! ХОЋУ ДА ИМАМ ЗА УСПОМЕНУ СЛИКЕ СА ТОБОМ!
КАД ЋЕМО ВЕЋ ЈЕДНОМ СТИЋИ ДО ТИХ РУШЕВИ-НА?
СТРПЉЕЊА МАЛО, ДЕВОЈКО!

ЈЕСИ ЛИ И РАНИ-ЈЕ ВИЂА-ЛА ТУ ДВОЈИЦУ ТОСИ?
ДА, ЈУЧЕ НА КОНФЕ-РЕНЦИЈИ! ЈЕДАН ЈЕ ЦРНОМА-ЊАСТ, ДРУ-ГИ ПЛАВ...

АХА! ОНАЈ БРИТАН-СКИ НОВИНАР! ЗАШТО ЈЕ ОТИШЛА С ЊИМ?
ПРО-НАШЛИ СУ ОСТАТ-КЕ БОЛНИ-ЦЕ ЛУСИНОГ ДЕДЕ!

ЧЕКАЋУ ОВДЕ ДО МРАКА...
АЛИ, ЗАШТО МИ НИШТА НИЈЕ РЕКЛА?

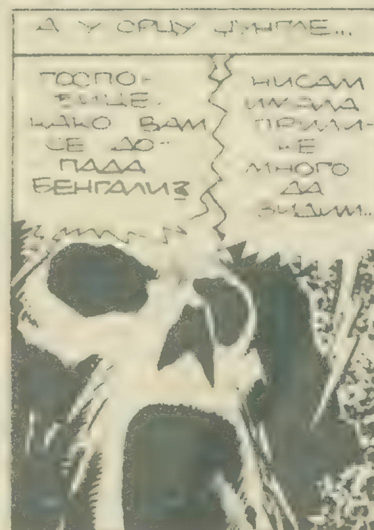
ЗА ТО ВРЕМЕ...
А САДА ЕМИТУЈЕМО ИНТЕРВЈУ СА ЛУСИ КЕРИ...

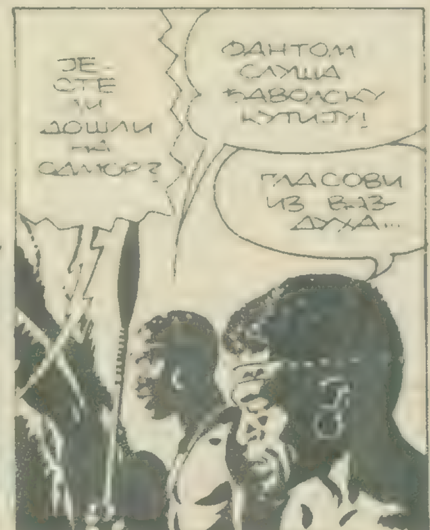
...ЧУВЕНОМ ХОЛИВУДСКОМ ЗВЕЗДОМ...

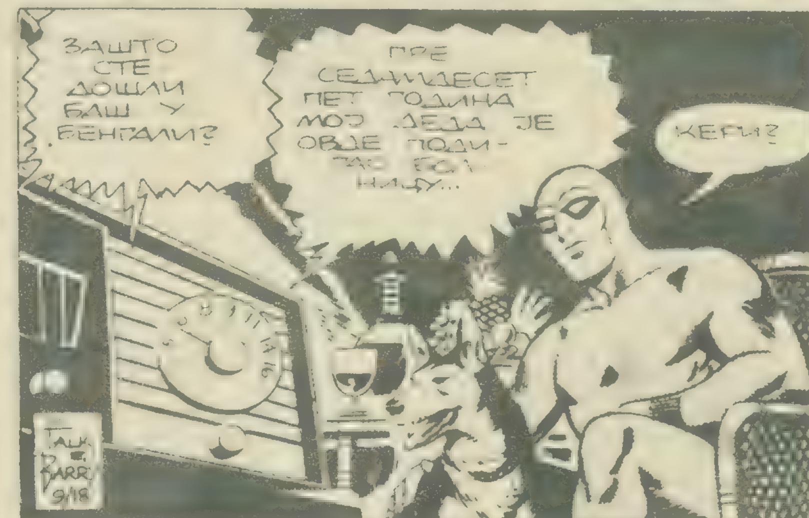
...КОЈА ЈЕ СТИГЛА У ПО-СЕТУ БЕНГА-ЛИЈУ...

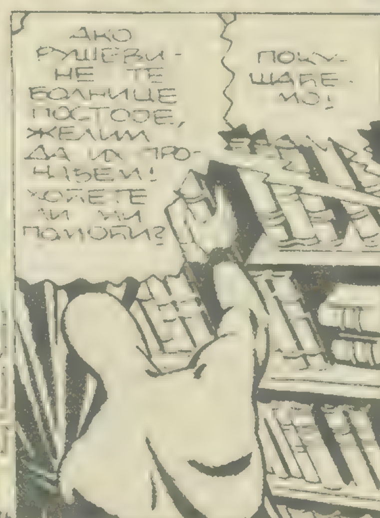
А У СРЦУ ЏУНГЛЕ...
ГОСПО-ЂИЦЕ, КАКО ВАМ СЕ ДО-ПАДА БЕНГАЛИ?
НИСАМ ИМАЛА ПРИЛИ-КЕ МНОГО ДА ВИДИМ...

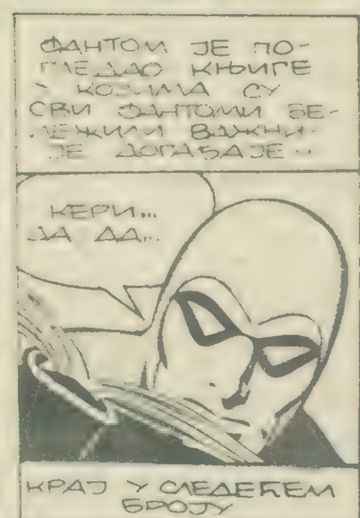
ЈЕ-СТЕ ЛИ ДОШЛИ НА САМО?
ФАНТОМ СЛУША ЂАВОЛСКУ КУТИЈУ!
ГЛАСОВИ ИЗ ВАЗ-ДУХА...

ЗАШТО СТЕ ДОШЛИ БАШ У БЕНГАЛИ?
ПРЕ СЕДАМДЕСЕТ ПЕТ ГОДИНА МОЈ ДЕДА ЈЕ ОВДЕ ПОДИ-ГАО БОЛ-НИЦУ...
КЕРИ?
FALK BARRY

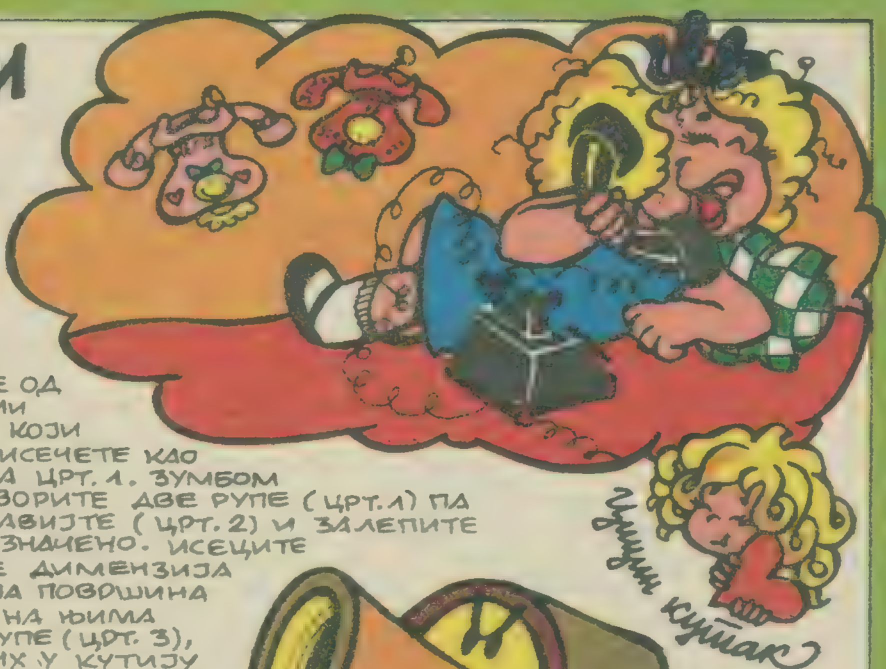
АКО РУШЕВИ-НЕ ТЕ БОЛНИЦЕ ПОСТОЈЕ, ЖЕЛИМ ДА ИХ ПРО-НАЂЕМ! ХОЋЕТЕ ЛИ МИ ПОМОЋИ?
ПОКУ-ШАЋЕ-МО!

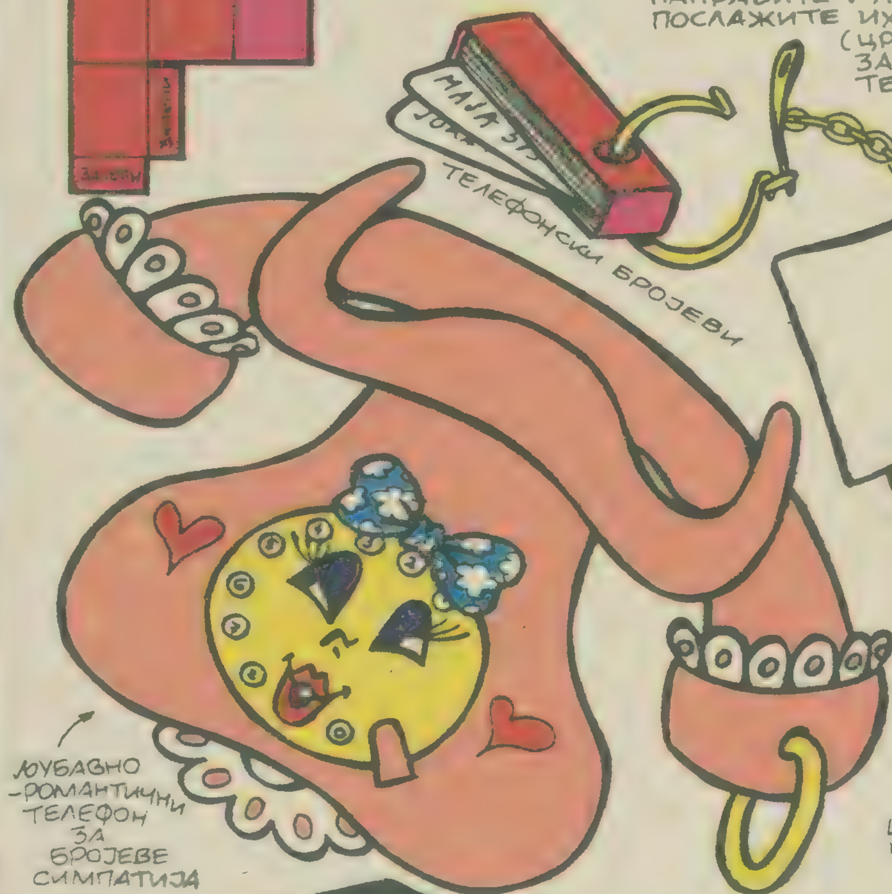
ФАНТОМ ЈЕ ПО-ГЛЕДАО КЊИГЕ У КОЈИМА СУ СВИ ФАНТОМИ БЕ-ЛЕЖИЛИ ВАЖНИ-ЈЕ ДОГАЂАЈЕ...
КЕРИ... ДА, ДА...
КРАЈ У СЛЕДЕЋЕМ БРОЈУ

ЗАПИШИ МОЈ БРОЈ

Мали телефонски именик направићете од картона или хамера који треба да исечете као на црт. 1. Зумбом отворите две рупе (црт. 1) па пресавијте (црт. 2) и залепите где је означено. Исеците картончиће димензија као тамнија површина кутије па и на њима направите рупе (црт. 3), послажите их у кутију (црт. 4) и најзад провуците кроз рупу алку привеска за кључеве (црт. 5). На картонима испишите бројеве телефона.

Цицин кутак

Љубавно-романтични телефон за бројеве симпатија

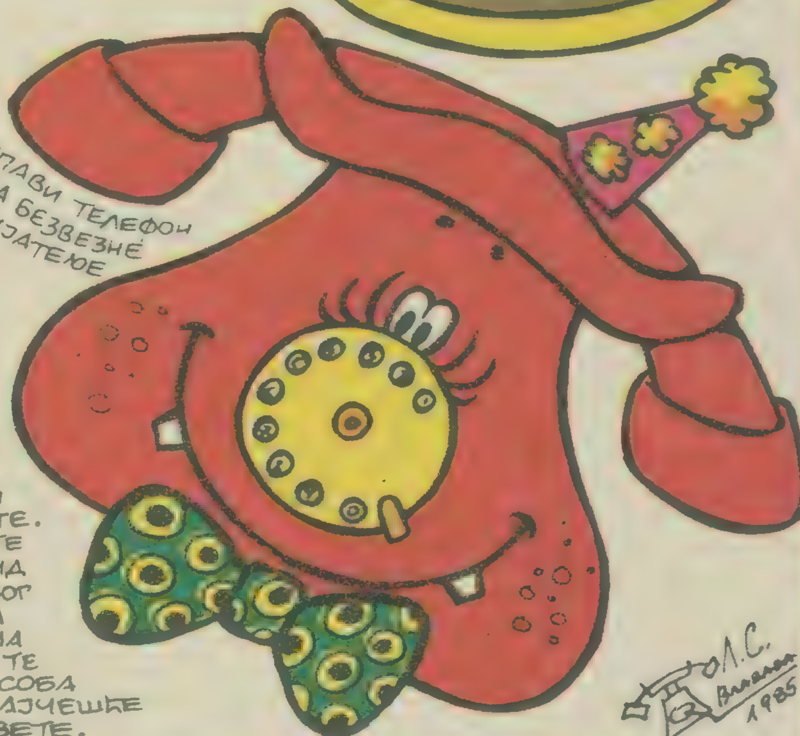

Нацак телефон за бројеве не баш љубљених особа

Дигитални телефон за пријатеље шмекере

Паметни телефон — на њему испишите бројеве тако рећи научника и локалних генијалаца

Чупави телефон — за безвезне пријатеље

Телефоне залепите на картон и исеците. Закуцајте их на зид поред правог телефона и на њима испишите бројеве особа које најчешће зовете.

ДОБАР АГЕНТ СВЕ СВОЈЕ СОБОМ НОСИ

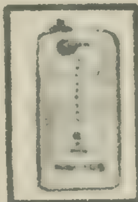
007 И СЕДАМДЕСЕТ СЕДАМ НАПРАВА

СПОЉА ПОДСЕЋА НА НАЈОБИЧНИЈУ АКТЕНТАШНУ, САМО ШТО ТО НИКАКО НИЈЕ. ПРОИЗВЕДЕНА ЈЕ У ЈЕДНОЈ ПОЗНАТОЈ СТРАНОЈ ЕЛЕКТРОНСКОЈ ФИРМИ И КОШТА МИЛИЈАРДУ И ЧЕТИРИСТО ЧЕТРДЕСЕТ СТАРИХ МИЛИОНА ДИНАРА. ТОЛИКА ЈЕ ЦЕНА „АЛАТКИ" БЕЗ КОЈИХ НИЈЕДАН ОЗБИЉАН ШПИЈУН НЕ БИ МОГАО ДА ОБАВЉА СВОЈ ПОСАО.

ДЕТЕКТОР ЛАЖИ – Посао шпијуна је да му информације које прикупи буду тачне. У томе му помаже и овакав минијатурни анализатор који у људском гласу открива „лажљиве" и „искрене" фреквенције.

ДЕТЕКТОР ЗА МИКРОФОНЕ – Непогрешиво и брзо открива скривене микрофоне. Апарат има низ лампица помоћу којих одређује чак и тачан положај закамуфлираног микрофона.

ПОДМЕТНУТА БОМБА? – Зове се Ccx и региструје експлозивне гасове у бомбама. С овим осетљивим инструментима могу да се за неколико секунди провере сумњиви пакети, писма или собе.

АЛАРМ У БРАВИ – Мала црвена лампица скривена у брави актенташне дискретно упозорава власника на присуство радио-одашиљача у соби.

КАСЕТОФОН – минијатуран је, али зато на једну (шпијунску) касету стаје шест сати снимања.

ПРИСЛУШКИВАЊЕ ИСКЉУЧЕНО – Да би установио да ли му телефон прислушкују или не, агент треба само да притисне на дугме. Апарат ће затим обавити низ компликованих провера. На резултат не треба дуго да чека: за неколико секунди указаће му се на дигиталном екрану.

ОТПОРНА И НА АГНУМ – Ова заштитна ташница у стању је да заустави чак и „магнум" муницију. Тешка је мање од пола килограма и када се раствори претвара се у заштитни прслук

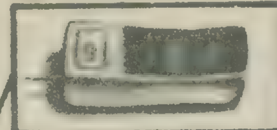
ПРОТИВ ОТМИЧАРА – Сваки озбиљан шпијун са собом носи и мини одашиљач који у централу шаље сигнале на основу којих је могуће, у случају отмице, одредити где се налази. Праве га у облику апарата за глуве, паклица цигарета или чак шнала на опасачу.

ТВ КАМЕРА – Шпијунска актенташна уједно је и ТВ камера. Кроз мали отвор на ташни камера преноси слику на екран који је смештен на одговарајућем месту. У ком правцу агент упери актенташну, у том правцу камера и снима

ЛАМПА ЗА ЗАСЛЕПЉИВАЊЕ – Изгледа као најобичнија батеријска лампа, али у неким ситуацијама спасава живот. Користи се у случају напада. Када се упери на нарпљивца, емитује тако снажан сноп светлости да га заслепи дајући агенту времена да умакне

БЕЖИЧНИ ТЕЛЕФОН – Има невероватан домет од пет хиљада километара

НОЋ НИЈЕ ПРЕПРЕКА – Дурбин са инфрацрвеним зрацима омогућава агенту да без икаквих додатних извора светлости врши осматрања и ноћу.

ЗВУЧНИ КЉУЧ – Кључ ове актенташне везан је лисицом за руку агента. У случају да неко покуша да отме актенташну, она остаје у руци власника и при том одмах активира аларм унутар ташне. Аларм се искључује само помоћу шифре коју зна једино власник. У рукама уљеза, актенташна се издајнички оглашава сиреном сваких шест секунди

ВЕВЕРИЦА С ПАДОБРАН

МАЛА ЧУДА ПРИРОДЕ

КАД ЈЕ У НЕВОЉИ ИЛИ ЈОЈ СЕ ЖУРИ, ОНА САМО РАШИРИ СВЕ ЧЕТИРИ И БАЦИ СЕ У ПРАЗНО... ЧАК И СА ВИСИНЕ ОД ПРЕКО СТО МЕТАРА.

Сваког тренутка могу да полете, али им ни овако ништа не смета.

Недељу дана по рођењу веверице су потпуно голе. И слепе, али је већ видљива кожица која ће им служити као падобран.

Коме се не би допало једно овако лепо и живахно створење! Кажу да је право уживање додирнути њено паперјасто крзно – на леђима браон, са сивим преливом, а на трбуху готово беле боје. Очи огромне, тамне, радознале. Дају јој неки паметан израз, што је за глодаре реткост. Ту су и необичне голе уши и дугачки црни бркови – штрче из розикасте њушкице.

С обе стране, између предњих и задњих шапа ова животиња има мекани кожни набор који се код ње назива „патагијум". Уз помоћ овог набора одрасла веверица отмено ће полетети између крошњи, као да има падобран.

Радознали ретко имају прилику да летећу веверицу виде у природи (живи у Северној Америци) јер је, за разлику од њених рођака, искључиво ноћна животиња. Тешко се примећује чак и онда кад се настани на крову неке куће. Обично се догоди да њено присуство домаћини открију тек кад постане исувише бучна – кад почне да се гости лешницима и орасима, или да их само котрља по таванском поду.

За прављење гнезда веверица – падобранац користи све што је мекано, савитљиво и растегљиво, али тек пошто га уз помоћ шапа и секутића развуче у неку врсту нити. Припрема гнезда је посао женке и то у време кад се спрема да на свет донесе младе – негде у априлу. Кад је посао завршен, увлачи се у своје склониште и ту остаје следећа 24 часа. Окотиће три до шест младунаца и од њих се дуго неће одвајати, без обзира на то што ће је прогонити глад. Сатима ће бдети над својим голуждравим потомством и штитити га од хладноће. Своје бебице пажљиво увија у мекани тамни огртач.

Бокс меч на грани

Онда ће се, једне вечери, спремити за кратак излазак. Пре тога ће пажљиво осмотрити и ослушнути околину. Протегнуће ноге и протрести помало укочено тело а затим раширити „падобран" и запловити кроз ваздух...

У то време баш и није лако пронаћи храну. Ако су ноћи топлије, налетеће јој неки инсект. Ипак, залихе лешника и ораха које је обезбедила још у јесен значиће јој много. Јер су лепо спаковане, још увек свеже и, наравно, веома хранљиве. Парче суве гљиве, нека ларва или зелени пупољак с дрвета учиниће јеловник још богатијим. Ако ове хране нема довољно, снаћи ће се тако што ће уловити неку мању птицу и утолити глад. То је закон природе. У сваком случају, вратиће се у гнездо најбрже што може и пред јутро, евентуално, изаћи још једном.

Млади су беспомоћни, али ни мајци није лако. Мораће све да употреби како би од гнезда удаљила крвног непријатеља ласицу или неку другу грабљивицу. Попут неког боксера, бесомучно ће јој задавати ударце шапама или ће, ако нема избора, употребити зубе. Зариће их где стигне. Зубе и шапе искористиће (али на најнежнији начин) и кад несташни малишани покушају да из гнезда изгурају један другог.

Узима из руке

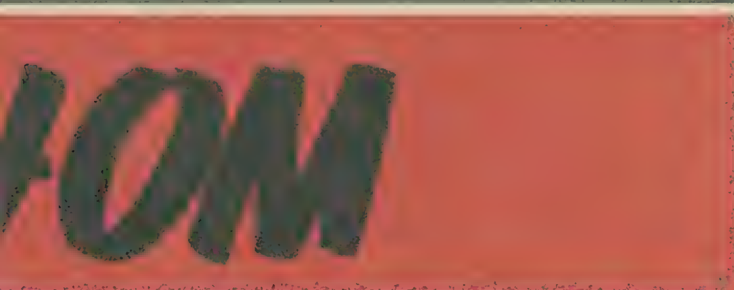
Ако је опасност неизбежна, мајка ће ипак пре напустити гнездо него жртвовати себе! Сурово, али само на изглед. Ништа се неће добити ако она изгуби живот. Овако ће бар имати прилику да на свет донесе ново потомство.

Забележене су и многе приче о привржености летеће веверице мајке својим младунцима, као ова коју су испричали неки студенти шумарства из Јужног Мичигена.

Док су на обали једне реке обарали сува стабла, наишли су на гнездо с тек рођеним веверицама – разгледали га, тепали младунцима и премештали их из руке у руку. Тад је однекуд долетела мајка и стала им право пред ноге. Затим се успузала уз панталоне студента који је у том часу држао гнездо у руци, зграбила једног од својих малишана и носећи га у зубима препливала реку... На исти начин се вратила и за друго двоје.

Док преноси младе, држи их нежно зубима преко стомака. А они се инстинктивно склупчају та-

ко да изгледа као да се сами држе за њен врат. Ако устреба, неће се устручавати ни да полети заједно с једним од њих, иако зна да то неће бити лако ни нарочито успешно.

Са шест недеља живота млади већ почињу да истражују околину – пењу се по околним гранама, јуре инсекте, скакућу све даље и даље, док једног дана не почну и да лете. Али, често с непредвиђеним последицама. Ако се у лету не задрже на некој грани, сигурно ће треснути на земљу или ће остати да висе у некој смешној пози, беспомоћно тражећи сигурнији ослонац. Касније ће уз помоћ патагијума моћи да одржавају одређени правац и слете управо на место које су одабрали, дочекујући се на задње ноге. Обично лете по двадесет метара, али могу и трипут више. У планинама чак прелећу дужину фудбалског игралишта.

Као бумеранг

Летеће веверице толико робују навикама да, на пример, неће уопште приметити ако им се с пута уклони неки ослонац који редовно користе и начиниће уобичајени скок у том правцу. Догоди се да овај скок понове и пет пута, пре него што схвате да је бесмислен.

Живот им је заиста кратак. Ни једна веверица не живи дуже од пет година. Најчешће се догађа да постану жртве неке грабљивице: црвенорепог сокола, сове, риса, којота, вука, лисице, твора, ласице, змије или домаће мачке.

Летеће веверице не стављају на једно место све семенке, лешнике или орахе које сакупе припремајући се за зиму. Најчешће копају рупе на различитим местима у земљи и ту их закопавају. Израчунато је да за неколико часова пар ових веверица може да сакупи 400 лешника. У сезони се тај број креће и до 15 хиљада.

Да би им било што топлије, змију у групама од четири до двадесет. Не падају у зимски сан, али све време не начине ни један једини непотребан корак.

Неки људи који држе летеће веверице као кућне љубимце, боје се да оне саме неће научити да лете, па им дају „часове". Иако ове лекције нису неопходне, изгледа да веверицама пријају: кад их баце увис, враћајући се као бумеранг. Наравно, не све. И оне имају своје ћуди. Њихова различитост и непредвидивост чине их још занимљивијим.

Д. Варагић

Глава уназад, реп горе. Летећа веверица спрема се да слети.

10 × 10 ИЛИ ПРОНАЂИТЕ ГРЕШКЕ

ПОСУЂЕ ОД ТЕЛЕФОНА

У свакој од ових реченица слагач је по једну реч заменио другом, сличном. Можете ли исправити њихову грешку?

1. Супротно уобичајеном мишљењу, многе куварице леже на јајима

2. Немогуће је – тврди министар – да је ико ушао у Сенат а да није био поремећен

3. Ма о чему новинар писао, то мора бити јасно и увредљиво

4. Богове и хероје на овој слици треба схватити као алергичне личности

5. Састанак је одржан у пријатељској и отровној атмосфери

6. Као искусни туристи, ми свако јутро посветимо музејима а поподне цркавамо

7. Савремена домаћица употребљава посуђе од телефона, за које се храна не лепи.

8. Апарат је веома поједностављен, да би чак и политичари могли да се служе њиме

9. Ако још нисте дрогирали свог представника за скупштину удружења, учините то што пре.

10. Психијатар ме је умирио, охрабрио и објаснио ми да сам потпуно неморална жена. •

РЕШЕЊА:

1. кукавице, 2. примећен, 3. убедљиво, 4. алегоричне, 5. отвореној, 6. црквама, 7. тефлона, 8. паралитичари, 9. делегирали, 10. нормална.

Илустровао Зоран Петнинић Петко

ПРИНЦ, РОК ЗВЕЗДА НА ВРХУНЦУ

НЕ ЖИВИМ У ЗАТВОРУ

● **Зашто си решио да поново говориш за јавност?**
– О мени је у последње време речено много неистина и контрадикторности. Лично ми критике не сметају, али не волим лажи. Мислим да сам целог живота радио врло поштено и не могу више да подносим да се о мени шире тако безочне гласине.
● **Да ли читаш све што напишу о теби?**
– Мало. Недавно сам написао песму чији завршни стих гласи: „Живот је довољно окрутан и без окрутних речи". О мени је изречено много таквих речи. И не само о мени, већ о многим другим људима који то ничим нису заслужили – Стиви Вондеру и Мајлсу Дејвису, на пример.
● **Мрзиш ли рок критичаре? Имаш ли утисак да те се плаше?**
– Обрнуто, ја се плашим њих. Једном, на почетку каријере, дошао сам у сукоб с једним њујоршким критичаром. Тај гмизавац ми је рекао: „Принц, одаћу ти тајну. Критичари у ствари пишу за друге критичаре и врло им је забавно да буду злобни". Најпре нисам могао да поверујем да је неко у стању да збија такве шале, али када сам се ставио у његову позицију и мало боље размислио, увидео сам да је био у праву. Они могу да раде шта хоће. На срећу, и ја то могу. Својим плочама могу да стварам најразличитије слике и настојим да управо то учиним на свакој од њих.

● **Упоређују те са Џимијем Хендриксом, да ли ти то прија?**
– То чине само зато што смо обојица црнци. То је, заправо, и једина заједничка особина. Ја свирам гитару другачије него што је он чинио. У мом звуку има више Сантаниног утицаја. Уосталом, људи се не могу поредити на тај начин, нарочито не од стране дилетаната који никада у животу нису узели гитару у руке. Гитара није инструмент неограничених могућности. На њој се производи скромна количина звукова. Небо ми је сведок да сам покушао да добијем звук гитаре који би и мени био нов и непознат.
● **Да ли си загрејан за музику неке од тренутно популарних група? Можеш ли да научиш нешто од њих?**
– Поштујем свачији успех, али ми се музика која је данас популарна готово уопште не допада. Већину песама које ми се допадају чуо сам кад сам био мали (Принц је рођен 1960. године). Данас људи не пишу песме, већ мноштво звукова које потом понављају. То се догодило јер су продуценти узели музику у своје руке. Зато више и нема занимљивих концертних наступа, а и интерес публике је опао.
● **Обично се мисли да живиш у добро чуваном манастиру који си изградио у своју част?**

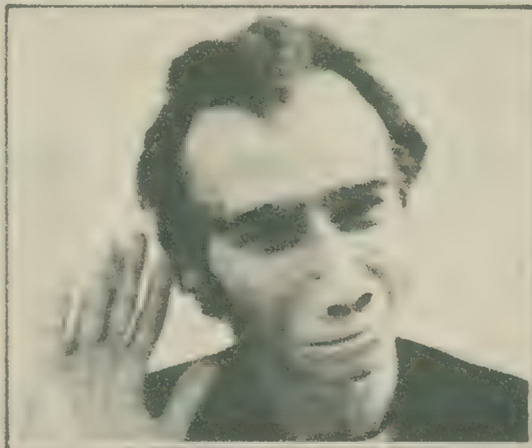
Принц је до сада снимио седам албума и један филм. Сам је освојио више златних и платинастих плоча и музичких награда него многе дискографске куће. Пре три године је рекао: „Дао сам два или три интервјуа и они су били сасвим промашени. Нису ми веровали ништа од оног што сам говорио, почев од мога имена. Тада сам обећао себи да више нећу дозволити да ма и једна моја нетачно пренета изјава доспе у јавност" Од 1982. године Принц се окружио зидом ћутања. Сада је, сасвим у свом непредвидивом стилу, срушио тај зид. То је једно од највећих изненађења ове године.

– Пре свега, не живим ни у каквом затвору, са наоружаним чуварима око себе. Разлог што један чувар стоји испред куће је у томе што су после приказивања филма „Пурпурна киша", свакојаки типови почели да долазе овамо и безобзирно се мувају. Мени је то чак било и занимљиво, али је почело да смета суседима. Њима су ти типови певали под прозорима, рушили сандучиће за пошту и слично. Зато сам и решио да се преселим на усамљено место. Ако људи буду желели тамо да дођу, то ће бити лепо од њих. Да будем до краја поштен, волео бих да више мојих пријатеља долази да ме види.
● **Пријатеља?**
– Музичара, људи које познајем. Они углавном мисле да не желим да ме узнемиравају. А ја сам, опет, некако опрезан јер понекад се деси да сви из моје групе дођу и онда водимо бесконачне разговоре. Често долазе код мене, а на одласку ми обавезно кажу: „Чувај се. Знаш да си нам потребан".

Знам да ме они воле, уосталом и ја њих много волим, па зато и мислим да не треба да будемо превише у контакту те врсте. Може да нам се деси да заборавимо зашто смо у ствари заједно. Мислим да и мени и њима треба неки простор у којем ћемо моћи да размишљамо мирно и хладне главе.
● **Колико ти сметају људи који ти опседају кућу?**
У принципу ми не сметају, али мислим да све има своје време и место. Многи мисле да сам сексом оптерећена особа, па се тако и понашају према мени. Звоне ми на врата у било које доба дана и ноћи и обраћају ми се не баш бираним речима. Недавно је једна девојка упорно притискала дугме на интерфону, а када сам се јавио, почела је да рида и плаче. Мислио сам да је пала и повредила се. Почео сам да разговарам с њом, а она једноставно није могла да поверује да јој се то заиста догађа. Непрекидно је понављала: „Не могу да верујем. Не могу да верујем". Објаснио сам јој да ја нисам ништа посебно, да се нимало не разликујем од осталих људи. Позвала ме је да изађем, а ја сам јој рекао да нисам одговарајуће обучен и она је рекла: „У реду"
Исто реагују и људи који ми свашта говоре преко интерфона. Када их упитам како би се осећали да су на мом месту, сви кажу „У реду" и заћуте.
● **Наступаш на многим концертима у добротворне сврхе и велики део зараде одвајаш за људе у невољи. Зашто ниси учествовао у снимању песме за Етиопију?**
Никада нисам био богат, тако да ни сада немам велику потребу за новцем. Ценим га онолико колико њиме могу да помогнем другим људима. Дајем људима много поклона и новца јер мислим да је новац најбоље потрошити на оне којима је заиста потребан. Ја то заиста мислим, али нисам желео да то радим на начин који би изгледао као велика самореклама.

СВАКА СЛИКА ПРИЧА

Чудовиште које видите на овој фотографији заправо је познати рок музичар, Грем Паркер. Његово право лице сакривено је маском из врло једноставног разлога – Паркер је постао полумајмун у циљу што ефектнијег промовисања своје ЛП плоче „Паркерила" („The Parkerilla"). Иако се баш не може рећи да је лице са фотографије лепо, сасвим сигурно је послужило сврси – скренуло је пажњу јавности на плочу и постала најобјављиванија Паркерова слика.

ОВО НИСТЕ ЗНАЛИ

БИНА КАО САУНА

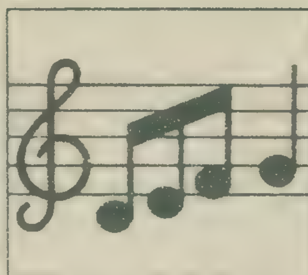
Чланови групе „Катрина енд д вејвс („Katrina And The Waves") су одличан живи доказ да није нимало лако бити рок музичар. У групи их је четворо, а на сваком концерту изгубе осамнаест килограма, односно четири и по, по сваком члану. Огромна енергија коју улажу у сваки концерт добра је за линију, али не и за здравље. Да би спречили штетне последице које толико знојење може да изазове, Катрина и њени „таласи" узимају таблете са минералним материјама пре сваког наступа и због тога се нимало не узбуђују. Кажу да им супер брзи темпо, који су сами себи наметнули, у потпуности, одговара. Не намеравају да га успоре у скорије време.

ПРОМЕНЕ

СЕМИ ВАН ХАЛЕН

Чини се да се у догађајима око групе Ван Хален више не би снашле ни све полиције света. Најпре је објављено да група остаје без певача Дејва Ли Рота, о чему смо вас обавестили. Онда је из табора групе стигла информација да се група разилази, о чему смо такође писали. Сада је стигла најновија вест, која ће, чини се, смирити панику око ове групе. У Ван Хален су одлучили да наставе са радом. Њихов нови певач зове се Семи Хагар (Sammy Hager), а осим што добро пева, изузетно свира гитару и има сценски наступ

ТРАЖИЛИ СТЕ ПЕСМУ

ПЛАВИ ГОЛУБ

Текст: Бранимир Штулић; изводи: „Азра"

Понекад је видим лежећи у сну
као игру сјена на мом рамену
бијело свјетло изнад површине тупих корака
колико још има до очаја
дароват ћу ти плавог голуба
имај срца кад закуца на твоја врата
не гледај у њему пролазника без алибија
не гледај у њему плавог голуба
двојица на улици
сами
против свих
двојица на улици
сами
загрлио сам прву дјевојку
уживала је у миловању
облаци су вукли кишу све до прозора
не гледај у мени свога голуба

Саша Лошић
Трг међународног пријатељства 9
71000 Сарајево

Младен Павичић
Васе Пелагића 4/3
71000 Сарајево

Момчило Бајагић
22. октобра 17
11080 Београд

Дејан Цукић
Шарпланинска 12
11000 Београд

Цењена публико, само данас приказујемо кратак филм уживања у кадама. У предаху упознајте тужну судбину великог песника-фалсификатора Томаса Чатертона. Кад ово преживите, чека вас прича о највећој цицији која је икада носила сукњу!

АРХИМЕДОВ ЗАКОН ЈЕ АГАМЕМНОНОВ ГРОБ

ЧУВЕНЕ КАДЕ

Можда је најчувенија од свих када она Архимедова у којој је велики математичар и физичар открио закон – да свако тело потопљено у течност губи од тежине онолико колико је тешка истиснута течност. Али, и многе друге каде нашле су своје место у историји. Грчки јунак Агамемнон, пошто се вратио из тројанског рата, нашао је смрт у кади. Док се купао, његова жена Клитемнестра бацила је преко њега мрежу и убила га са три ударца секиром. Једног од вођа француске револуције јакобинца Жан-Пол Мара убили су политички непријатељи, такође у кади, док је у води видао своје оболело тело. Ипак, не сматрајући да лично било шта ризикује, амерички државник Бенџамин Франклин донео је прву каду у Америку. Док је лежао у њој, обично је читао и

обављао дневну кореспонденцију. Композитор Рихард Вагнер волео је да се брчка у кади с миришљавим солима: док је компоновао оперу „Парсифал", и по неколико сати дневно. Француски песник и позоришни писац Едмонд Ростан сматрао је да је када изванредно скровиште од нежељених посетилаца. Мрзео је да га ометају док ради, али исто тако било му је жао да пријатеље отера са прага. Зато је прибегавао да седећи у кади проводи цео дан, стварајући мајсторска дела као што је, рецимо, његов „Сирано де Бержерак".

УПОЗНАЈТЕ СЕ СА ТОМАСОМ ЧАТЕРТОНОМ

Томас Чатертон је живео у Енглеској у 18. веку и заслужио надимак „Чудесан дечак". Када му је било дванаест година, почео је да пише песме. Ништа необично осим чињенице да их је писао на енглеском језику из 16. века, и, према ондашњим обичајима, на пергаменту који је тако вешто удешавао да је изгледао истински стар. Људима је, и то убедљиво, говорио да је песме пронашао у старом ковчегу у сеоској цркви и да их је вероватно написао неки свештеник из оног времена.

Учени људи из Чатертонове околине не само да су били убеђени у старост ових песама него су истицали и њихову књижевну вредност. Подстакнут овим успехом, дечак се запутио у Лондон не би ли његове песме стекле још већу славу.

Међутим, лондонске познаваоце литературе није тако лако могао да намагарчи – његова поезија проглашена је за плагијат. То је дубоко погодило младог Томаса. Престао је да пише и у седамнаестој години одузео себи живот. Све своје песме завештао је младим дамама које је за живота упознао.

Највећа иронија била је у томе што је Чатертон касније проглашен за истинског генија. Постао је инспирација највећим песницима романтизма Водсворту, Шелију и Колриџу. Истовремено је и једини фалсификатор о коме је написана опера: Леонкавалов „Чатертон".

ПИТАМО ДАНАС – ОДГОВАРАМО У ПЕТАК

Ј. Д. Т. Ч. П. Ш. С. –, –, –. ???

Коме је од вас успело да открије која су то следећа три слова у низу датом прошлог петка? То су, наравно, О. Д. Д. Нешто нам говори да међу вама има и оних који то нису дешифровали и још ништа не схватају. Све ће вам бити јасно ако бројите од један до десет. У праву сте, решење шифре је Један, Два, Три, Четири...

Ако вам дешифровање није ишло од руке, ево прилике да покажете како сте изврсни у геометрији.

Имате круг – најобичнији круг – није никаква подвала. Сада, уз помоћ четири равне линије, поделите круг на највећи могући број делова. Следећег петка видећемо да ли сте успешни као ми – или сте можда и бољи!

ХУДИНИЈЕВА ОМЧА

За ово су вам потребна два парчета канапа дугачка око један метар и – пријатељ.

1. Завежите оба краја једног парчета канапа за прегибе шака вашег пријатеља, затим други канап пребаците преко канапа између његових шака и допустите му да канап завеже за ваше руке.

Оно што сада треба да урадите је да се раздвојите а да при томе не одвезујете канап. Ваш пријатељ може да покуша да прескочи преко канапа или да се провуче између ваших ногу – али то није прави начин!

2. Једноставно направите омчу од канапа којом су везане ваше руке и пребаците је на руке вашег компањона, а затим је провуците испод канапа према вама.

3. Проширите омчу и потпуно је пребаците преко његове руке. Сад повуците.

4. ...и ви сте слободни!!

ЗАКОН ВЕРОВАТНОЋЕ

Кад баците коцкицу, шансе да ћете добити шестицу су 5 према 1. Пет против и један за. Кад баците динар, шансе да ће горе бити „писмо" су 50 према 50. А да ли је заиста тако? Покушај да се одреди постотак вероватноће да ће бачени новчић показати „писмо" а не „главу" датира од 1650. године када су Блез Паскал и Пјер де Ферма проучавали игре на срећу. Њима је пошло за руком да формулишу бројне једначине које су предодређивале исход, међутим, у пракси су резултати били сасвим случајни. Што је из овога могло да се закључи? Ако бачени динар пет пута заредом покаже „писмо", немате веће шансе да ћете шести пут добити „главу" него што сте је имали на почетку бацања.

Ипак, научници се нису предали. Два физичара са универзитета у Мериленду дошла су до закључка да ова произвољност „среће" настаје од велике несавршености самог динара, неспособности палца и кажипрста да динар баци како треба, неравног пода, итд. Они су убеђени да, ако би се употребио савршени динар, са довољно пажње и вежбе, или прецизан механички бацач, могло би се предвидети да ли ће динар показати „писмо" или „главу". Ако би ово било тачно и примењиво у животу, сваки фудбалски тим требало би да се „озбиљно" забрине, јер савршени динар и судија који би с њим вежбао целе недеље – могли би да утичу на исход сваког меча!

ПРВА МЕЂУ ЦИЦИЈАМА

Најуспешнија жена финансијер у 19. веку била је Американка Хенријета Грин, рођена 1835. године. Почела је с лепом сумом – у тридесетој години наследила је милион долара и вешто их улагала у акције. Кад је умрла, била је „тешка" 95 милиона долара. Ипак је живела бедно, једући обично пресне зобене пахуљице. Била је одвише шкрта да плати гас да би скувала

кашу! Становала је у трошном кућерку а облачила се у старе крпе. Њеном сину су одсекли ногу, јер је оклевала да плати лекара покушавајући да добије бесплатно лечење.

Гринова је завршила у сагласности са својим карактером –ударила је кап док је жучно доказивала да обрано млеко није ништа горе од необраног.

Али, Хенријетина деца надокнадила су оно што је она због шкртости пропустила – после њене смрти немилице су трошили. Путовали су око света с џеповима пуним новца. Када су помрли, иза њих није остало ни паре!

РЕКЛИ СУ.... О ЗНАЊУ

СОКРАТ:
Све што знам је да не знам ништа!

●

ПАСКАЛ:
Много је боље о свему знати помало него све о само једној ствари.

●

НИЧЕ:
Боље не знати ништа него напола знати многе ствари.

●

МАРК ТВЕН:
Хвала драгом Богу што нас је све створио незналицама. Уколико хоћемо то да променимо, чинимо то на сопствени ризик.

●

ИТАЛИЈАНСКА ПОСЛОВИЦА:
Онај ко зна највише, зна најмање.

Илустровао Ненад Милићевић

Миле и Ти моти Бајфорд

РОД СЕРЛИНГ

ЧУДОВИШТА СУ ДОШЛА У УЛИЦУ МЕПЛ

Те суботе житељи Улице Мепл бавили су се својим уобичајеним викенд активностима. Нису ни сањали да проживљавају своје последње спокојне тренутке пред долазак монструма из свемира.

Стив Бренд је управо прао свој аутомобил када је блистава светлост, уз заглушујући фијук, запарала небо. Усијана кугла се за трен изгубила из видокруга.

– Шта је ово? – запита Стив свог првог суседа, Дона Мартина.

– Изгледа као метеор. Богами, исувише близу...

Непосредно после ове чудне појаве, у улици Мепл почеле су да се догађају још чудније ствари. Електричне косилице престале су да раде, транзистори су ућутали, вода из шмркова је пресахла. Телефонске линије су замукле, нестала је струја.

Збуњени и узбуђени, становници улице Мепл окупили су се око Стива Бренда. Има ли ово неке везе с метеором? Господин Хорн, улични патријарх, одмах је пошао до суседне Авеније Бебнет да провери да ли се и тамо догађају исте ствари.

Дебели Чарли Фернсфорт предложи да се оде до полицијске станице. Стив и Дон Мартин се сложише. Нису стигли ни до пола улице кад их заустави дечији глас.

– Господине Бренд, господине Мартин, боље не идите! – викао је дванаестогодишњи Томи Бишоп.

– Зашто? – окрете се Стив.

– Они не желе да идете!

– Ко су они, синко?

Томи погледа пут неба. – Они, они што су били у ономе што нам је пролетело изнад главе – озбиљно одговори Томи (дечак није видео да се г. Хорн већ удаљио).

– Какве су то глупости, дете? – загрме дебели Чарли Фернсфорт.

Притиснут нестрпљивошћу и неверицом гомиле, Чарли пркосно рече: – Увек је тако, у свим причама о свемирским бродовима који долазе одозго. Не идите господине Бренд!

Претражимо суседство

Гомила се ускомешала. Нешто у дечаковом гласу – страх, убеђење – унело је немир и у људе.

Дечак настави: – Нико не сме да се удаљи, нико осим...

– Осим кога? – запита Стив.

– Осим оних које су послали као извидницу. Изгледају исто као људи, али...

– Томи – мајка га љутито повуче за рукав – сада је заиста доста!

– Настави, Томи – рече Стив. – Какви су ти које су послали у извидницу?

– У причи се каже да они тако припремају терен за свој долазак. Пошаљу четворо њихових. Мајку, оца и двоје деце. У свему личе на нас, али нису људи.

– Дакле, остаје нам да претражимо суседство и пронађемо те ванземаљце – подсмешљиво рече Стив.

Окупљени људи праснуше у нелагодни смех који за трен-два пређе у нелагодни мук. Дванаестогодишњак је засејао семе из кога је почело нешто да ниче у Улици Мепл, нешто што је ваздух чинило тешким од сумње.

Нелагодност је прекинута сада већ необичним звуком мотора. На супротној страни улице, Нед Розен је упалио свој аутомобил. Мотор је закашљао и стао.

– Јутрос је све било у реду – чудио се Нед. Пришао је суседима.

Мотор је поново, сам од себе, почео да ради. Нед га је запрепашћено гледао.

– Укључио се сам од себе! – узбуђено је узвикнуо Чарли Фернсфорт.

Људи су стајали и немо зурили у Неда Розена.

– Није чак ни изашао на улицу да види оно што је пролетело. Није га интересовало! – прекину тишину Дон Мартин.

– Шта кажете да му поставимо неколико питања? – претећим тоном предложи Чарли Фернсфорт.

Људи почеше да се тискају око Розена. Гледао их је с неразумевањем.

– Не знам шта је ово, кунем се, не знам шта се дешава!

– Боље се потруди да нам објасниш! У овој улици ништа не функционише, ништа сем – твог аутомобила! – викну предводник – Чарли Фернсфорт. Група га је у хору подржала. Једино је Стив Бренд стајао по страни. Није му се свиђало ово што се дешава.

Нед Розен није био кукавица, само тих човек који је мрзео насиље.

– Станите! Не прилазите! Појма немам шта се овде догађа! Шта је ушло у вас, људи? Као да се толике године не познајемо! Шта хоћете од мене?

Стив надјача гомилу и укратко објасни усплахиреном Розену о чему се ради.

– Какав је то виц, некаква неслана шала?! – узвикну Нед. Мотор се поново сам од себе укључи.

– Можда би боље било, господине Розен – закрешта госпођа Шарп – да нам објасните зашто касно ноћу из своје баште посматрате небо?! Видим ја вас, као да, као да... очекујете неког!

„Ексер у поклопац ковчега" помисли Стив. Гомила је почела претећи да мумла. Нед је пребледео.

– Губите се одавде! Сви до једног! Ако неко приђе само корак ближе, кунем се, разбићу му главу!

Још недовољно спремни за акцију, људи почеше да се повлаче. А било им је и лакше. Сад знају ко је непријатељ. Смислиће већ нешто. За тренутак су заборавили шта је довело до свега овога. Заборавили су на метеор, на старог Хорна који се још није вратио из Авеније Бенет.

Стигао је монструм

Прозори кућа у Улици Мепл светлели су меком светлошћу свећа. Око куће Неда Розена групице мушкараца чувале су стражу. Нед је са женом седео на веранди, свестан да је опкољен, прогоњен. Ово је мора, ово није могуће. Из мрака им је полако пришао Стив Бренд.

– Стив – уморно рече Нед Розен – рекао сам све што сам имао да кажем. Патим од несанице. Излазим у башту и посматрам звезде. Стив, па ово је право лудило!

Стив тужно климну главом.

– У праву си, право лудило!

Из тмине, допре до њих заједљиви глас Чарлија Фернсфорта: Боље да пазиш с ким се дружиш, Стив. Ни ти ниси баш сасвим ван сумње!

– Прича твоја жена, Стив, прича богами она о чудним стварима у вашем подруму! – придружи се Чарлију Дон Мартин.

Људи почеше да излазе из сенке и да се окупљају пред капијом Неда Розена.

– Иди до ђавола! – одговори Стив у хладном, једва контролисаном бесу.

– Склапаш некакав радио, а? С ким ти то комуницираш Стив? – драо се Чарли Фернсфорт.

– Умукните, сви умукните – обрати се гомили Стив с веранде. – Јесте ли свесни да ћемо једни друге прождрати?

Чарли га није слушао.

– Гледајте! – викнуо је показујући руком низ улицу.

Из мрака се приближавала нека силуета. Чуо се равномерни бат корака.

Томи поче да урла:

– Стигао је, стигао је монструм!

Становници улице Мепл обамрли су од ужаса. Чарли утрча у своју кућу и појави се с пушком у руци. Кроз ноћ се проломи пуцањ и зачу туп удар тела о бетон. Стив је први притрчао непомичном телу.

– Ево, пријатељи, ево наше прве жртве – процедио је.

– Ти си га убио, Чарли! Убицо! – вришта гђа Шарп. – О, сироти г. Хорн!

Чарлијево лице личило је на непечено тесто. Сузе су му лиле низ дебеле образе.

– Како сам могао да знам ко је... – цвилео је. – Стив, објасни им, како сам могао да знам...

У том тренутку, у кући Чарлија Фернсфорта упалише се сва светла. Људи су глупо зурили у осветљене прозоре.

– Чарли – прва се поврати гђа Шарп – како то да једино у твојој кући има светла?

Нед Розен добаци:

– Тако си брзо потегао пушку, Чарли, ко зна шта је Хорн имао да нам саопшти! (Освета, слатка освета!)

Чарлијеве очи пливале су у страху. Узмицао је пред гомилом.

– Не, вриштао је, нисам ја! – Камен га погоди у образ. Покушавао је да побегне. – Кунем се, нисам ја, али знам ко је! – Једини спас.

Људи стадоше. – Ко је, Чарли?

Гротескни дебели трупац грчевито је размишљао.

– Дечак, ето ко је, дечак Томи! – коначно се досетио.

Томијева мајка врисну

– Тачно, једино је он знао! – дрекну гђа Шарп.

Гомила се устреми на дечака. У том моменту, и у кући Боба Вивера упалише се светла. Па у кући госпође Шарп. Па онда свуда дуж улице. Палила су се и гасила. Косилица је сама почела да ради. Транзистори су дречали. Људи су избезумљено јурили од куће до куће тражећи жртве. Прво је полетео један камен, па затим још један. Чарли је пао преко свог прага када му је цигла однела цео задњи део лобање. Гђа Шарп је на тротоару лежала и запомагала све док је није ућуткала штикла неке жене која јој је пробуразила лице. Звуци су се слили у крешчендо беснила и агоније.

Нови становници

Овако је изгледала Улица Мепл те јесење ноћи. Са брдашца, четврт миље даље, поред свемирског брода сакривеног сенкама ноћи, стајале су две особе.

– Је ли ти сада јасан поступак? Само зауставиш неколико њихових машина, телефона, прекинеш струју, па посматраш како се све развија по шаблону.

– Дакле, Улица Мепл није јединствена.

– Наравно да није. Њихов свет крцат је улицама Мепл и ми ћемо се кретати од једне до друге и препустити им да се сами униште.

Упутише се према броду. „Од једне до друге" понављао је ехо, док су се врата брода бешумно затварала.

Улица Мепл дочекала је следеће јутро у потпуној тишини. Већина кућа била је спаљена. Лешеви су лежали по тротоарима и баштама. Нигде ни знака живота. У 4 сата тог поподнева, више није било света, бар не овог света који је тог јутра освануо. А већ у среду наредне недеље, нови житељи доселили су се у Улицу Мепл. Били су лепи и наочити. Имали су заиста лепо формиране главе – по две на сваког житеља.

Илустровао Михајло Ђоковић Тикало

УКРШТЕНЕ РЕЧИ

ТРИ КОМПОЗИТОРА

1	2	3	4	5	6	■	7	8	9	10	11	12
13						14						
15			■	16								
17			18		■	19					■	■
20					21	■	22		■	23	24	25
26							■	27	28	■	29	
■	30		■	31		■	32			33		
34			35			36						
37							■	■	38			
	■	39					40	41	■	42		
43	44		■	45					46			■
47			48		■	49					■	50
51		■		■	52			■	53		54	
55								■	56			

ВОДОРАВНО: 1) изгреди, 7) меница која измирује неки дуг (мн.), 13) име и презиме нашег композитора и диригента, аутора балета „Охридска легенда". Био је један од оснивача и првих професора Музичке академије у Београду (1885–1958) (види слику 1), 15) једноцифрен број, 16) друга обрада плана, пројекта, 17) име италијанског књижевника Калвина, 19) радити за разбојем, 20) борац с биковима, 22) скраћенница за „авенија", 23) најмања спортска једрилица, 26) варничити, 27) скраћеница за „идем", 29) академска скраћеница за „магистар", 30) аутомобилска ознака за Котор, 31) скраћеница за народна република, 32) средство за скидање лака с нокгију, 34) место у Србији, код Чајетине, 37) савет, упозорење, 38) име глумца Мек Квина, 39) клисура у Словенији, на реци Радовни, 42) совјетска глумица, Аренина, 43) други, 45) женска особа корпар, 47) у време кад је ноћ, по ноћи, 49) довољно, 51) коњ, 52) свечана игранка, 53) први митски летач, 55) разумно, паметно, 56) дубока порцуланска или бакарна чинија.

УСПРАВНО: 1) провера знања (мн.), 2) лекарске слушалице, 3) име и презиме нашег истакнутог композитора, аутора опера „Вилин вео", „Кнез од Зете", „Коштана" (1883–1970) (види слику 2), 4) ономатопеја лавежа, 5) име и презиме нашег композитора, пореклом Словенац, аутор великог броја комада с певањем, затим романтичарских родољубивих хорова, као и музике за комаде „Ђидо", „Потера", „Сеоска лола", „Маркова сабља" (1835–1914) (види слику 3), 6) наша индустрија нафте, 7) град у Чилеу, 8) члaнковита глиста, храни се крвљу животиња, 9) бодљика на класу, ос, 10) назив за становника насељеног места, 11) конац, 12) име од миља за Илију, 14) врста ловачког пса, 18) празан ход код возила, 21) град у Италији у Апулији, 24) душевни покрет, чувство, 25) место у Србији код Светозарева, 28) зуб (лат.), 32) име глумца Паћина, 33) највеће висинско језеро на свету, 34) наш скулптор, Лојзе, 35) марка француских кола, 36) место у Србији у Поморављу, 40) дело Саломона Ренака, 41) наша глумица Ева, 44) музички знак, 46) мали рт, 48) велика афричка река, 50) папагај, 52) иницијали професора Жежеља, аутора многих проналазака из области пренапрегнутог бетона, 54) шампион, првак.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА
ВЛАСИНА

ПЕТЉАРИЋИ
By Mr. and Mrs. George Smith

ПА, ЈУЛКИЦЕ, КАКО СУ БАКА И ДЕДА?
© 1982 Universal Press Syndicate

ОДЛИЧНО! ПОЗДРАВИЛИ СУ ВАС!

ЕЈ! ОТКУД ЗНАШ ДА САМ БИЛА КОД БАКЕ И ДЕДЕ?!

КРЕМЕНКО
BY W. HANNA & J. BARBERA

ПРЕМА ЗАМИСЛИ ПРОЈЕКТАНТА, КРОЗ ОВУ ПЕТЉУ МОЖЕ ДА ПРОФУРА 300 ВОЗИЛА НА САТ!
АЛИ, ТО ЈЕ У ПРАКСИ САСВИМ ДРУГАЧИЈЕ...

... ЈЕР НИКАД НЕ УЗМУ У ОБЗИР ОБЈЕКТИВНЕ ОКОЛНОСТИ!
РЕПТИЛГРАД -ИЗЛАЗ-
2 - 23

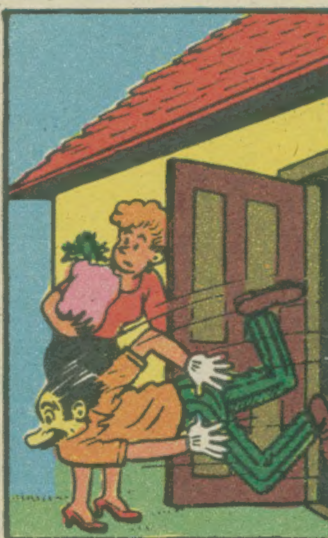

ОЛД КРЕСОЈЕ
by Roger Bollen & Gary Peterman

САСТАВ:
Хидрогенфосфат,
Калијумхипероксид,
Натријумфосфат,
Силицијумдиоксид,
Калцијумпропионат
ЛЕЧИ:
Синдром опструкције дигестивног тракта, хипертензију сузних жлезда и т.д.
BOLLEN

РИЛЕ И ГИЛЕ
AL SMITH

ЕЈ, ГИЛЕ, ОВА БРАВА ЈЕ ЗАРИБАЛА...
БЕГАЈ, ДА ОТВОРИМ!

КО БИ РЕКО? ВРАТА СЕ ОТВАРАЈУ С УНУТРАШЊЕ СТРАНЕ!

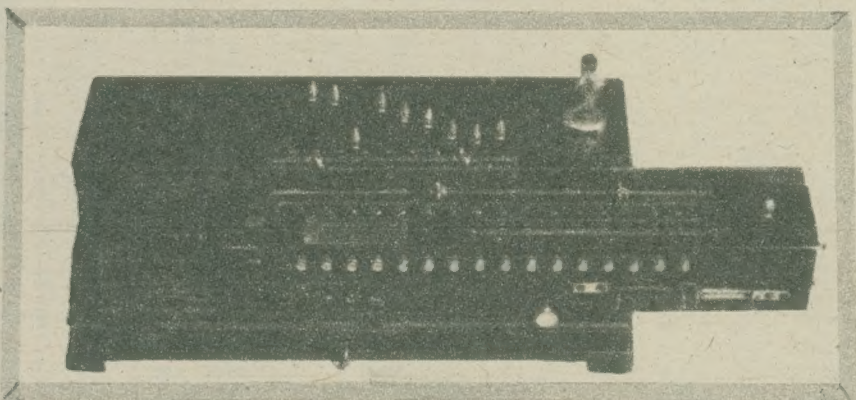

ТАЈАНСТВЕНА МАШИНА БЕЗ ТАЈНИ

У Броју 1757, од 30. августа, објавили смо текст под насловом „Еуклид заточен у машину". Реч је била о експонату који се однедавно налази у Завичајном музеју у Новом Пазару и за који је један страни новинар, после посете Музеју, тврдио да је једна од малобројних машина за дешифровање којима је била опремљена Хитлерова солдатеска. И да их данас у свету има свега десетак.

На крају текста замолили смо читаоце који нешто знају о тој машини да нам помогну. И недавно је у нашу редакцију стигло писмо **Јосипа Ердешија** из Сремске Митровице, Светозара Младеновића 9. Човек је написао писмо др Ејупу Мушовићу, директору Завичајног музеја у Новом Пазару, а нама послао копију. У њој стоји да машина из Новог Пазара није никакав строј за дешифровање већ „стара рачунска машина из Немачке".

Ердеши даље пише да је: „Мерцедес–Еуклид" познати назив за рачунске машине. Модел из 1929–30.

Покушаји нашег сарадника да утврди о којој је машини заиста реч нису успели. У Школском центру везе ЈНА при Академији копнене војске рекли су да им тај тип машине није познат. Слично су реаговали и стручњаци Управе веза Савезног секретаријата за народну одбрану, а и за одговорне у Војном музеју на Калемегдану експонат из новопазарског Завичајног музеја био је тајна. Распитали смо се и код службеника амбасаде СР Немачке, односно Културног центра ове земље у Београду. Такође без резултата.

редовно је употребљавао благајник Шумске управе Којић Жарко, сада пензионер у Моровићу. Такође је употребљавао и Аџић Марко, административни службеник у Шумској управи. И сви у Сремској Митровици. Наш читалац наводи још доста имена људи који су радили на тој машини и на крају описује како поменута машина ради.

С детаљима је упознат директор Музеја и чини се да је на овај начин тајна решена. Уз помоћ једног читаоца Забавника.

ИЗ ПАСАЖА У ФИЛМ

Да ли код нас може да се нађе енциклопедија филма из које бих могла да сазнам све о „седмој уметности". Посебно ме интересује амерички филм.

КАТАРИНА МАРЈАНОВИЋ
Доситеја Обрадовића 6
11000 Београд

У библиотеци Југословенске кинотеке, Кнез Михаилова 19, можеш да нађеш оно што те интересује под условом да знаш неки страни језик: ниједна енциклопедија није преведена. Међутим, о филму се не сазнаје само из енциклопедије па прелистај све оно што ти библиотекар препоручи. Библиотека се налази на другом спрату а улаз је из пасажа.

СВЕТЛОСНА ЗАМКА

Често сам имао прилику да видим зеца који се просто скамени кад га обасјају фарови аутомобила. Зашто се то догађа?

БАШКИМ АЂИРЕЂА
ЈНА 6
91250 Дебар

Није у питању никакав феномен: једноставно, реч је о томе да се, у тренутку, зец нађе заслепљен светлошћу и није у стању да се помери. То је уосталом случај и са нама: упери ли нам неко сноп јаке светлости у очи и ми остајемо непокретни.

ПАЗИ ДА ТЕ НЕ УЈЕДЕ!

Чуо сам да се змијски ујед успешно лечи противотровом који се добија од биљке подубице. Интересује ме како се тај противотров прави и користи?

ДУШКО ВРЦЕЉ
Барицј A_2
57300 Бенковац

Код наших народа постоји веровање да неке биљке као што су, рецимо, тарчужак, познатији као хоћу-нећу, кипреј и подубица могу да послуже за неутралисање змијског отрова. Научна истраживања нису поткрепила ова веровања па је зато боље не ослањати се много на њих. У неким случајевима ове биљке могу да буду од помоћи али само у извесној мери: све зависи од тренутне концентрације отрова, није свеједно да ли змија уједе неког пре него што је можда већ ујела неку животињу или не, у које доба дана или године се то догоди, затим од општег физичког стања човека и да не набрајамо више. Све три биљке које смо поменули могу да дају неке ефекте уколико се целе жвађу. Међутим, једино сигурно средство је антиаиперин.

ФАНТАСТИКА НА ДАСКАМА

Ја обожавам научну фантастику. Прочитао сам много књига и романа на ту тему, видео филмове али исто тако волим позориште. Зашто нема фантастике и у позоришту.

НЕДА ПЕТРОВИЋ
11000 Београд

Имамо за тебе вести. У позоришту „Бошко Буха" у Београду, које ове јесени слави 35 година постојања и чије је представе гледало 35 генерација деце, игра се прва научно-фантастична представа „Бан Страх". Премијера је већ била па изволи дођи.

Аутор представе је Владимир Ђурић, редитељ Александар Гавриловић а играју: Младен Андрејевић, Гордана Гаџић, Драга Ћирић и Предраг Панић.

ПРАВО ПРВЕНСТВА

По завршетку осмог разреда добио сам неколико диплома, између осталих „Вук Караџић" и „Никола Тесла". На њима пише да имам сва права која ми по закону припадају па ме интересује која су а ево и зашто: мој друг из Београда који такође има ове дипломе већ две године на основу њих прима стипендију. Да ли бих могао и ја да је добијем?

ДАРКО ГРБОВИЋ
Бањалучка 2
32000 Чачак

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉЕ

Мирела Станимиров, Димитрија Туцовића 65, 54000 Осијек – има 12 година, воли музику и дописивање, сакупља плоче и касете.

Жељко Живковић, Зетска 6/84, 18000 Ниш – има 11 година, бави се филателијом и нумизматиком, воли астрономију, спорт и дружење.

Мирослав Антић, Грмечка 4, 11080 Земун – има 11 година, сакупља постере, маркице и хемијске оловке.

Ирена Балог, Ђуре Ђаковића 3, 54300 Бели Манастир – има 14 година, сакупља значке, постере, салвете и папирнате лутке; бави се спортом и воли музику.

Вера Тешић, Војвођанске бригаде 28, 22410 Пећинци – има 13 година, сакупља салвете, разгледнице и постере.

Сања Бијелић, Бранка Ступара 29, 54327 Биље – има 12 година, воли животиње, музику, природу и спорт, тренира рукомет, навија за „Црвену звезду"; сакупља папирнате лутке и постере.

Ингрид Гамулин, XX дивизије 32, Сплит – има 15 година, воли спорт и модерну музику.

Дренка Јанић, Војвођанска 165/а, 22304 Нови Бановци – има 12 година, сакупља марке и разгледнице, воли музику и спорт.

По закону о дипломама за изузетан успех у школском учењу и владању СР Србије, носиоци дипломе „Вук Караџић" имају право првенства на упис у одговарајућу школу вишег ступња (значи средњу или факултет), стипендију за наставак школовања (управо то што тебе интересује) и смештај у домовима ученика односно студената. Дакле, ако се у твом граду додељују стипендије, ти имаш право првенства.

ВИТАМИН ПРОТИВ РАХИТИСА

✉ *Имам штене добермана старо три месеца. Ноге су му мало криве па ме интересује да ли ће такве остати или ће се током раста исправити?*

СИНИША ТАДИЋ
Милована Чворића 6
15000 Шабац

Услови под којима живе наши кућни љубимци такви су да долази до дегенерације и то не једне већ свих раса. Кретање паса је доста ограничено, исхрана једнолична, па није чудо што су код многе штенади виђљиви знаци рахитиса. Наравно, томе има лека: уобичајеним оброцима треба додати мало витамина. Кад је у питању твоје штене, дозе које бисмо ти препоручили су: 5 капи витамина AD₃ + Е (уљани раствор) или 10 капи воденог раствора. Осим AD витамина требало би да му дајеш и calcevit (калцијум са Ц витамином) и то 5 таблета дневно ако има до 3 килограма тежине, односно 7 ако има између 3 и 4. Оба ова препарата наћи ћеш у апотеци јер их користе и људи.

ОСВЕТА ЉУТЕ БОГИЊЕ

✉ *Читајући неку књигу наишао сам на име Ниоба: из текста сам закључио да је реч о некој познатој личности па бих те молио да ми кажеш о којој.*

ВЕСЕЛИН АНЂЕЛИЋ
Драгова лука бб
81400 Никшић

По грчкој митологији Ниоба је била Танталова кћи и жена тебанског краља Амфиона. Једном приликом подсмехнула се богињи Лети што има само двоје деце (сама је имала седморо). Љута богиња јој је, за казну, уморила сву децу на шта се Ниоба од туге претворила у камен.

УНИШТЕН ПА РОЂЕН

✉ *Велику главобољу задаје ми питање одакле потиче реч катаклизма. Можеш ли да ми одговориш?*

ЖЕЉКО КАТАНИЋ
Насеље „Лука Иванишевић"
81250 Цетиње

У нашем језику реч катаклизма се користи у више значења, рецимо: потоп, поплава (а то има и у грчком из којег долази), затим испирање црева, па преврат, слом,

пропаст. Постоји теорија катаклизме која, заснована на палеонтолошким истраживањима а под утицајем библијског учења о стварању света, каже да ће тај свет због огромних поремећаја на површини Земље бити потпуно уништен али ће се поново појавити. У потпуно новом облику, наравно.

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

Први број Политикиног забавника изашао је 28. фебруара 1939. године

Директор НО „ПОЛИТИКА"
Александар Бакочевић

В. Д. руководиоца ООУР-а Издања за младе „Политикин забавник"
Влада Булатовић Виб

Главни и одговорни уредник
Влада Булатовић Виб

Заменик главног и одговорног уредника
Зефирино Граси

ИЗДАВАЧКИ САВЕТ
Сима Беговић, Бранка Булатовић, Милојко Ђоковић, Љубинка Ђуровић, Љиљана Златковић, Милан Илијин, Милован Кљајић, Нада Михаиловић, Душан Петровић (председник), Драгољуб Петровић, Радован Поповић, Зора Продановић, Радомир Ристић (заменик), Верица Смиљанић. Чланови Савета из Редакције: Влада Булатовић Виб, Зефирино Граси, Соња Јашовић, Мирјана Маринковић и Петар Милатовић.

РЕДАКЦИЈА:
Диего Верагић, Радана Весовић, Олга Вукадиновић, Душан Глушац, Бојана Дожић-Стојовић, Светлана Ивановић, Мина Илић, Соња Јашовић (графичко-технички уредник), Мирјана Крстуловић, Иван Лончар, Мирјана Маринковић (уредник стрипа), Петар Милатовић, Весна Минић, Ненад Мирковић, Зора Меденица, Нада Невајдић, Вито Недељковић, Биљана Орловић, Љубомир Патрногић, Зоран Петканић, Радоје Савић, Вера Смиљанић, Весна Софреновић, Недељка Сташић, Даринка Тодоровић, Миленко Тодоровић, Милош Томић и Бранислава Црномарковић.

СЕКРЕТАРИЈАТ:
Јованка Војводић, Олгица Стаменић и Зорица Филиповић.

Издаје и штампа НО „ПОЛИТИКА" – ООУР Издања за младе „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК", Македонска 29, 11001 Београд. Поштански фах 124. Телефони: секретаријат 324-471, редакција 324-483, техничка редакција 326-620, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/1, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије, број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

Цена једног примерка 100 динара

ПРЕТПЛАТА ЗА НАШУ ЗЕМЉУ:
Тромесечна 1.104,00 динара, полугодишња 2.208,00 динара, годишња 4.416,00 динара

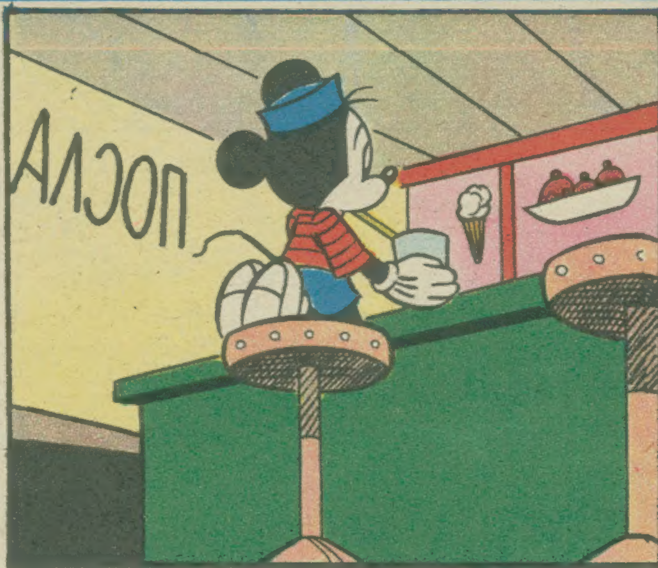
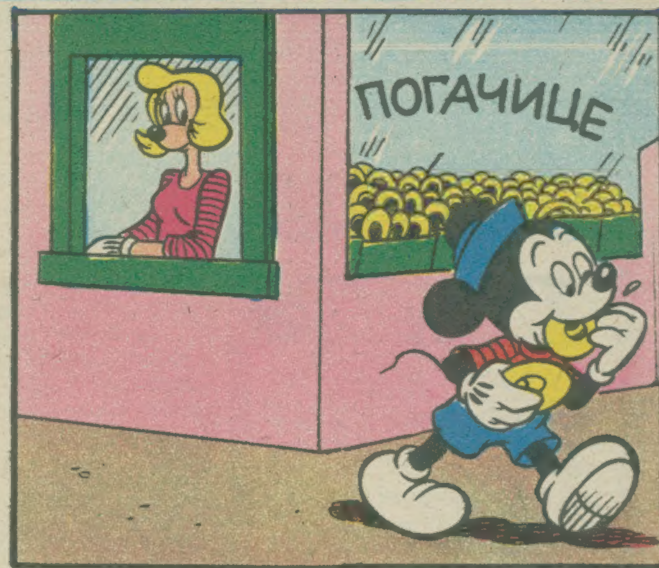
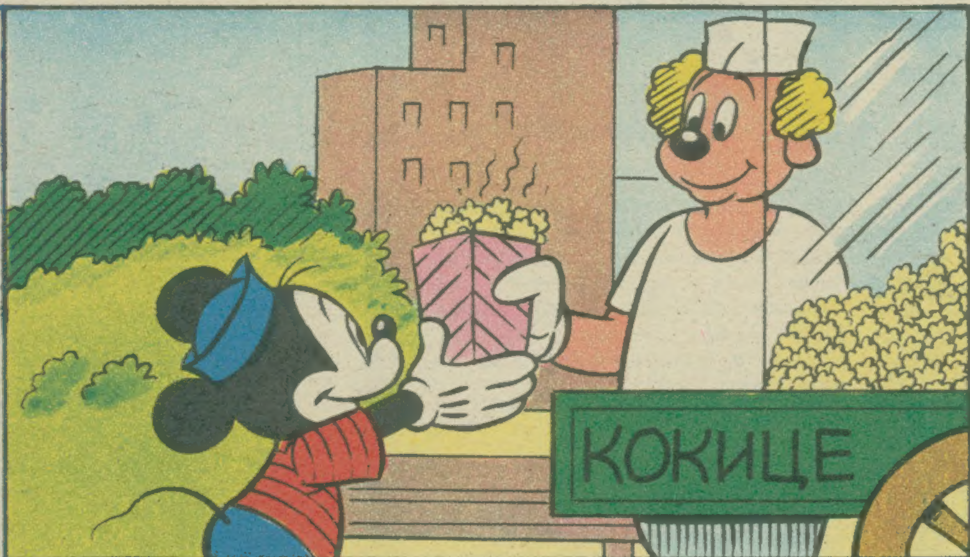
ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО:
Тромесечна 2.208,00 динара, полугодишња 4.416,00 динара, годишња 8.832,00 динара

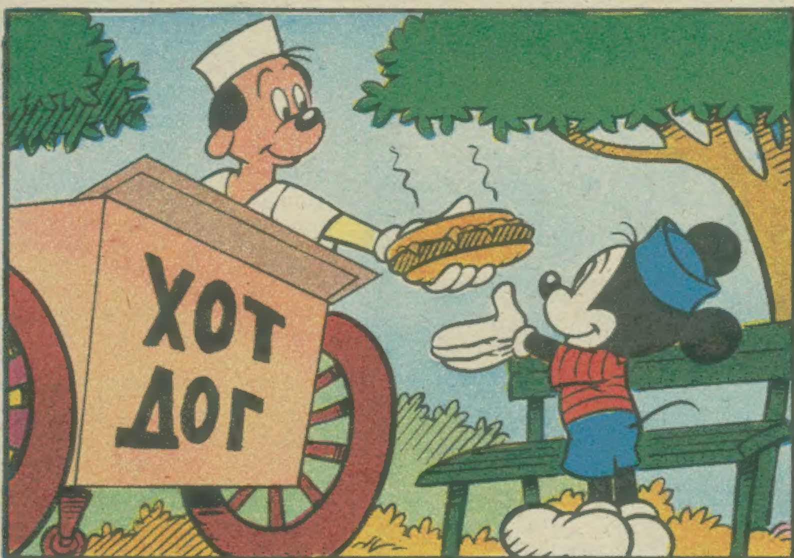
Претплата се врши на жиро-рачун број 60801-601-29728 уз обавезну назнаку НО „Политика" ООУР „Продаја" – претплата на лист „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК"

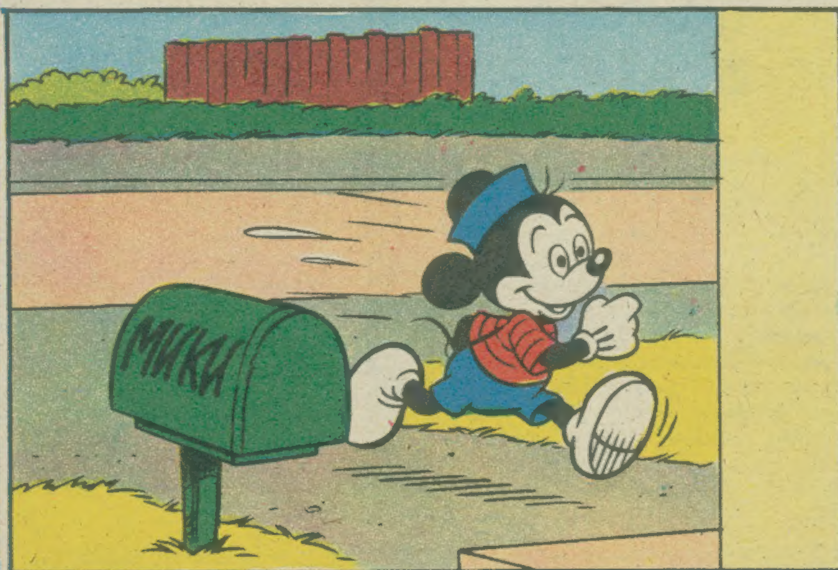
ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО У СТРАНОЈ ВАЛУТИ ГОДИШЊА:

САД	$ 32.–
СР НЕМАЧКА	ДМ 91.–
ШВЕДСКА	Шкр. 270.–
ФРАНЦУСКА	Ффр. 278.–
ШВАЈЦАРСКА	Шфр. 75.–

Уплате из иностранства слати на девизни рачун НО „Политика" код „ИНВЕСТБАНКЕ" – Београд, на рачун број 60811-620-63-257300-00054 уз обавезну назнаку ПРЕТПЛАТА НА ЛИСТ „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК"

WALT DISNEY
МИКИ

АЛЭОП

ПОГАЧИЦЕ

КОКИЦЕ

ПЕКАРА

ХОТ ДОГ

БОМБОНЕ
© 1985 Walt Disney Productions All Rights Reserved

МИКИ

ХЕЈ, УЈКА МИКИ, КАД ЋЕ РУЧАК?
КОЛАЧИ
5-5
Distributed by King Features Syndicate